... او گولۍ وچلیدې

ننګیال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او گولۍ وچلیدې

PROPERTY OF ACKU 5657

ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او گولی وچلیدی

لیکوال	شهرت ننگیال
خپرونکی	فرهنگ جهاد
شمیر	۱۰۰۰
نیټه	۱۳۷۱ هـ ش حمل
مهتمم	پیرنور علی شاه

ACKU

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

خدای بخښلی علاقدار عبدالکبیرخان ته چی دخپل اسلامی بصیرت او ملی درایت له مخی یی دغه قیام دقوام په لوررهبری کړ او دخپل ولس دیوالی او جهادی عظمت په لارکی یی دسیاسی گوندیوله سیاسی اغراضو او عمالو سره قهرمانانه مبارزه وکړه .

په گور یی نور شه

ننگیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او گولی وچلیدی

ننگیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

سریزه

په هیواد دکمونستي مزدور رژیم پرضد پاڅونونه په بیلابیلو سیمو کي بیلابیلي بڼي لري که څه هم په هره سیمه کي دقیام بنسټیزمحرك او چورلیځ عقیده او د ملحد او گوډاگي رژیم پرخلاف دجهاد دفرضیت اصل تشکیلوي خو ددغو پاڅونونوعیت ، پیلامه ، دوام او مشخصات له ځینو داسي ځانگړتیاووڅخه برخمن دي چي په بیلا بیلو گټه - گوریو کي ویشلي ښکاري .

دملحد او مزدور رژیم پر ضد چي موږ دلته دکوم پاڅون خبري کوو هغه دیو لړ داسي ځانگړنو لرونکي دي چي دهیواد په نورو سیموکي یي ساري نه لیدل کیږي.

موږ دلته دیو داسي پاڅو ن خبري کوو چي ولس دیوه بریالي تاکتیك له مخي ددښمن په خپلو وسلو دیوه ملي قیام او یوه داسي قیام له لاري چي دسیاسي گوندونو او تنظیمونو له هر ډول اغیز او نفوذ څخه لوړ ؤ، کابل ته ډیر نژدي دیوه ستر او ولسي خوځښت بهیر توپاني کړ .

که څوك په بیطرفانه توگه دغه قیام او دهغي تاریخي پس منظرته یو ځغلنده نظرواچوي نو داستاد رباني داخبره به له یوي مخي ورسره تائید کړي چي:«ولسونه له سیاستمدارانو ډیر هوښیار او دتاوجنو حالاتو په وړاندي خورا قاطع او ځیرك دي».

موږ نه غواړو ددغه قیام په مشخصاتو اوږدي خبري وکړو خو په لنډه توگه ځینو ټکوته اشاره کوو او هغه داچي دغه قیام له پیله دچریکي جگړي په بڼه نه ؤ راولاړشوي بلکي له هماغه لومړي ورځي یي دیوه ولسي خوځښت او ملي قیام په بڼه دټول ولس دملاتړ له مخي دیوي

بشپړې جبهه یې جګړې اوعمومي پاڅون بڼه لرله ، تردې چې دمجاهدینو ترتسلط لاندې سیمو حدودهم معلوم وو- بله داچې په دغه قیام کې دهیڅ یوه سیاسي جریان دخالت نه لیدل کیده بلکې دیوه خود- جوشه حرکت په توګه دسیمې دقومي مشرانو ترقیادت لاندې هغه ته زمینه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسید او دوام یې وموند- له همدې ځایه وه چې دقیام اداره دولسي قیادت په واک کې وه او یوه داسې متحده اداره یې رامنځ ته کړې وه چې په باورسره ویلې شو چې دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډیره حاکمه او یوه مثالي امنیت یې ټینګ کړې وو .

خو کله هم چې دپېښور دګوندو نو سیوري په سیمه وغوړېده او دسیاسي اقتدار لوبې پیل شوې نو ددغه پاڅون اصیل اهداف ، لاسته- راوړنې ، پروګرامونه او امیدونه هم ورسره تاله ترغه شول او یو پاڅیدلي مقاوم ، متحد او یوه موټي قوم په ګوندونواو ګوندیو وویشل شو. ښکاره خبره ده چې دغه لیکنه دارقامو او موادو له مخې ددغه قیام بشپړتاریخ او پېښلیک نشي ګڼل کیدې او نه هم دولس دجهادي قهرمانیو، حماسو او قربانیو انځورګرې کولې شي بلکې یواځې ددغه قیام په رابطه پرحقایقو او واقعیتونو ولاړدیوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس یوتت تصویر او نیمګړې محصول دي-دومره چې لیکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کې غوټه کړیدي . داهم باید وواېو چې دغه لیکنه دقلم مجلې په بیلابیلو ګڼو کې تر ځانګړو عنوانو لاندې خپره شویده او اوس همغه په «قلم» کې خپورشوي متن بیله دې چې دوخت دبدلون او نور و تغیراتو له مخې څه لاسوهنه پکې وشي کټ- مټ خپرېږي- ځکه زه غواړم دالیکنه په یوه .معینه زماني مقطع کې زما دجذباتواو انګیرنود محصول په توګه لاس نه خوړلې پاتې شي .

مینه او درنښت
ننګیال

... اوګولی وچلیدې !!!

د افغانستان دجهاد تاریخ که له یوې خوا غمرلرلی تاریخ دی او ویر لرلی خو له بلې خوا ویاړلی تاریخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکیلاک او د دوی د بریځو په وړاندې د افغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون یو حیرانونکی پاڅون دی او هیڅ نه هیریږونکی . د باطل د یوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکیلاک په مخ کې د تش لاسو خو د حق په مینه مستو مؤمنانو راولاړیدنه او دریدنه او بیا په دې وحشي ځواک د هغه بریالي کیدنه د ټولې دنیا د تعجب او حیرانتیا وړ ده .

رښتیا هم دهیواد په هره برخه کې ددې پاڅېدنې پیل او ابتدا حالبه ده ، د ایمان او ارادې په مخ بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کیدونکي نور په رڼا کې پر مختللي او په دې وسیله ز موږ محلي پاڅونونه ملي او هیواد وال شوي او د باطل په مقابل کې یې یو ټینګ صف او " بنیان مرصوص " جوړ کړی دی .

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بڼه لرله ، تردي چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګوندېو وويشل شو.

ښکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولی وچلیدي !!!

د افغانستان دجهادتاريخ که له يوې خوا غملړلی تاريخ دی او وير لړلی خوله بلې خوا وياړلی تاريخ دی اوسرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاك او د دوی د بريځوپه وړاندې دافغانستان د مسلمان اواتل اولس پاڅون يوحيرانوونکی پاڅون دی اوهيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن اوپه ځان مغرور وحشي ښکېلاك په مخه کې د تش لاسو خود حق په مينه مستومؤمنانو راولاړيدنه اودريدنه اوبيا په دی وحشي ځواك د هغه بريالی کيدنه د ټولی دنيا د تعجب اوحيرانتيا وړ ده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅېدنې پيل اوابتدا حالبه ده، د ايمان او ارادې په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کې پرمختللي او په دی وسيله زموږ محلی پاڅونونه ملی او دهېواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

دقلم مجله به هغه کوي چې دافغانستان دجهاد ، قیام او انقلاب
ہیلا ہیل ارخونه ، ہیلا ہیلې سیمې او ہیلا ہیلې خندې اوګوښې وځېرې
او د دربو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي ·
دادی په دې ګڼه کې هم د هیواد په یوه ځنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل بیو رښتینی او
واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام دقوام او
پراختیا په لور ځېړي چې پرله پسې به خپرېږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم اوځوږه ادبي ژبه دا تاریخ خوږ کړی او بختورنکی کړی چې
کله ـ کله لوستونکي ته سودا وروالړه کړي چې ګنی دا به واقعیتونه
افسانوی کړی وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دي فقط دلیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوا یې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځوردی ·
موږ یې تاسو درانه لوستونکي لوستلوته رابولو
او کړان لیکوال یې بشپړ ولو او قدم په قدم په وربښېمنه
ادبي لاره باندې وړاندې تللوته!

په مینه

" اداره "

د ګرمۍ پیل و څو دلمرشفلې د سرې په تندې د اسې تیزې
لګیدې لکه تیرې ستنې ، له دېرې تودوخې له ځمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپیرو او خړو کودونو پوښلی و د درې په منځ کې سیند
مرام روان و ، دګڼ چنارونه دشمال له څپو سره داند یښنو په تال
پوه او بله خوا زنګیدل ، د پاختې سوې کوکې له بل هر وخت نه زیاتې
سوځنده او ویرمنې شوې وې ، چوغک ــــــــــ و به داسې شورجوړ
کړی و لکه چې د سیمې د لس ــ کونو ځوانانو او مشرانو په نیونه
تړی تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي ·
بزګران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کارلګیا وو ،
دخپلې خونبې د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

دقلم مجله به هغه کوي چې دافغانستان دجهاد ، قیام او انقلاب
ښلا ښل ارخونه ، ښلا ښلې سیمې او ښلا ښلې څنډې او گوښې وځېړي
او د دریو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دادي په دې گڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل بیو ربښتیني او
واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام دقوام او
پراختیا په لورځېړي چې پرله پسې به څېړېږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه دا تاریخ خوږ کړي او برخورنکي کړي چې
کله-کله لوستونکي ته سودا وروړاره کړي چې گڼي ده به واقعیتونه
افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هرڅه واقعي دي فقط دلیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوا یې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځوردی .

هوږ یې تاسو دراته لوستونکي لوستلو ته رابولو
او کران لیکوال یې بشپړولو او قدم په قدم په وړیښمینه
ادبي لاره باندې وړاندې تللوته !

په مینه

" اداره "

د گرمۍ پیل و خو د لمر شغلې د سرې په تندي د اسې تېزې
لگېدې لکه تیرې ستنې ، له ډېرې تودوخې له څمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپین او خړو ټوکو ونو پوښلی و د درې په منځ کې سیند
مرام روان و ، دگی دنگ چنارونه د شمال له څپوسره داسې ښنو په تال
یوه او بله خوا زنگېدل ، د پاخته سوې کوکې له بلهوروحت نه زیاتې
سوځېده او ورمنې شوې وې ، چوغکـــــــــــوبه داسې شور جوړ
کړی و لکه چې د سیمې د لسکونو څوانانو او مشرانو په نیونه
ترې تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوې .

بزگران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لگیا وو ،
دخپلې خونبې د بیگار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو گډون هفوی له کار او مزدورۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایستل دګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په مارش کې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره دوه نه لګیدو للمي حو يې له سره کرلي نه وو ، د ښتې او د غونډیو لمنې چې ښځوا به للمه غنمو پوښلې وې سپیرې او بې ګټې پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي او آرام روان وو ، ښځوانه مترې ساتيرې او شوخي ګردې ترې پاتې وې ، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د څمکې لوټه داسې ټیټ وُ لکه چې خپل قدمونه شمیرې او یا د لارې کاڼي او خځلې ؛ کورونو ته به چې ورسیدل په ترهیدلي بڼه او نامرئي ویرې سره به يې دغه خبرې را غبرګې کړې . نمون د حساب معلم يې هم وبیو ، پلانی خو يې پرون بیولی و ، د برکلي ملايي هم بیولی ، د پلانی کور يې بېګا تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی . . . . .

دغه ورځبرې او اندیښنې د ټولو پر فکرونو او خولو پورې کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې ځب بارشوې وې ، ګن جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات نه به د اذان غږ تر غوږو کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ و ، ښځوانی بیروبار ، د دکانو او سماوارونو جم او جوش هيڅ نه و پاته ، څوتنه په ښکاره یو ځای

نه شوی راټولیدی ، ځکه څو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې څه ګڼه ګوڼه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموړینو کار- ګرانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه ښځوانی بڼه او رونق نه درلود- د کوته سنګي د ادې بیا د سرویس تر دری ساعته سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره وه ، ښځوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمې سپوږمۍ [illegible] اته لو او د هغقانانو نورې چارې پرمخ بیولې او س له ماښامه له خپلو کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بو خلقیانو د بې جلبه لنډغریو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لیوان یوه او بله خوا ګرځاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا دا ډندورې غږیدې چې له پاکستان او ایران نه داړه مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو داړې او چاپې اچوي ځکه به د شپې د خپل کلي او محلي کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوك غور ځوی خو بیا هم

ایستل دګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ دومره نه کړول لکه چې په
مارشالۍ تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او د دهقانانو ته دومره د ډېره نه ګېډه
للمي حو بې لسره کرلي نه وو، دښتې او د غونډیو لمنې چې پخوا به لل
غنمو پوښلي وې سپیرې او بې کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي
او آرام روان وو، پخوانۍ منډې ساتېرې او شوخۍ ګردې تېرې پاتې
وې، د هر یوه سر به دولیو په منځ کې د ځمکې لوټه داسې ټیټ وُ لکه
چې خپل قدمونه شمېري او یا د لارې کاڼي او خڅلې ؟ کوروونو ته
به چې ورسېدل په ترهېدلې بڼه او نامرغوبي سره به یې دغه خبرې
را غبرګې کړې . زمونږ د حساب معلم یې هم وبنو، پلانی خو یې
پرون بېولی ؤ، د بر کلي ملایې هم بېولی، د پلاني کور یې بېګا
تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....

دغه ورځې او اندېښنې د ټولو په فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کوډې له یوې ځې
بار شوې وې، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ تر غوږو کېده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ و، پخوانی بیروبار، د دکانونو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته، څوتنه په ښکاره بوخشای

نه شوی راټولیدی، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
خه ګڼه ګوڼه لیده کېده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریتو کار-
ګرانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر درې ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمې سپوږمۍ ... اته
لو او د هقانانو نورې چارې پرمخ بېولې اوس سره له ماښامه له خپلو
کوروونو نه نه شوی وتلی، د ولسوالۍ د کوڅه د بو خلقیانو د بې جلبه
لښکریو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه و یې لیوان بوه او بله خوا
ځغاستل او د شپې هم کلکې پېرې دریدې .

د خلقیانو له خوا د ا ونډو ورې غږیدې چې له پاکستان او ایران
نه داره مار او غله راغلي ستاسې په کوروونو داړې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پېره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهېدل چې د شپې له خوا د تلاشي په
نامه د خلکو په کوروونو داړه او چاپه څوك غورځوي خو بیا هم

هغوی مجبور وو .

* * *

د شوروی ځواکونو راتګ اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو راتګ

زيات شوی ؤ ، له کابل نه به د ډله ډله جيپونو را تلل او بيرته به تلل . دا د

او اضطراب ، اميدونه ، او دردونه ، اندېښنې او ناکراری ډېر اوج

ته رسيدلي وې . له چاپېره د خلق او پرچم د وحشي دارې ماران د -

تاراکونو ويره او له چاپېره د يوه اسلامي پاڅون د قوام اميدونه له چاپېره

د د غه پاڅون د پېلامې او جريان په هکله اندېښنې او له ځينو سره د غه لاړې

د ستونزو او د پرو ناکرارۍ . د غــــــــــه اضطراب ورځ تر ورځې

پياوړی کيده ، د خلقيانو له خوا د غه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان

عزاري دوردګو په سيمه او کوړونو حملې وکړې ، ځکه او کورونه يې

لاندې کړي او د غه کړدې ځمکې او شته ترې واخلي . د غه آوازه

ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميتنګونو کې هم غبرګيده او

په جدي بڼه يې په غونډو کې مطرح کوله .

خو خلک پوهيدل ، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی

ديني او ملي ورونه دي او پيړۍ پيړۍ يې د اسلامي اخوت په رڼا کې

د ورورۍ او ښه ګاونډيتوب مثالي ژوند تېر کړی دی .

د سيمې سپين ږيري او مشران هم پوهيدل چې د غه غونډې

غونډېدل کله ناکله بنګاره په يوه او بل ځای کې په يوه او بله ډول کې سره

را تولېدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارکوونو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو . له ځو شپو ورځو راهيسې د غه ورلېسېدنې

کتنې روانې وې . د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل

له دردمنو او سپينو خبرو يې د يوه دول د ښېګړې د اوخوښۍ رڼا ځليده

داسې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي .

داسې لکه چې د غوټۍ له ناوړين او د کمونيزم له وحشت نه

يې ژغورنده لوری موندلی وي او همدا وه يې د مستبد او کفري نظام را پرځولی وي .

خو بيا هم څه نسبي نا آرامي او اندېښنه به کله ناکله د هغوی

له حرکاتو ، کړنو او خبرو څرګنديده . د همدغه حالاتو په جريان کې

په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکري لارۍ ترل شوی تر پالونه

ولسوالۍ ته راورسيدې چه په مخ کې يې خو جيپ موټرو او دوه ټانکونه

روان وو .

حکومت يو ځل بيا سپين ږيري راغونډ کړل ، د اځل هرڅه په

واګه شول هغه داچې له حکومت سره د سيمې مشرانو دا منلې وه چې له دوی

نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت

دا هم زيانه کړې وه چې د هزاره ګانو سره زمونږ او مال او شته يې ستاسو

د سپين ږيرو او حکومت پر د غه موافقه ډېر خلک خوا شيني وو ، مختلفو

اندېښنو او چرتونو په سر اخيستي وو ، ډېرو د کرکې په سترګه ورته کتل

او دا يې د ګرد قام سپکه کڼله او اولس ته تاريخي ننګ او عار .

خلقيان ډېر خوشاله وو ، هغوی په خپل نيرنګ او استعماری

هغوی مجبور وو.

* * *

دغو ورځو راسې اولسوالۍ ته دنوي حکومتي کسانو تګ راتګ زيات شوی ؤ، له کابل نه به دله دله جيپان راتلل او بيرته به تلل . داسې اضطراب ، اميدونه ، او دردونه اندېښنې اوناکرارۍ خپل اوج ته رسيدلې وې . له چاسره د خلق اوپرچم دوحشي دارومارانو د ـ تاړاکونو ويره اوله چاسره ديوه اسلامي پاڅون دقوام اميدونه ، لهچاسره دغه پاڅون دبېلابېلو اوجريان په هکله اندېښنې اوله څېنوسره دغه لاړې دستونزو او ربړو ناکرارې . دغه ـــــــ اضطراب ورځ تر ورځې پياوړی کېده ، دخلقيانو له خوا دغه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان غواړي دوردګو په سيمه اوکوروبو حملې وکړي ، څنګه اوکوروته يې لاندې کړي او دغه حکردې څمکې اوشته ترې واخلي . دغه آوازه ورو ورو دخلقيانو له خوا په مارشونو او ميتنګونو کې هم غبرګېده او په جدي بڼه يې په غوندوکې مطرح کوله .

حوخلک پوهيدل ، هغوی باوري وو چې هزارګان ددوی ديني او ملي ورونه دي او پيړی پيړی يې د اسلامي اخوت په رڼا کې د وروری اوينه ګاوندو بيتوب مثالي ژوند تېر کړي دی .

د سيمې سپين روبي او مشران هم پوهيدل ای بل ځای غونډې غونډېکيدل کله يې اوکله بنکاره په يوه او بل کلي يا بوه او بله ده کې سره راتوليدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو . له څو شپو ورځو راسې دغه ورلسيدني کتنې روانې وې . د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل له دردمنو او سپينو څېرو يې ديو دول دډنيز داد او خوښۍ رڼا ځليده داسې شکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي .

داسې لکه چې دغويي له ناوړين اود کمونيزم له وحشت نه بې ژغورنده لوری موندلی وي او همدا وس يې د استبداد او کفري نظام رانړولی وي .

خو بيا هم څه نسبي نا آرامی او اندېښنه به کله نا کله د هغوی له حرکاتو کړنو او خبرو څرګندېده . د همدغه حالاتو په جريان کې په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکری لارۍ ترل شوی تر پالونه ولسوالۍ ته راورسيدې چه په مخ کې يې خوجيپ موټر او دوه ټانکونه روان وو .

حکومت يوځل بيا سپين روبي راغونډ کړل ، داځل هرڅه په واګه شول هغه داچې له حکومت سره د سيمې مشرانو دامنلې وه چې له دوی نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت داهم زياته کړې وه چې دهزاره ګانو سر زمون اومال اوشته يې ستاسو د سپين روبو او حکومت پر دغه موافقه ډېر خلک خواشيني وو ، مختلفو اندېښنو او چرتونو په سر اخيستي وو ، ډېرو دکړکې په سترګه ورته کتل او داې دګرد قام سپکه کښله اې اولس ته تاريخي ننګ او عار .

خلقيان ډېر خوشاله وو ، هغوی په خپل نيرنګ او استعماری

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړي ځل دغه دوازده قومونه نښتي تصور کړی وو ، هغوی داسې ګمان (استعمار) ته زړه حربه چې بيلې بې کړه ايل يې کړه يو ځل بيا عملي اوله بشپړ برى سره پلي ليده .

د توپکو ويش ته دوه ورځې پاته وې چې ځينې مشران په خلکو وګرځيدل او د توپکو اخيستو ته يې تشويق او هڅول . اولس حيران وو ، له يوې خوا يې د کفر او کمونيزم غيراسلامي کړنې او اقدامات ليدل او بلې خوا ته يې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې په اخيستو کې د خپلو مشرانو تينګار . حتی د خپلو مشرانو له خبرو يې سر نه شو خلاصولی - ځينې چې لږ څه ځيرک وو هغوی د خپلو مشرانو له حرکاتو ، خبرو او رمزيه کړنو د هر څه پته لګولې وه هغوی هم نور وګړي تشويقول او د تاکلې ورځې رارسيدو ته يې د انتظار ګړۍ شميرلې.

په ټاکلې ورځ يو ځل بيا د ولسوالۍ بازار او دکانونه يو عظيم جم او جوش په سر واخيستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زياته وه چې هيڅ تصور يې نه کيده.

په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار يو ځل بيا د يوه عظيم خوځښت د پېلامې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې د زېرې ترانې يې غږولې ، سرې فکر کاوه چې څنګه تول خوځيږي .

په ډېره بيړه وار په وار د درو اوکليو اوسيدونکو توپک واخيستل د ستر ځکو په رپ کې يې پاک کړل او کمربندونه يې وتړل .

پلان دومره دقيق طرح شوی و چې د عمل تر شيبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګيانو هيڅ ډول شک او ماتې تصور نه و کړی ، بره په علاقدارۍ کې هم د همدغه ور پروګرام له مخې د توپکو ويش جريان درلود .

هغوی چې وسلې اخيستې وې ډير ناکراره وو ، د انتظار ګړۍ ورته ډيرې ترخې او سختې پرې تيريدې ، زړونه يې په سينو کې داسې درزيدل لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او هر څه د يوه انفلاق پولې ته رسيدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په ديوالونو وروختل ، جذبات طغياني شول او ولولې توپاني .

د توپکو ويش لا پای ته نه و رسيدلی چې خلکو اسلامي بېرغونه راواېستل او د الله اکبر او يا چاريار په نارو سره يې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه ونيول ، او پر ولسوالۍ يې بريد پيل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقيانو چې له يوې غير مترقبه او نا ارامۍ سره مخ شوي وو په ټينګه يې مقاومت کاوه ، خلقيانو چې له يوې غير مترقبه او نا ټکل شوې پيښې سره ځانونه مخامخ وليدل په وارخطايي او ليونتوب يې د ولسوالۍ او هوټل دننه هر لوري ته د درنو ماشينګنونو ډزې پيل کړې ، شاوخوا نژدې کورونو او کليو ته يې د تانکونو او درنو ماشينډارو خولې سمې کړې او بې دريغه ګولۍ يې پرې وچلولې خو په دې يې هيڅ د زړه درد غلی نشو .

له بهرنه د مجاهدينو د توپکو باروت چلېدل.

ځوتنو لو (سوګند) وکړه چې دولسوالۍ شمال ته د ماشيندارو پر موضع وروخيژي له " يا الله " سره يې پرې ورهله کړل ديوګيلن پټرولوله او ورسره يې پرې ور وختل او موضع يې لاندې کړه .

لومړ کې دغه دوازه قومونه نسبتي تصور کړی وو ، هغوی داستعمار
دغه زوړ حربه چې بیل یې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملي اوله بشپړ
بری سره پلې لیده .

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو
وګرځیدل او د توپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس
حیران وو ، له یوې خوا یې دکفر او کمونیزم غیر اسلامي کړنې
او اقدامات لیدل او بلې خوا ته یې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې
په اخیستو کې د خپلو مشرانو ټینګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر
نه شو ی غړولی - ځکه چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هرڅه پته لګولی وه هغوی هم نوې
وګړی تشویقول او د ټاکلې ورځې رالو ته یې د انتظار ګړی شمیرلې .
په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جماوجوش
په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کیده .
په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا د یوه عظیم خوځښت د
بیلابې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او دحق د برې
د زیری ترانې یې غږولې سړی فکر کاوه چې ځمکه ټوله خوځیږي .
په ډیره بیړه وار په وار د درو او کلیو اوسیدونکو توپک واخیستل
د سترګو په رپ کې یې پاک کړل او کمربندونه یې وتړل .
پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ دول شک او ماتې تصور نه و کړی ، بره په علاقداری
کې م د همدغه ورپروګرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود .
هغوی چې وسلې اخیستې وې ډیر ناکراره وو ، د انتظار ګړی
ډیرې ترخې او سختې پرې تیریدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزیدل
لکه چې بهرته راوځي ، هغوی نور دانتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او
هرڅه د یوه انفلاق پولې ته رسیدلی وو ، د خلکو احساسات دانتظار په
دیوالونو ورو ختل ، جذبات طغیاني شول او ولولې توپاني .
د توپکو ویش لا پای ته نه و رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راواېستل
او د الله اکبر او یا چاریار په ناره وسره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه
ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .
سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیر مترقبه او ناڅاپي ټکان سره
پیښې سره ځانونه مخامخ ولیدل په وارخطایۍ او لیونتوب یې د ولسوالۍ
او هوټل دننه هر لور ته د درنو ماشینګڼو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې
کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې
دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ درزه درد غلی نشو .
له بهرنه د مجاهدینو د توپکو باروت چلیدل .
څو تنو لوړ (سوګند) وکړ چې دولسوالۍ شمال ته د ماشیندارو
پر موضع ورو ختیږي له " یا الله " سره یې پرې ورحله کړل دیوګیلن
پترولو له او راسره پرې ور وختل او موضع یې لاندې کړه .

ولسوال له غوسي او واره. لکه مار تاو ناو کیده. دوه ځله یې پخپلو عسکرو د کلاشنکوف حجوړی تشي کړې، دا ځل هغه بیا له ګنځلو او بدو ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف حوله راوګرځوله، خو بیرته یې ژړلاس ونیو. خپلې پولیسو شوندې یې په غاښونو چیچلې، یوه او بله خوا یې بې هدفه ګرځندې او لیونې قدم ونه اخیستل.

یو ځل بیا یې په شا وخوا کورونو د دفو امرورکې خوزره یې بیا هم کرار ونه موند. دوربین یې وغوښت چې وګوري د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کوم خوا او څه ډول ورځي کوي، د دوربین سترګې یې ریبنې دیدلو لاسونو په خپلو سوروخونکارو سترګو سمې کړې د دوربین آینه د لمر ډوروستیو وړانګو له تکوسره وپړقیدې له دغه څرکیدو سره د یو مجاهد توپک ګولۍ سیخه ددوربین سترګې راسمه شوه او له مغزونې ووته. له یوې سختې رسهاری سره په ځمکه راولوید او له ځولغتو وهلو سره یې ساه ووته.

مجاهدین وارپه وار د ولسوالۍ د یوالونو ته نژدې کیدل. د ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو لږ شیبه وروسته د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې. مجاهدینو پر ولسوالۍ ورننوتل او غوسې د یوې تیاره شپې په توره زړه د کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمنۍ تر خاوردو لاندې شوه، او د سهار د لمر څرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام پرتمین بیرغ رپیدو وکړ.

... او ټانکونه وغورځیدل!

د تیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۲ -) د دفاع وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د پیښې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و، تیلفوني خبر ورکړ شو. د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایۍ د عاجل جریان په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو د ګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه تینګیدو ویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او تینګار دومره زیات شو چې ګارد مجبور شو، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندي.

امین په خپل د د غږ د خپلې استبدادي کرکې پر یوه وحشیانه او مخمورانه بڼه د تلفون غوږۍ راسمه کړه په پاسته کوچ سپه ددوه وار بنت - پښې یې پر مخامخ پروت میز کیښودې؛ خوله یې سره یې په شیره کې د اسې ژوره بدلون راغی چې دیوه بې ساري وحشت او ویرې ګډه

ولسوال له غوسې او واره. نکه مار تاو تاو کېده. دوه ځله یې چپلو عسکرو د کلاشنکوف حجوړی تشي کړې ، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله را وګرځوله ، څو یې ترتہ یې ژړلاس ونیو، خپلې پولیسو شوندې یې په غاښونو چیچلې ، یوه او بله خوا یې بې هدفه ګرځندې او لیونۍ قد مونه اخیستل .

یو ځل بیا یې په شا و خوا ګوروتو د دفو امروزکن خوزره یې بیا هم کرار ونه موند . دوربین یې وغوښت چې وګوري د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کوم خوا وو څه د ول وزي کوي ، د دوربین سترګې یې ریز دیدلو لاسونو په خپلو سوو خونکارو سترګو سمې کړې د دوربین آینه د لمر د وروستیو وړانګو له تکوسره وپرقیده له دغه ځرکیدو سره دیو مجاهد د توپک ګولۍ سیخه د د . د دوربین سپر سترګي راسمه شوه او له مغزو یې ووته . له یوې سختې ډهارې سره په ځمکه راولوید او له څولغتو وهلو سره یې ساه ووته .

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نږدې کیدل د ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو لږ شیبه وروسته د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او زیني د یوې تیاره شپې په توره تیاره کې د کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمنۍ تر خاورو لاندې شوه ، او د سهار د لمر څرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام پرتمین بیرغ ریپیدو .

... او ټانکونه وغوړېدل !

د تیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۲ -) د دفاع وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د پیبنې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوې و ، تیلفوني خبر ورکړ شو د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایۍ د عاجل جریان په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله . له هغه خوا د محافظینو د ګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه تینګیدو ویل شول . خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار دومره زیات شو چې ګارد مجبور شو ، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپهر کاندي .

امین په خپل د د غږ د خپلې استبدادي کرکې پر یوه وحشیانه او مخمورانه بڼه د تلفون غوږۍ راسمه کړه په پاسته کوچ سپه ډوه وار وبنت . پښې یې پر مخامخ پروت میز کیښودې ؛ خوله دې سره یې په ځیره کې داسې زور بدلون راغی چې دیوه بې ساری وحشت او ویرې ګډه

استزاج يې تمشيلاوه - غزولې پښې يې راټولې او په کوچ کې راسم شو - امين هيڅکله هلته داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشيانه طبيعت دخونړی تور ژبغرانده لمبو دهغه پرشندی دويری او شکست خولی راماتی کړی وی .

د امين غږ نور هم دده او غوسه ناک شو - هغه يې کوله چې دقهر دشدت له امله داسې وښيي چې نور اوريدلو ته تيار ندی او نه غواړی نور دغه دول د ماتې او ويرې سپيرې خبرې واورې . ژر يې دمقابل لوري خبره ورپرې کړه او له دی خبری سره يې غوږی په ډير زور سره پر تلفون ور وغورځوله چې سبا به دبهرنيو چارو په وزارت کې د پيښو په هکله خبری کوو او لازم تصميم به ونيول کيږي :

او چې مخ يې راوګرځاوه نو دغ پرېړی غوښې يې داسې تکی سرې اوښتی وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مرۍ رګونه يې پړسيدلی وو - هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ - د عيش او نوش کوم محفل چې هغه ترې راغوښتی ؤ نا تمام پاتې شو - بدمستو ګډ ونکو ونکو او نڅاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون پوه نه پيکه او خپ خپ وکتل - او يو په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقيقت هيڅوک پوه نشول ، خو دومره يې ضرور وانګيرله چې څه ناوړه پيښه رامنځ ته شوی ...

امين د انديښنو او چرتونو په سمندرکې د ځپو په کومې کې ډوب ډوب

کيده ، خپلې هلې ځلې او هڅې په سينه لاهو ورته بې بېنسدی - يو وار - يې حنونړی جذبات راولړزيدل او داسې به يې وپټپيله چې له يوی مخې په بمبارۍ کوی ، يو مخينه وژنی ته به لاس اچوی - څوک دي چې د هغه د روسی ټانکونو الوتکو او ... مقابله وکړی ....

انديښنو او وسوسو خوب ته نه پريښوده - د ميز پر سر يې د ودکا له بوتل نه يو دک ګيلاس په سر واړاوه ، بيا يې هم د وحشيانه طبيعت حونړی او بی جلبه واکمنۍ طغيان کرار نشو - له مغزو يې د انديښنو او وسوسو زولنۍ بيرته نه شوی ، بل ګيلاس ته يې لاس کړ سستونی - ستغ په کټ وغزيد او سترګې يې پټې کړی .

* * * * *

سبا رسمتی امين دبهرنيو چارو وزارت د ستورۍ په مانۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له يو سر نه تر بله يې قدم واهه ، موظفين او محافظين دمغه نۍ غير مترقبه وضعی او حرکاتو ته هک حيران وو ، او ديوی ويرۍ ناوړی پيښې اټکل يې کاوه .

امين په ډيره بې صبرۍ د انتظار ګړۍ شميرلې - ښی لاس يې د پتلون په جيب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ يې په کيڼ لاس ترل شوی ګړۍ ته کتل - درنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او څلور تنه ملکی خلقيان تالار ته راننوتل - امين د

امتزاج یې تمثیلاوه ـ غزولي پښې یې راټولې او په کوچ کې یې راسم شو ـ امین
هیڅکله هلته داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه د وحشیانه طبیعت د خونړی
تور ژبغ ازاده لمبو د هغه پرشندی د ویری او شکست خولی راماتی
کړی وی .

د امین غږ نور هم د او غوسه ناک شو ـ هغه یې کوله چې د تهر
د شدت له امله داسې وښیي چې نور او په یدلوته تیار ندی او نه غواړی نور د غه
دول د ماتې او ویرې سپیرې خبرې واوري . ژر یې د مقابل لوری خبره
ورپری کړه او له دی خبری سره یې غوږیه په دیر زور سره پر ټلفون
ور وغورځوله چې سبا به د جمهوریت چارو په وزارت کې د پیښنو په هکله خبری
کوو او لازم تصمیم به نیول کیږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو د خ پریږی غوښې یې داسې تکی سرې
اوښتی وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مړه رګونه یې
پرسیدلی وو ـ هغه نور د غیږشپی د نشو او تماشو نه ؤ ـ د عیش او
نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتی ؤ ناتمام پاتې شو ـ به مستو
ګډ وډکو نکو او نخاګرو د وضعی پر دغه ناڅاپي بدلون پوه نه پیکه او خپ
خپ وکتل ـ او یو په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقیقت هیڅوک
پوه نشول ، خو دومره یې ضرور وانګیرل چې څه ناوړه پیښه رامنځ ته
شوی ...

امین د اندیښنو او څرتونو په سمندر کې د ځپو په کوچ کې دوب دوب

کیده ، خپلې ملي ځلې او مځې په سینه لاهو ورته بربینیدی ـ یو وار ـ
یې خونړی جذبات راولړزیدل او داسې یې وپتپیله چې له یوی مخې
په بمبارۍ کوی ، یو مخ یې نږی ته به لاس اچوی ـ خو لک دې چې د هغه
د روسی "تانکو نو الوتکو او ... مقابله وکړی ....

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پریښوده ـ د میز پر سر یې
د ودکا له بوتل نه یو ډک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې هم د وحشیانه
طبیعت خونړی او بې جلبه واکمنه طغیان تکرار نشو ـ له مغزو یې د اندیښنو
او وسوسو زولنې بېرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ، ستونی ـ
ستغ په کټ وغځید او سترګې یې پټی کړی .

* * * * *

سبا رښتیا امین د جمهوریت چارو وزارت د ستوری په ماڼی
کې حاضر ؤ ، د تالار له یوی سر نه تر بله یې قدم واهه ، مؤظفین او محا-
فظین د مغشوشې غیر مترقبه وضعی او حرکاتو ته هک حیران وو ، او
د یوی ویری ناوړی پیښی اټکل یې کاوه .

امین په ویره د یې صبری د انتظار ګړۍ شمیرلې ـ ښی
لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګی یې په کین
لاس ترل شوی ګړی ته کتل ـ درنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری
صاحبمنصبان او ځلویښتنه ملکی خلقیان تالار ته راننوتل ـ امین د

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل ماٰنونه داسې عیار کړي وو چې د عسکري انضباط ترڅنګ یوڅو د خپګان او تأثر تری خوتکیده - ځیر ویې دیوې غیر منتظره خواشینې ښکندونه کوله، چې حق په جانب بښه یې نیولې وه - خو لډی سړی یې داسې سنکارو له چې د پیښې او ستونزې د مقابلې او حل لپاره د جدي او بریالي اقدام لپاره بشپړ تیاری لري، اود خپل دننیز واړ او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولي او عادي پوښتنې وروسته د ستر میز شاوخوا کیناستل - د مرکزي قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادي اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریده - د دیری بیړې او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راویستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د منې پاڼې رېږېدل، له ډیرې وارخطايي ترې د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې، د شرم او ویرې په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چوپه چوپتیا وه - یواځې د محمد دوست په رېږېدلو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د توپکو د ویشلو پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو، پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې تښتولې او نژدې یوولس زره توپک یې تر لاسه کړي دي - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقدارۍ یې برید کړی د علاقدار او ولسوال په ګډون زموږ زیات خلقي ملګري له منځه تللي - ... مفصل راپور لا تر اوسه موږ ته نه دی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووهه وې ویل: مانه ویلي چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشي.

محمد دوست: صاحب موږ څه خبر وو. د ګروال غلام دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تېر کړي ارکان حربي یې هلته اخیستي. موږ څکه پرې باور او داډه وو، خو اوس ابتدايي راپور داسې ښيي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاڅون او ولاړېدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم په خپل سوک له میز ته پښې تیر کړ تاسو کسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چاله ناببره غږ سره ویرېدلي وي زیاته یې کړه: نه نه، تاسې له دقت نه کار نه دی اخیستی، سهل انګاري مؤکړي انقلابي !! دید او درک مو کمزوری دی. مسئول کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي. حزبي انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدو نکو کې د اجرئت نه و، چې د پیښې په اړه د-

ځوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه و نه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عيار کړي وو چې د عسکري انضباط تر څنګ يوځوږ خپګان او تأثر تري څرګندېده - څېر وي ديوې غير منتظره خواشيني څرګندونه کوله، چې حق په جانب بڼه يې نيولې وه - خو لدې سره يې داسې سينګار وله چې د پيښې او ستونزې د مقابلې او حل لپاره د جدي او بريالي اقدام لپاره بشپړ تياری لري، او د خپل د ننيز وار او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولي او عادي پوښتنې وروسته د ستر ميز شاوخوا کيناستل - د مرکزي قواو قوماندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امين په عادي اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښورېد - د ډېرې بيړې او وارخطايۍ په حالت کې يې کاغذونه راوايستل، د کاغذونو د ترتيبولو پر وخت يې لاسونه لکه د مستې پاڼې رپېدل، له ډېرې وارخطايي تې د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې، د شرم او ويرې په فضا کې به يې پټ پټ او غلا غلا د امين خواته کتل - په سالون کې چوپه چوپتيا وه - يوازې د محمد دوست په رپېدونکو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کېده چې د پاڼو د ترتيبولو کوښښ يې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پيل وکړ:

... خلکو د توپکو د ويش پر وخت د ځينو ناعاقبت انديشه مسئوليتو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفايتۍ له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتيب او د هيئت په دله کې ځينې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو، پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې تښتولي او نژدې يو ولس زره توپک يې تر لاسه کړي دي - د چک پر ولسوالۍ او د دايميرداد په علاقه‌دارۍ يې بريد کړی، د علاقه‌دار او ولسوال په ګډون زموږ زيات شمېر خلقي ملګري له منځه تللي - ... مفصل راپور لا تر اوسه موږ ته نه دی رارسېدلی ...

امين ميز په سوک ووهه وې ويل: ما نه و ويلي چې د وسلې د ويش د هيئت په ټاکنه کې بايد ښه غور وشي.

محمد دوست: صاحب موږ څه خبر وو. د ګروال غلام دستګير خوشبين کاله په روسيه کې تېر کړي ارکان حرب يې هلته اخيستی. موږ ځکه پرې باور او اداده وو، خو اوس ابتدايي راپور داسې ښيي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروونه او ولاړېدنه کې هغه ډېر اغېزمن رول لوبولی دی، امين بيا هم په خپل سوک له ميز ته ټس تېر کړ تاسو کسان داسې وښورېدل لکه چې څوک د چا له نابېره غږ سره ورېږدلي وي. زياته يې کړه: نه‌نه، تاسې له دقت نه کار نه دی اخيستی، سهل انګاري مو کړې انقلابي!! ديد او درک مو کمزوري دي. مسئولو کسانو ته بايد سخته جزا ورکړه شي. حزبي انضباط او درايت!! مو له پامه غورځولي دي ...

په اورېدونکو کې د اجرئت نه و، چې د پيښې په اړه د-

امین د حالت ته په رمزي او کنايي بڼه اشاره وکړه ، له ځیرو او خوږمنو سترګو یې داسې بریښېده لکه چې د ټپینې مسؤلیت پرې ډیر دروند والی کوي - د تللو سترګې په میز کې ښخې وې ...

د ګواښونو ، تهدیدونو او اخطارونو په ګیر و دار کې وروستۍ پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو نرتی هوایي قوا ، زغروالې ځلورمې قوا ، بالاحصار او قرغې نه موګه لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه د بریډ پروګرام او نقشه تیاروي. نقشه به په ځلورم نمبر زغروالې قوا کې د مؤظفو روسي مشاورینو له نظره تیروي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې دقیق او مرارخیز عملیات چې یو اشرار هم تری ژوندی پاتې نشي .

امین پریکړه یوځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه ورځ جابرانه سوز په ښېولو سره له ځایه پاڅیده ، ناست کسان لکه فنري انسانان په ډیره بیړه پورته وغورځېدل . د وتلو پر وخت یې د توقع پر خلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه : زه ترهکي صاحب ته ځم تاسې به په ډیره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیایئ او ما ته به مفصل معلومات راستوئ ...

هغوی په مړو سترګو یوازې دومره ورغبرګ کړه

چې ډیر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو ټانکونو یو اوږد کتار وخوځېده ، په پاځسرک یې خپل پولادي غاښونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه .

هو ! د کابل د ونو ، بوټو پاڼې چې څو مره تازه ګرمې زمولولې وې - له هغه نه زیات یې د استوګنو زړونه د کمونیزم ناورین مړاوي کړي وو - له ځیرو یې دیوه ژور خزن او اندیښنو دوک پورته کیده ...

د شیر دروازې او اسمایي غره لمنې بیا د یوې بلې خونړۍ فاجعې او ناتار شاهدې وې شاو خوا غرونو له ښاره خپله غیږ تنګه راټاوه کړې وه - او داسې یې په خپله غیږ کې نیولی ؤ لکه مور چې خپل اولاد له چا دښمن او وحشي نه پټوي ، د شیرپور کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته نینه نینه کیده بالاحصار بیا هم د یوه بل نوي ناتار او ویاړلي مقاومت ننداري ته سترګې په لار ؤ ، چې چیرته بیا کوم بل نوی " کیونارې " راوپڅوي او کوم بل " شاشجاع " د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

امين د خالت ته په رمزي او کنايي بڼه اشاره وکا ، له خېرو او خوږ سندو
سرو سترګو يې داسې بريښېده لکه چې د پېښې مسئوليت پرې دير درونه
والي کوي - د ترلو سترګی په ميز کې ښخې وې ...

د ګواښونو ، تهديدونو او اخطارونو په ګېږ و دار کې ورځې
پرېکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه دننه به د کوماندو
نسرتی هوايي قوا ، زغروالی ځلورمی قوا ، بالاحصار او قرغې نه
مېوګد لوړ رتبه پوځي هيئت په سيمه د پېښې پروګرام او نقشه
تياروي. نقشه به په ځلورم شمېر زغروالي قوا کې د موظفو روسي شاورانو
له نظره تېروي - منظوروي به يې اخلي او په عملياتو به پيل کوي - داسې
دقيق او هراړخيز عمليات چې په اشرار هم ستري نه شي ورنه پاتې
نشي .

امين په ريکره په حل بيا د غوسې او تهديد په وړ وحشتناک
انداز کې تکرار کره او لدې سره د همدغه ورجابرانه سوز په شيولو
سره له ځايه پاڅيده ، ناستو کسانو لکه فنري انسانان په وېره سيخ
پورته وغورځېدل د ترلو پرويخت يې د توقع پرخلاف په نسبتاً ورو او نرمه
لهجه زياته کړه : زه ترهکي صاحب ته ځم تاسې به په دېره
دقيقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بياين او ماته به مفصل معلومات
راوسوئ ...

هغوی په مرو سترګو سواځي دوه مره ورغبرګ کره

چې د ير ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنيو او هوايي قواو د ګډو عملياتو
پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو ټانکونو يو اوږد کتار
وخوځېده ، په پاڅرک يې خپل پولادي غابونه ښخول او د سرک
زړه يې څيراوه .

هو ! کابل د ونو ، بوټو باڼو چې ځو مره تازه ګرمي زموږ لولې
وې - له هغه نه زيات يې د استوګنو زړونه د کمونيزم ناوړين
مړوږلي وو - له خېروي ديوه ډېر خزن او اند يښنو د وک پورته
کېده ...

دښمن دروازې او اسماني غږ لمنې بيا د يوې بلې خوږې ناجعي
او ناتار شاهدي وې شاو خوا غروننه له ښاره خپله غېږ پراناسته کړې
وه - او داسې ايله خپله غېږ کې نيولی نه لکه مور چې خپل اولاد له
چا دښمن او وحشي نه پټوي ، د ښير پوره کلا يو ځل بيا د وطن
د آزادی د دښمن ځپلو ته ننينه ننينه کېده بالاحصار بيا هم د يوه
بل نوي ناتار او ويارلي مقاومت ننداري ته سترګي په لار و ، چې
چېرته بيا کوم بل نوي "کيوناري" راوپرځوي او کوم بل "شا شجاع"
د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړه ښار بیا د خپلو تېرو ویاړونو په یاد ولړ سره د یوبل «مکناتن»

د ځیګرخیرولوته نوی «اکبران» راوړاندي

کول ...

تنګیو نوری هم خپل نامی تمینګولی چې څوک بل «براشیډن»

تری نیم ژواندی ونه وځي ...

د زرنګار پارك غوندۍ بیا د هیواد د اسلامي نهضت د سرتېرو

د تکبیر ملکوتي آواز ته غوږ نیولی و . - او د استعمار - کمونیزم

فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزي تېر پلونه دیوه نوی قیام او خوځښت

مخی ته په خپله سینه کې را تازه کول .

کابل پوهنتون بیاد اسلامي نهضت د مبارزو یادونه راسپړل

لارو او واټونو دیوه نوی ویاړمن او بې سیاله خوځښت په مینه د هیواد

د تیرو ویاړونو او ارمینتونو کرښې په ښنه کولی .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکې او دوح ځپوونکی حالت کې

د کابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاڅیدلی ولس د انقلابي هود ، اتلو

الوحماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د تا نکونو او توپونو یو او بن د ټکان

خپله لاره وهله او هلته .....

... او هلته چې د الله اکبر نارو د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د سترو له سترګکو نه د زړو باړونو

لکه دیوه بختور زیری انګازې خپرولې . د کولیو په پلوشو کې دیو نیکمرغه

او ژغورونده سباوون ښنې ځلیدلې . او په هغه تیاره کې د مړ ځکیو د

رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د توري تروږمۍ د زړه څیرلو ته بیخي

ورته ښکاریدې .

هغه

ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دوېرې او وحشت مرکزونه

پروت ویروونکی ښه نلري . د زندان ځنځیري ماتې شویدي او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکناتن»

د څیګر څیرولو ته نوی « اکبران » راوراندي

کول ...

تنګیو مزری هم خپلې ژامی تیینګولی چې څوک بل « برائیډن »

تری نیم ژواندی ونه وځی ...

د زرنګار پارک غوندی بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو

دتکبیر ملکوتی آوازته غوږ نیولی و . - او د استعمار - کمونیزم

فساد او استبداد پرخلاف پې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام او څوځښت

مخی ته په خپله سینه کې راتازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل

لاری او واټونو دیوه نوی ویاړمن او بی سیاله خوځښت په مینه د هیواد

د تیرو ویاړونو او ارمینتونو کړینې په ښنه کول .

په همدغه ورځ یوه زره بوږنوونکی او دوح ځاروونکی حالت کې

د کابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاخیدلی ولس د انقلابی هود ، اتلو

الوحماسو او ویاړونو دتکوین لپاره د تاتکونو او توپونو یو اوږد ځکنار

خپله لاره وهله او هلته .....

... او هلته چې والله اکبر نارو

د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې   د ستورو له سترګکو نو سره د وږو باړو

لکه د یوه بختور زیری انګازې خپرولې . د کولیو په پلوشو کې دیو نیکمرغه

او ژغورونده سباوون نښې ځلیدلې . او په هغه تیاره کې د مرګ د

رڼا کربنې د کفر او کمونیزم د تورې تروږمې د زړه څیرلو ته بیخي

ورته ښکاریدې .

ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دویرې او وحشت مرکزونه

پروت ویروونکی بنه نلرې . د زندان زنځیرې ماتې شویدې او وحشتونو

هغه

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

او څوونو نو خپله کنډ باګ کړیده

دغه سهار مغانو د پر وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ د اتڼ نغمې پورته کړي وې - په دې سرو اوو جټو یې له یوه ښاخ نه بل ته ټوپ کړ - د اسې ښو اوزو جوړ کړي ؤ لکه چې د توپ عمر له پاره همدانن تراڼ غړیږي او د نره غوټي پرانیزي.

د دغه ګهیځ سپیده چاوه بل ډول ؤ - دروند ؤ او هیبتناک.

خوځون ؤ او اوا پالوتکی.

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکي غږ د اسې خوندور لګیده لکه چې د سږي په نره او رګونو ننوځي ، ویښ ژړونه یې لا بیداروله - جذبې او ولولې یې نوې هم راپاروله او ژوندۍ کولې .

د هغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلایي پلوشې له بل هر وخت نه بریښنده او وریځې د لمر ځېږې د د ښمن تورو ژړونه شیږلي وو او د آزادۍ او بریمیال مقاومت د پیل او دوام کرښې یې انځور کړې وې.

دغه سهار له بل سهار نه په خوا ښیات توپیر سره پیل شو - سترګې یو بل ته د ویلو د پر خلاصۍ انډیښې د پر ناویلي رازونه سپړلو ته لیکه کړې وې ، په شوندو او ژبو د ځر ګندولو د پر نوې او مینه ناکې خبرې کرځیدې.

ACKU

سینه نن مرام یون ته کاوه ځکه خو ځپې یې په د پر تیزۍ او بې صبرۍ له یو بل سره تندي جنګول.

د سیند د اړو غاړو ته دنګ دنګ چنارونه لکه وسله وال سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیار سي ولاړ وو.

د بریښنا د نابریکې په نهر کې کبانو د اوبو له تل نه د نن ورځې د یادوني شنداري ته پر له پسې غوټې او هلې .

د خلکو له خېږو یو دول مینه ناک هیبت او صلابت ځلیده - لیرې نه د اپرون و آبله ورځ موچې همدغه و کړي لیدل او نن مو له نظره تیرول د پر ژبیات تغییر ترې بریښیده .

پرونۍ چړیوه بزګر پر اوږه بیل او کلنګ ؤ او وچو شوندو او سپیره مخ یې د بدې ورځې تصویر وړاندې کاوه ، نن یې پر اوږه یوه توره بېږي د ایماني پرتم او ځواک شنداره بنسیله اوله ځېږې یې له یو اوږده غموونکي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال وړانګې ځلیدې .

نره وروونکي شنداره وه - پاروونکي شنداره او مینه ماتوونکي.

نرونه باغ باغ ؤ او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځاییدل تا به ویل په کاشناتو کې له یوې مخې ساه او روح پو کلی شوی - له هرې تیږې هر کمر - هرې ځانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت ترانې زمزمه کیدې او چې د سیند د ځپو آواز به د زیر کو له غاړو

او ځوړ دي ټو خپله کډه بار کړېده .

دغه سهار مرغانو دېر وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ د اتڼ نغمې پورته کړې وې - په ډېر سرور او وجد يې له يوه ښاخ نه بل ته ټوپ کړ - داسې شور او زوږ يې جوړ کړی ؤ لکه چې د ټول عمر له پاره همدا نن ترانې غږوي او د نړۍ غوږ پرانيزي .

د دغه ګهيځ سپيده چاوه بل ډول ؤ - درونده او هيبتناک . خوځون ؤ او اروا پالونکی .

نن سهار د (الله اکبر) خوږ او لړزوونکی غږ داسې خوندور لګېده لکه چې د سړي په زړه او رګونو ننوځي ، ويښ زړونه يې لا بيدارول - جذبې او ولولې يې نورې هم راپارولې او توندې کولې .

د دغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلايي پلوشې له بل هر وخت نه بريښنده او ورېنګينې وې - د لمر ځېرېې دد ښمن تورې زړونه څيرلي وو او د آزادۍ او برمیال مقاومت د پيل او دوام کړنې يې انځور کړي وې .

دغه سهار له بل هر سهار نه په خورا زيات توپير سره پيل شو - سترګې يو بل ته د ويلو د هر څه لپاره اننويې د بل ناويلي رازونه سپړلو ته ليکه کړي وو ؛ په شوندو او ژبو د څرګندولو د پېر نوې او مينه ناکې خبرې کړېدې .

ACKU

سيند نن مرام يون نه کاوه ځکه خپو ځپو يې په ډېر تېزۍ او بې صبرۍ له يو بل سره تندي جنګول .

د سيند د اړو غاړو ته دنګ دنګ چنارونه لکه وسله وال سپاهيان د دفاع او مقابلې لپاره تيار سئ ولاړ وو .

د بريښنا د ناېرېکې په نهر کې کبانو د اوبو له تل نه د نن ورځې د يادوني سندارې ته پر له پسې غوږونه اوهلي .

د خلکو له خبرو يو دول مينه ناک هيبت او صلابت ځليده - ليرې نه د اپرون و آبله ورخ موچې همدغه وکړي ليدل او نن موله نظره تېرول د پر زيات تغيير ترې بريښيده .

پرونۍ ورځ په بزګري پر اوږه بيل او کلنګ ؤ او وچو شونډو او سپېرو مخ يې د بدې ورځې تصوير وړاندې کاوه ، نن يې پر اوږه توږ بېږي د ايماني پرتم او ځواک ښنداره ښيده او له شيرې يې له يو اوږده غمونکي انتظار وروسته د يوه فاتح وصال وړانګې ځليدې .

نږه ورونکي ښنداره وه - پاړوونکي ښنداره او مينه ماتوونکې . نږونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځاييدل تا به ويل په کاشانو کې له يوې ځې ساه او روح پوکلې شوی - له هرې تيږې هرکمر - هرې ځانګې او هرې پاڼي د آزادۍ او خوځښت ترانې زمزمه کيدې او چې د سيند د ځپو آواز به د زړکو له غاړو

اود کوم مجاهد د خونبهٔ لهٔ شلیک سره غبرګې شوې نو د غوليې
د خونړۍ کودتا ډیوه یو نیم کال په نړه پروت زنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موترونو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته د وسلو د ډاډ له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک
او نشاط ډیوه دروند امتزاج ځلیده . له سترګو مینه - له زړونو امیدونه
او زړونو نه او له متو قوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایمان او روحي ځواک او پیاوړتیا
ویاړېدل او د خپلو سوبو او بریاسیو په هنداره کې یې د یوه ملي غروره
لاري پرانستو کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنترول له پاره
راغونډ شوو تا به ویل چې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې په
ځنګون ایښی و او له کارتوسو ډک کتارونه یې د ملا له ورانګو سره
یو ښکلې شینوالی ، ښیرازی د ایماني پرتم او عظمت ښکارندوی
کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوته یې تازه کول - د تیر ویاړمن تاریخ
تلپاتې ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د توري او سرلوړۍ د ننګ

د ننګ شلي یې ودانول .

د تهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ څادرونه خواره وو
د پت پټکي په سرونو ولاړ وو - او له عقابي سرو سترګو
یې ډیوه ژور او شاهیني لید جولان بریښیده تا به ویل چې په اخر سوی د محمد جان خان
روح غوړېدلی ، هغه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې په مخه کې د خپلو وینو ډیوې بلوې .
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره ډاډ او باور
یې د پېښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اورېدل او د خپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربې او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پرېکړې او ځرګندونې
وړاندې کولې .

دوه ، درې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تنبتېدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یو یې له کاه داني نه راایستلی - بل
به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړی و ، هغه درېیم یې له
کلاشینکوف سره د تیښتې پروخت نیولی و - او همدارنګه نور یې هم
یو یو له پټو ځایونو راروان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سړي تیار ځي
ولاړ وو او په انقلابي ویښتیا به سمبال . - او د جهادي بیدارۍ او
لید په روحیه ځواکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واورېدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د کوم مجاهد د خوښۍ له شليک سره غبرګې شوې نو د غوځې
د خوړې ړکو د تا ډېره يو نيم کال په نره پروت ژنګ يې له يوې مخې
ليرې کاوه .

مجاهدينو په نيول شويو موټرونو کې د سيمې يوې او بلې
برخې ته د وسلو د داد له پاره د تکبير له ملکوتي او کفر ځپوونکو
نارو سره داسې يو هيجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزيږي او خوځيږي .

د مجاهدينو له سترګو نه د اميدونو - خوښيو - تحرک
او نشاط ډېر درونه امتزاج وراوکې ځليده - له سترګو مينه - له زړونو اميدونه
او ارزونه او له متو قوت او مهابت ورېده .

مجاهدين په خپل ايماني او روحي ځواک او پياوړتيا
وياړېدل او د خپلو سوبو او برلاسيو په هنداره کې يې ديره ملي غرور
لاړې په نښه کولې .

د مجاهدينو مشران د سيمې د امنيت او کنترول له پاره
راغونډ شوي تا به ويل جامې يې په وسپنو پټې دي - ټوپک به يې پر
ږ نګون ايښی و او له کارتوسو ډک کتارونو يې دلسر له وړانګو سره
يې يښنا ببنه شغلې شيندلې ، حشيروې د ايماني پرتم او عظمت نمايندګي
کوله - د تيرو يادونو زاړه او کل پلوته يې راتازه کول - د تيرو وياړمن تاريخ
تلپاتنه وياړونه يې راسپړل او د خپل ولس د تورې او سرلوړۍ د ننګ

د ننګ ځلې يې ودانول .

د تهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ څادرونه خواره وو
د پت پټکي په سرونو ول ول پراته وو - او له عقابي سرو سترګو
يې ډېره ژوره او شاهيني ليد جولان بر بينسيده تا به ويل چې په هر سړي کې د محمد جانخان
روح غوړيدلی، هغه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې په مخه کې د خپلو وينو ډيوې بلوي.
دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور
يې د پيښو په هکله د يو بل خبرې او نظريات اوريدل او د خپل اسلامي
بصيرت ، ولسي تجربې او پوهې په رڼا کې يې غوڅې پريکړې او ځرګندونې
وړاندې کولې .

دوه ، درې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تښتيدلو
خلقيانو او جاسوسانو په لټه کې وو - يو څو له کاه داني نه راايستلي - بل
به يې د وچې رشقې د دليو له منځه راولاړ کړی و ، حقه دريم يې له
کلاشينکوف سره د تيښتې پروخت نيولی و - او هم دا رنګه نور يې هم
يو يو له پټنو ځايونو راروان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سړي تيار ځي
ولاړ وو او په انقلابي وينا به سمبال . - او د جهادي بيدارۍ او
ليد په روحيه ځواکمن .

مشرانو د يو بل خبرې واوريدې ، سلا مشورې يې سره
وکړې او په ګډه يې لومړني تدابير ونيول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکيل اعلان کړ :

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .

محمد منير اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستيال .

ډګروال ارکانحرب غلام دستګير نظامي قوماندان .

حاجي محمد امان - ملک اميرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حيدر

او . . . . دغه ډول په توکــبه

پــــــــــــد غه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او دسیمې او مجاهدينو

قیادت ورسپارل شو .

که ووايم چې ديوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه

به نه وي .

قضايي څانګه - د امنيت څانګه - دوعظ او تبليغ له پاره د

علماوو څانګه او دغسې د نورو څانګو هستي کېښودل شوې .

دغلته سرې ته ثابتيږي چې د ولس له منځه راولاړېدونکې قوت

کولی شي د ډېرو مشهورو سياست پوهانو - او هغو کسانو نه چې په

سياست او سياسي مانورو کې يې ډېرې خولې بهولې وې بريالي

وخيژي او برېمن . او داسې کړنې وکاړي او په ښه کړې چې دډېرو

سياسيونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورېسې رسېدلای . په رښتيا

همچې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښيار دي اود حالاتو

په نبض پوه . »

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنيک په نشه

مستواو د جهاني سياست د ډېلوماسۍ متخصصين ، د کې جي بي

د شيطنت او سياسي تزوير په بچه کې پخوشوو کارپوهانو - جنرالانو

سياسيونو او ډېلوماټانو دخپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په

لاربښوونه د ولسونو له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر

د کمپيوټر د عصر په سيوري کې پلانونه جوړول

او دلته يو بېوزلي - ځپل شوې - او اسکېرلي ولس او مشرانو

يې دخپل ايماني بصيرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې

د حق د دښمنانو د لا پوخوالي او برې د لاره پيدا کوله

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په ځمکه کې د منظم

عسکري انضباط - يونيفورم - لباس - تاکتيک - ستراتيژۍ او فن

ماهران لګيا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د خادر او درانه پټکي او لوړې شملې

خاوندان .

هلته ټانک ؤ - برق او اور .

دلته ايمان ،جذبه او احساس .

د خلقيانو او جاسوسانو بنديان يو يو راوسټل شول پوښتنې

او کره ويزني ترې وشوې او هر يو ته د هغه دګناه مطابق جزا کاني

ورتا کل شوې .

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .

محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .

ډګروال ارکانحرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .

حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر

او .... د غړو په توګه

پسبد غړ اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د سیمې او مجاهدینو قیادت ورته سپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کیښود مبالغه به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د علماوو څانګه او د غسې د نورو څانګو هستې کیښودل شوې .

د غلته سړي ته تابیري چې د ولس له منځه راولاړېدونکی قوت

کولی شي د ډېرو مشهورو سیاستپوهانو - او هغو کسانو نه چې په سیاست او سیاسي مانورو کې یې ډېرې خولې بهولی وي بویالي وخېژي او ویې منی . او داسې کړنې وکاړي او په نښه کړي چې د ډېرو سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورته رسیدلی . په رښتیا همچې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي او د حالاتو په نبض پوه .»

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه مستو او د جهاني سیاست د ډېر ماهرو متخصصین ، د کې جي بي د شیطنت او سیاسي تزویر په بڼه کې پخو شوو کارپوهانو، جنرالانو سیاسیونو او ډیپلوماتانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر باداره په لاربنوونه د ولسونو له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر د کمپیوټر د عصر په سیوري کې پلانونه جوړول

او دلته یو بې وزلی - ځپل شوی - او اسکېرلي ولس او مشرانو یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې د حق د سنګرونو د لا پوخوالي او ورې د لارې یون کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په څمار کې د منظم عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د څادر او درانه پټکي او اوږې شملې خاوندان .

هلته ټانک ؤ - برق او اور .

دلته ایمان ، جذبه او احساس .

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې او کرېږنې ترې وشوې او هر یو ته د هغه د ګناه مطابق جزا ګانې وټاکل شوې .

د مجاهدینو کروپونه دیځې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړې شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پانو د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځیدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کیدل - د کلوما شومانو به وریسې د تکبیر نارې غبرګې کړې - سپین سرو بنځو به ځای پرځای د شکران او دعاګانو په نشارولو پالل - بوداګانو به د تشجیع او حمیت په ډیرو کلماتو ستایل .

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې په نښه کولې .

د هیواد هر ډیره او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کرنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یو نه ړنګیدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هر خوړ د دښمنو د کسکرو د رغړیدو لیوال - خو هر زړه وړونکی او ښونونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو ننداره د خدای د سرتیرو بندګانو له شیرو وبرېښي - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له سترګو یې د پیاوړتوب او ځواک د ولک سرهسک کړي - له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا وپرقیږي د فکر په ساحه کې یې یرانځې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفن ځپو نکي او آزادي بښونکي روح راوپارېږي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یوه معنا غوره کړي په دغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوام نوم وګټي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او څومره هیښونکي دی هغه منظر چې پنځلس لاس د دښمن

پروسپیزو
او بې جوړو بارکونو او پخو تأسیساتو ورو ختیږي - د کولیو باران او د اورلمبې ډګ په منځ کي ناوبولي او د خپلې تورې د عظمت نوغ اوچت کړي او وې ښوی - څومره د ادمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بیوزلی ولس یو بې اسرې ولس د یو داسې پوځ مغرور او له مادي اخره ځواکمن طاقت پروړاندې وسله راپورته کا . چې تر شاپې د نړۍ د یو ستر او بې لوی شیطاني اقتدرت (استعماري) ولاړ دی - خو د غه مستضعف ولس راولاړ شي - یو ښ پیل کړي - د خوځښت لارخپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروع کړي - فتح او سوبې یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پرمستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندۍ بیلګې وځلوي او په تولنيزو (ټولنيزو) کې تاریخ جوړوونکي دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوندګښي هغه ته ژوند او مرګ یوه معنا لري - د حق په لارکې مرګ د ژوند دوهم (تسلسل) نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده دی او جهاد .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مجاهدینو کروپونه دیجې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړي شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پانو د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځېدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کېدل - د کلو ماشومانو به ورپسې د تکبیر ناري غبرګې کړې - سپین ږیرو به ځای پرځای د شکران او دعاګانو په نشاورلو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په ډېرو کلماتو ستایل .

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لاره کې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګرونو کوښې یې په نښه کولې .

د هیواد هر ګوټ او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کرنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یو نه ښرېدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هر خوړ د دښمنو د کنډکو د رغړېدو لیوال - څومره زړه ورونکی او ښوونکی منظره دي چې د ایماني جذبو او ولولو نندارې د خدای د سرتېرو بندګانو له شیرو و برېښي - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له سترګو یې د پیاوړتوب او ځواک دولت سره کوي - له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا ورپرقیږي د فکر په ساحه کې یې پراخې د خدای (ج) په لاره کې د قربانۍ تلوسه ولړزېږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفرځپونکی او آزادي بښونکی روح راپارېږي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یو معنا غوره کړي پدغه لاره کې مرګ هم د ژوند مفهوم او د وهم نوم ورکوي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او څومره هیښونکی دی هغه منظر چې پنځلس د دښمن او برجودو بارکونو او پخو تاسیساتو ورو ځېږي - د کولیو باران او د اور لمبو ټکنی ناوبولي او د خپلې توري د عظمت تږغ اوچت کړي او وېي ریوي - څومره د ادمند ده هغه صحنې یوولس - یو بیوزلی ولس یو بې اسره ولس د یوه داسې پر ځان مغرور او له مادي اخه ځواکمن طاقت پروړاندې وسله راپورته کا چې تر شاېې د نړۍ د یو سترا او پیر لوی شیطاني اقتدرت ولاړ دی - څو د غه مستضعف ولس را ولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروع کړي - فتح او سوبې یې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندي بیلګې وځلوي او په ټوله نړۍ کې تاریخ جوړونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوندګڼي هغه ته ژوند او مرګ یو معنا لري - د حق په لار کې مرګ د ژوند د وهم نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده د ی او جهاد .

... او یو ځل بیا تر توپان وړاندې چوپتیا خوره شوه!

د هلیکوپترونو په بدرګه تانکونو په ډېره تیزۍ پر پاخه سړک خپلې پولادي ژامې ښخولې. د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې؛ پس تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کړې ورېږې لیکې ایستلې وې چې د ډېرو په خیرو کې یې لاړې جوړولې.

د ژغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هر خیال او سوچ نه بېغمه کړي وو. د مغزو د مغزو په دایره کې د توپک د ډز او د ګولۍ د لمبو کرښو یکنواخته او ستوماتوونکې زلزله جوړه کړې وه.

د یوه مجاهد د غټ پتکي، د کارتوسو د ک کمربند او د توپک خوږې شپېلۍ په هغه خپل ځیګرته خبره لیدله - او پر ماشه ایښې ګوتې یې هره لحظه هغه د زړه مزي راښستول، د ډز د خوب احساس او ډېرو، کړ دونو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې.

د توپ د وېرې او سپېرې دښتې د دوه لارې پر سر چې ځوا به للمه غنمو یکسونک پوښلې وه او د شمال له ورو موسو په غنمو څپې لکه د یوه مستانه اتڼ چې یوه سله خوا خوځېدې خو تر خلقي وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاپه پرته ده.

دلته د تانکونو او توپونو اېند کتار پند شو او هلیکوپترو پرې دپاسه وزړونه وغړول.

اوس نو د مقابلې میدان رانودې و - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرګونې ننداره تر سترګو کېده.

اوس نو ښایېده چې د تانکونو او الوتکو تر اور لاندې هرڅه نیست شوی وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې پرېښې فعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستو ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه د تانکونو په ښوکې رغړولې وای.

دلته یو ځل بیا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ- ځوځونه یې د سیمې نقشې وغړېدې - څو ځایونه یې ګوته کړای شول. دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول - یو ځل بیا هر څه له سره وکتل شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او یوځل بیا ترتوپان وړاندې چوپتیا خوره شوه !

د هلیکوپترونو په بدرګه تانکونو په ډېره تیزۍ پر ټاخه سرک خپلې پولادي ځانې ښخولې . د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکزه د شفرونو په ژبه خبرې کولې ؛ پس تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کږې وږې لیکې ایستلې وې چې د ډوډو په خیرو کې یې لارې جوړولې .

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هر خیال او سوچه نه بېغمه کړي وو . د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډزو او د کولو د لمبو کړیشو یکنواخته او ستوماتوونکي زلزله جوړه کړې وه .

د یوه مجاهد د غټ پتکي ، د کارتوسو ډک کمربند او د ټوپک خونړۍ شپېلۍ به هغه خپل ځیګرته خبرمه لیدله - او پر ماشه ایښې ګوتې به هره لحظه هغه د زړه مزي راسستول ، د ډون د خوب احساس او دوړو ، کړوونو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې .

د توپ د ویړې اوسپیرې د بنتې د دوه لاپې پر سر چې ځوا به للمه غمو یکسڼک پر بنیلې وه او د شمال له وږ موسر به ډغموخښې لکه دیوه مستانه اتڼ چې یوه بله خوا خوځیدې خوتر خلقې وحشت وروسته دا دبنته تر اوسه شاپه پرته ده .

دلته د تانکونو او توپونو اوبږد کتار پنډ شو او هلیکوپترو پرې د پاسه وږوږونه وغوړول .

ایس نو د مقابلې میدان رانودي ؤ - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره ترسترګو سترګکوکیده .

اوس نو ښایېدله چې د تانکونو اوالوتکوتر اورلاندې هرڅه نینه شوی وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې بېرته فعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستي ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه د تانکونو په پښو کې رغښولي وای .

دلته یوځل بیا لوړ رتبه صاحب منصبانو نظامي میتنګ جوړ کړ - ځوانونه یې د سیچي نقشې وغوړېدې - ځوځایونه په ګوته کړای شول . دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول - یوځل بیا هرڅه له سره وکتل شول .

د هرځينو جاج راخيستل شو- د څارو غرونه بيا پورته شول ، د خيرت راپورونه تبادله شول ، د وراندې تک خبر تېر شو او د تيارۍ او حرکت په هکله وسيستم اطلاع ورکړه شوه .

هليکوپټرو له پاخه سرک نه د خامو سرک لوري ونيو- ټانکونو هم له خامو سرک نه د دوه و بر بوکې راپورته او په ډز و پيل وکړ ، ګرده لارې يې په او بلې خواته دزې کولې - د صاحب منصبانو پر څوندو بريتونو د تورو دوړو پرده يې پر بل پسې غوړيدې او د خولو ليکو پېږي له يوې او بلې خوا لکه و سره نقشې ليکي ايستلې داسې لکه چې پر څېرو يې د سيمې د نقشې کرښې کښل شوي وي او يا يې د دوی د رسوايي او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو اوسپنو مقابله پيل شوه د ايمان او اوسپنې د غره ونښته .

ګوليو وچليدې - ټانکونه وغورځيدل - الوتکې وغورځيدې او اورونه ولوريدل .

د يوې خوا وسله وال ځوانان ټوپک ، او د بلې خوا درانه اتومات توپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او ...

جنګ ونښت او بيا نو د روان ځای مجاهدينو د کمرو شاته سنګرونه نيولي ، په ډير احتياط او بارېږي دزې کولې ، داسې چې کارتوس يې بايد بېځايه ونه لګيږي - دوهم دقت به يې کاوه او داسې ځای به يې

کوټ لکه چې په ګولۍ يې زړه نه کيږي - څکه له هر يوه سره يوا ځې دوه سوه ګولۍ وې او اوس يې له يوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به يې چې په نښه سم ونه لګيده د زړه تفس به يې داسې تنګ شو چې زړه به يې وچاوده سم و بريښيده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه شليدونکي تسلسل کې به د مجاهدينو د برې تسيهار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولي مرمۍ يې په شا شړلي وي .

* * *

دري ورځې کېدې چې د سيمې د شاو خوا استوګنو بوډا ګانو- ماشومانو او ښځو سره کړې ورځ په غرونو کې تېروله- سهار به چې لا لمر ښه نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وهل او نورو سره بيوه ښتوره ليکه خوځيده .

ترا چې کلي ته راورسيده نو لوړې يې د « بمبئ » په کلي کې د حاجي محمد منير اخند زاده د کلا پر خوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا ښتول کسان وتلي وو - خو هغوی يوا ځې خپل سرونه ايستلي وو کورونه ټول ډک پاته وو - تر دې چې په تناروکې د خوراک د ګونه او کټوی هم سلامتي اينبې وي .

د هرځین جاج واخیستل شو- د مخابرو غږونه بیا پورته شول ، د خیرت راپورونه تبادله شول ، د ورانديې تګ خبر تیر شو او د تیارۍ او حرکت وروستنی اطلاع ورکړه شوه .

هلیکوپترو له پاخه سړك نه د خام سړك لوری ونیو- ټانکونو هم له خام سړك نه د دوړو بربوکی راپورته او پر ډزو پیل وکړ ، ګرده لاري یوې او بلې خواته ډزې کولې - د صاحب منصبانو پر ځوړندو بریتونو د تورو دوړو پردې پرېوتې او د خولو لیکو پرې له یوې او بلې خوا لکه ورسره نقشې لیکي ایستلي داسې لکه چې پرخپرو یې د سیمې د نقشې کرښې کښل شوی وي او یایې د دوی د رسوایي او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو او وینو مقابله پیل شوه د ایمان او اوسپنې ډغره ونښته .

ګولۍ وچلیدې - ټانکونه وغورېدل - الوتکې ؤغورمبیدې او اوروونه ورېدل .

د یوې خوا وسله یوازې ټوپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات ټوپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او ...

جنګ ونښت او بښه تود روان ؤ ، مجاهدینو د کمرو شاته سنګرونه نیولي ؤ ، په ډېر احتیاط او باوري ډزې کولې ، داسې چې کارتوس یې باید بې ځایه ونه لګیږي - دوهم دقت به یې کاوه او داسې ځای به یې

کوت لکه چې په ګولۍ یې زړه نه کیږي - ځکه له هر یوه سره یوازې دوه سوه ګولۍ وې او اوس یې له یوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به یې چې په نښه سم ونه لګیده د زړه تفس به یې داسې تنګ شو چې زړه به یې ورمړه سم وبریښیده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه شلیدونکی تسلسل کې به د مجاهدینو د برېو تنهار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف ټولې مرمۍ یې په شا شړلي وي .

* * *

درې ورځې کېدې چې د سیمې د شاو خوا استوګنو بودا ګانو- ماشومانو او تور سرو کړي ورځ په غرونو کې تېروله - سهار به چې لا لمر خپره نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تور سرو بیوه نتوره لیکه خوځېده .

تو اچې کلي ته راورسیده تو لوري یې د « بمبۍ » په کلي کې د حاجي محمد منیر اخند زاده د کلا پر خوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا ټول کسان وتلي وو - خو هغوی یوازې خپل سرونه ایستلي وو کورونه ټول ډك پاته وو - تر دې چې په تنارو کې د خوراك دېګونه او کټوی هم سلامتي ایښې وې .

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لارې په اوږدوکې د مجاهدينو مقابلې او بريدونو له اخ او تړخ نه غورځولي وو. د عسکرو مړي خو زيات تر پاته وو خو د ټوپکو زخميانو يې نو هم پر اعصابو تېرې چيغې نيستې.

کلي ته په رارسيدو تانکونو مخه د کلا خواته وګرځوله خلقيان په يوه ساختګي نا څانه اندان پر کلا ور ننوتل لکه وحشي ځناور په يوه او بل کوټه ورايله شول، ګرانبيه شيزونه يې په خولو وخشت راايستل او ماتونو ته يې اچول - او دغسې يې د کلا ستري دروازې ته ډينامېټ کېښودل او اور يې ورته کړ - کلا يې وسوځوله.

له نورو کورونو يې هم ډېر شيزونه ولوټل حتی د بېوزله کورنيو ديګې غوا ژېړ غوړي يې هم ور پر پښې بوتل.

د خلکو د تيار په ترڅ کې چې کوم خلقيان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخيستلو پاره بېګناه وژونو ته لاس واچول شو - د ډېر کسان ژوندي ونيول شول چې بيا يې هيڅ درک ونه لګيد.

له کورونو چې تر سرې - او ماشومان غوږونو ته ختلي وو دک دک کورونه ترې پاته وو، کوم يوه يې چې څه وخت ميندلی او څمپل قيمتي شيزونه يې ښخ کړي چې ضم هم په خپل ورځو کې ټول خراب او له منځه تللي وو.

څاروي په شپږ شپو په اخورونو نهس ولاړ وو د ټوپونو ټاکنونو له ډزو. ژوبه هم پرې شلولې بو او يو بل ځای ته تښتيدل خو وروسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بيا به د ډېرو سختو

ډزو او بمبارېو پر وخت هم پر اخور کراره ولاړ وو.

عسکري قوا د چټک په هوتل کې ځای پرځای شوه - مجاهدين په شا وخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره يې تياري نيوله چې يو ځل بيا د کفر او الحاد بې ننګه بريتونو د شهيدانو انجام ننداره وښيي نو همغه وو چې په سيمه کې يو ځل بيا ترټو پان وراندې چې پټيا خوره شوه!

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او برید ونو له اخ او توخ نه غورځولي وو. د عسکرو مړي خو زیاتره ترې پاته وو خو د ټوپلو زخمیو یې نور هم پر اعصابو تېرې چړې نیستې.

کلي ته په رارسیدو تانکونو مخه د کلا خواته وګرځوله خلقیان په یوه ساختګي ناڅانه اندان پرکلا وړ ننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کوټه ورایله شول، ګرانبیه څیزونه یې په خپل وحشت رااېستل او موټرونو ته یې اچول - او دغسې یې د کلا ستري دروازې ته دینامیټ کېښودل او اور یې ورته ورکړ - کلاپې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم دیر څیزونه ولوټل حتی د بېوزله کورنیو دیوې غوا ژیړ غوړي یې هم ور پر ښنبودل.

د خلکو د تیامر په ترڅ کې چې کوم خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخیستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس واچول شو - د بېکسان ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درك ونه لګېد.

له کورونو چې تود سرې - او ماشومان غرونو ته ختلي وو دك دك کورونه ترې پاته وو، کوم یو یې چې څه وخت میندلی وو ځینې قیمتي څیزونه یې ښخ کړي چې صفحم په خو ورځو کې ټول خراب او له منځه تللي وو.

خاروي په شپو شپو په اخورونو نهر ولاړ وو د نو پوستي او تانکونو له ډزو. ژوبو هم پری شلولي وو او یو بل ځای ته تښتېدل خو ورو سته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به د ډېرو سختو

ډزو او بمبارۍ پر وخت هم پر اخورو کراره ولاړ وو.

عسکري قوا د چك په هوټل کې ځای پرځای شوه - مجاهدین په شا وخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاری نیولی چې یو ځل بیا د کفر او الحاد بې ننګه بریخونو ته د شهیدانو انجام ننداره وښیي نو هغه روچې په سیمه کې یو ځل بیا ترټوپان وراندې چې پټیا خوره شوه!

... او د سهار لمونځ یې د فتحې پر میدان اداکړ!

ماز یګرنی لمر له درې ... څخه په تیزۍ سره خپله لمن ټوله وله - پل په پل یې د غرونو له لوړو نه لوړو څوکو سره خپلې وروستۍ وړانګې ځلولې او له وروسته ... غونډیو سره یې څنګه سر بخونه رښتیا په مخه ښه کوله.

د درې د دوارو خواوو غرونه د تل په شان په باعظمته او ښایسته انداز د تګې غاړې ولاړ وو او په دې غرونو کې د ځینو هیوادونو او ویاړونو ننداره شو ... او چې څومره لمر ډوبېدو ته نژدې کیده او ژیړیده دومره په سیمه کې دیره برېښن خوشبنت ازانګې خپریدې.

د مجاهدینو په یوه ښرۍ لیکه د غونډیو له پاسه جګ کیدله او کوزیدله شا و خوا دلې دلې ټوپک پر اوږو ځوانانو د انتقام او غوږ ځنګ د جذبو او ولولو په توپان کې د یو غیر عادي هیجان او اضطراب حشرګندونه

کوله

له سترګو یې داسې بریښیده چې د دې پرځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی .

د خلکو اوږده کتارونه خوځېدل - مخونه یې د بګرېیو پس شملو پرېښلي وو چې یراڅې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلیدې .

دوګړیو جوړک او بهیر له ګرېو وېرولاړو د ییوې نقطې شا او خوا راغونډېده .

د خلکو بهیر چوپ روان ؤ چې د پېښو له بښکالو سره دلاې په اوږدو کې د سکوروینو له بامونو د سپین سرو بنځو د دعا ګانو اسګانه ورسره غبرګېده . د کلیو مخې ته د ماشومانو ورې ورې ډلې د دغه خوځښت ننداري ته ولاړې وې - داسې ښکارېده چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه هیبت او وجد ځلکونو بریښنا بیزه تور بریښ تمثیلاوه .

د ماښام دلماځنه وروسته د سکوروینو سپین سرې لا له خپلو اوږدو دعاګانو نه وې وړي شوې چې د توپکو د ډزو تند ږیزو بارونو د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل - زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر ستوپاني کیده .

سترګې یې د آسمان پر تندې وځلیده - سپوږمۍ په ږیرو تلوسه د غرونو له کنډوونه د حق او باطل د دغه دیارسني معرکې ننداري ته سر راپورته کې مجاهدینو له شلو رو خوا ونه د ملحدینو

مرکز چې د چک په بښکلی هوتل کې یې ځای نیولی ؤ تر محاصرې لاندې ونیو .

د چک هوتل د مرمرینو دهلیزونو رنګین ماحول هغه غوږ ونه دلکشي نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه ګوټ نه پورته کیده .

عسکرو په ډېره سټومانۍ خپلې کوټې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له ویرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر عسکرو د غوسې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول .

د هوتل د شیشو تر شا د عسکرو او منصبدارانو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لوري د مړ سکیو پلوشې د تیارې په سینه کې یوه او بله خوا ښخلیدې .

مجاهدینو د ریو خوا د ته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه دامن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه سټنې لړزولې ..

او چې شپه خومره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل ته نږدې کېدل - د شپې تیاره چې خومره تینګیده له دښمن لورې اولړون ورکېده .

د هوتل دننه د خلقیانو او صاحبمنصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان ؤ - د مرګ او نابودۍ ویرې ترې لاس ورکړي وه - څینو به یوه طرحه وړاندې

کوله

له سترګو یې داسې بریښیده چې د دې پرځای چې ځان ته یې پام وي
کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هیروي .

د ځلکو اوږده کتاورونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پس شملو
پټ بنلي وو چې یوازې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلیدې .

د وګړو یو جوګ او بهیر له ګړیو وړیو لارو د بیوې نقطې شاو خوا
راغونډیده .

د ځلکو بهیر چوپ روان و چې د پښو له بسکالو سره دلاړې په اوږدو
کې د کوړونو له ناموبو د سپین سرو ښځو د دعا ګانو اشګانه ورسره
غبرګیده . د کلیو ځېي ته د ماشومانو وړې وړې ډلې د دغه خوځښت ننداړې
ته ولاړې وې - داسې ښکاریده چې کتل چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې
هیبت او وجد ځلکونو بریښنا پیژنه ترو برینې تمثیلاوه .

د ماښام دلمانځه وروسته د کوړونو سپین سرې لا له ځپلو
اوږدو دعا ګانو نه وې ولاړې شوې چې د توپکو د ډزو تندرېږنو بارونو
د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل -
زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر ترو پاڼي کیده .

ستورې یو یو د آسمان پر تندې وځلیده - سپوږمۍ په ږیره
تلوسه د غرونو له کنډوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې
ننداړې ته سر راپورته کې مجاهدینو له ځلورو خواونه د ملحدینو

مرکز چې د چک په بنکلي هوټل کې یې ځای نیولی و تر محاصرې لاندې
ونیو .

د چک هوټل د مرمرینو د هلینزونو رنګین ماحول هغه غږونو د لکنې
نه دړلوده ، د وړې او مرګ غوغا له هر یوه کوټې نه پورته کیده .

عسکرو په ډېره ستو مانۍ ځپلې کوټې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې
هغه هم د ځپلو کمونستو منصبدارانو له ویرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر
عسکرو د غوصې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې
هڅول .

د هوټل د شیشو تر لاندې عسکرو او منصبدارانو پرمخ ځپلې منګولې
ښخې کړې وې - او له هر لورې د مړو کیو پلوشې د تیارې په سینه کې یو
او بل ځوا ځغلیدې .

مجاهدینو دریو خواوو ته ځپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه
دامن بری په تلوسه یې د دښمن د زړه سنتې لړزولې ..

او چې شپه خوره پخیده دومره د مجاهدینو بریدونه د بری درشل
ته نژدې کیدل - د شپې تیاره چې څومره تینګیده له دښمن لوری اولوړن
ورکیده .

د هوټل دننه د ځلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د
بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د
مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاس ورک کړې وه - ځینو به یوه طرحه وړاندې

کوله او څینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د ملامتیا تورونه لګول . او په پای کې به یې ټول زوړ کټ او ټال سیا د خپلو عسکرو په وژلو- کنځلو- ترټلو او وهلو سره او یا د شاوخوا پهکلو او کورونو د مشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو؛ شپې د ډېره مهیبه او درنه بنه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تنتو خپلې پلوشې خپرې کړې وې- داسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو په ګوته دار بې غیرتۍ او شرمیدلې ماته په کړو کړو خاندي د مجاهدینو خوشنده سپوږمۍ چې پل په پل یې د ورانده تګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله او ښتل او ښتل .

سپینه نن بیا مرا یوه کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزوله خونده یې خپلې خپې ویدې کړي دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره د دښمن د مقاومت بور جلونه سړېدل او ډزې یې ورو په ورو کراریدې- د تېښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان ترې د شپې په تیاره کې نا معلوم لوري ته کډه بار کړې وه- یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمیدو مخه وه- او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبو ډېرغږانده لمبې ترې چارپېره شوې ؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تهریدلي ولس منګولو ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د ډېرو بېرته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سولې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیری کوي .

د پیرې کلي د جومات د اذان له (اللّٰهُ اَکْبَرُ) سره د دښمن د تسلیمیدو غږ پورته شو او سلګې په څمکه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ور ننوتل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان ادا کړ .

کوله او څینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ توروونه لګول . او په پای کې به یې ټول ذوګ او تاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو- کنځلو- ترټلو او ټټلو سرلوړه او یا د شاوخوا په کلو او کورونو د مشکو او درنو ماشینګانو په بې دریغه ډزو؛ شپې د ویره مهیبه او درنه بڼه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تنتن خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو پر کوڅو نو د اور بې غیرتۍ او شرمیدلې ماته پرکوکوکو خاندی د مجاهدینو خوشنده سیوری چې پل په پل یې دورانده تیګ هغه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یې له بله اوښتل او اوښتل .

سیند نن بیا مراد یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزوله خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ډزې یې ورو په ورو کمیدې - د ټینګتي ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان ترې د شپې په تیاره کې نا معلوم لوري ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمیدو مخه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ډېر فراینده لمبې ترې چارپېر شوې ؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او ټهریدلي ولس منګولو ته ورشي څه لوبې او

غمرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د ږغ ګړه بېرته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سوبې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیږی کوي .

د پیرې کلي د جومات دادان له (اللّٰه اکبر) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو او سلیډلې پر ځمکه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ورو ورو ختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان ادا کړ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او تول ولس د ورور ولۍ په منځ سره راغونډ شوي وو

خلکو خپلې ورځنۍ چارې په عادي توګه پرمخ بيولې او د خپلې خوارۍ او مزدورۍ په خولو کې ډوب وو - يوې خوا ته به چې سړی کتل نو يو داسې تحول او اوښتون به يې تر سترګو شو چې هرڅه به ورته بدل او بل ور برېښېدل تر دې چې د خلکو په څېرو کې هم د يوه ژور بدلون نښې ځلېدې - خود همدغه بدلون بلې خوا ته يو داسې آرام او مطمئين ماحول مسلط وُ چې وګړو په پوره ډاډ خپلې ژوندچارې تر سره کولې ، داسې لکه چې هېڅ هم نه وي پېښ شوي ،کراه کراري وه او د خلکو د اند ښښنو پر ژبغړانده اورا و به توی شوي وي.

کله چې په افغانستان کې حکومتونه ټينګ وُ ولايتونه ،ولسوالۍ او علاقدارۍ فعالې وې هم لا پدغسې يوامناک او ډاډمن چارپېرچل کې چا ساه نه وه اخيستې سړی حيران شي چې پدغسې بحراني او خطرناکو حالاتو کې چې يو ولس په تش لاس له يوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي ښکېل دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون او د یوې خولې بولۍ د ولسونو ترمنځ را پیښې وغځوي.

دا د افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو شرایطو کې وکړی د ملي ګټو په جهت او د هېواد د پت او آزادۍ د دفاع په لاره کې پخپله سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وترل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د هغو بېلګه ښورالبر میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او د حکومتونو د ټینګښت پر وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام چاپېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو جم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې همېش یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه نیولي وو پالل او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو. هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت ترتیب او تعمیل هم د ولس کار ؤ. هره ورځ هر کلي په خپل وار بېله کوم شور او کړکېچ څخه پخې ډوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جوماتونو ته به یې راوړلې هلته به د نوبت له مخې په ډېر نظم او اوډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سړی فکر کاوه چې دا کارونه پخپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قرارداد ونو هر څه تنظیم او عیار کړي وو.

هر کلي ته سپین ږیری مشر ټاکل شوی ؤ خود ښواني «ملک» په بڼه نه بلکې یو ولسي مشر. د کلو د دغو مشرانو بیا د سیمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا کې برخه درلوده. پدې ډول ښواني د خانۍ او ملکۍ وروستۍ او مستبد نظام خپل ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم بشپړ دیموکراتیا او کمزورۍ نه لرلې او یا به یې د طراحانو او کرځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف د عمومیاتو لوری دی چې څه ډول په حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي، راولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې بریدونه ټاکل شوي وو. له برید سره سم د مجاهدینو بیرغونه رپېدل او د خپلې ریا په څپو کې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم ترانې غږولې. دلته د مجاهدینو وروستۍ پایګاوې چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول ترڅنګ یې د دفاع د لومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترنورو مهمو برخو او مرکزونو پورې غزېدلی ؤ، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په اړه ترې ګټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ و چې ښوا به ځوانو هلکانو د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه دساتېرۍ

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي خنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون او د یوې خوځې بولۍ دولسونو ترمنځ رابینې وغځوي.

دا د افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو شرایطو کې وکړی دملي کتو په جهت او د هیواد د پت او آزادۍ د دفاع په لارکې پخپله سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وترل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د هغو بېلګه نورالبر میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د ټینګښت پر وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام او پېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو هم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې همېش یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه نیولي وو پالل او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو. هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت ترتیب او تعمیل هم دولس کار و. هره ورځ هر کلي په خپل وار بیله کوم شور او کرکېچ څخه پخې دوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جومات ته به یې رارسولې هلته به د نوبت له مخې په دېر نظم او اودون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سرې فکرکاوه چې دا کارونه پخپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې بریښېده. ولسي قرارداد ونو هر څه تنظیم او عیار کړي وو.

هر کلي ته سپین ږیري مشرتاکل شوی ؤ خو د ځواني «ملک» په بڼه نه بلکې یو ولسي مشر. د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا کې برخه درلوده. پدې ډول ځواني د خاني او ملکي وروست او مستبد نظام خپل ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم بېڅه نیمګړتیا او کمزورې نه لرلې او یا به یې د طراحانو او کرځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتي نه وي شوي بلکې زما هدف د عمومیاتو لوري دی چې څه ورپه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي. راولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې بریډونه ټاکل شوي وو. له برید سره سم د مجاهدینو بیرغو نه رپېدل او د خپلې ریا په شپوکې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم تسرا نې غږولې. د لته د مجاهدینو او روستي ریا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو دکنترول ترڅنګ یې د دفاع د لومړني کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترنورو مهمو ځو او مرکزونو پورې غزېدلی ؤ، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په اره ترې ګټوره استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خو د سیمې د استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې ځوا به ځوانو ملکانو د ساتېرې له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه دساتېرې

دغلا غه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې دچا مال اوحیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه ولړنه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې اوارې شوې بنکاربدې، پخوانۍ د بنمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پر سخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د لیونتوب او دکوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر د بره ګرد جنه کړه او هغه شورایي نظام یې دکوندي مسابقو او کوندیو د اختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي او بښتون دژوندانه دعادي حالت داستقرار او پا یښت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابریکه داولس په ګټه فعاله وساتله شوه .

. . . او سهار لمر لا څیره نه وه وهلې . . .

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راود سېد - خبر له کا بله رارسېدلی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه ترارغندي پورې سړک تهول ټانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی ووچې مخ په وړاندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه ، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو دول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخته او د ټانک او بم له مقابلې هم ګرانه ، دا د ولس اعتقاد ؤ او ولسي اتکیزنه .

لمر لا نه ؤ ختلی ، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون دقوې درانګ آوازه اوریدلی وه کارته د تلو په اره دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د مینډو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګښتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خو د

د غلاغخه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې دچا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خوپدې وخت کې دغه ګردې ربړې او اړې شوې نېکارېدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت دلیونتوب او دګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر د پره ګرد جنه کړه او هغه شورایي نظام یې د ګوندي مسابقو او ګوندیو داختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي او ښتون دژوندانه دعادي حالت د استقرار او پایښت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې په غوجنګو نو کې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابریکه داولس په ګټه فعاله وساتله شوه .

. . . او سهار لمر لا خیره نه وه وهلې . . .

یوځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راوډ سېد - خبرله کابله راورسېدلی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه ترارغندی پورې سرک تېول تانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریونیولی ووچې مخ په وړاندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روادي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان د پاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخته او د ټانک او بم له مقابلې هم ګرانه، دا د ولس اعتقاد ؤ او ولسي الګیرنه .

لمرلا نه ؤ ختلی، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې درانګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اړه دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د میندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګښتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېرشي . خو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی همدا اوُږندوُکه داسې هره ورځ د توپ له آوازې او راکټو سره هغوی کار پرېږدي دې زراعت به په تپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاته شي. کبنتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شوېو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې اوملاتړ څخه بې برخې شي. هغوی مجبور وُ. د خپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول، خو دومره هر یوه وویل ؛ چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده څوک واره پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بمباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ګمانګری درانده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر شا ناست وُ له سترګو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستی سلګی پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تېلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د تېلفون غوږی یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه سا د عسکری انضباط او نظم څخه ځینې جملې وویلې او د حرکت بولله یې ورکړه.

د لږې شېبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس د نری اوترخې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د با ندې د سا تونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت تر سترګو کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د بې جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د سیمې د مؤمنو او پټمنو استوګنو د ځورولو او ویرولو یو مرکز وُ، د اڅه وخت بلډ به غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین کړندی او په جدی څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او په بېړې سره به یوه لوری ته روانېدل.

دقوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوی او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسۍ غږ خپور او د غزا ډول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وی او څومره لاره یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې د لارې د دوړو او ګردونو پیکه ښېه ناسته وه - دوی به ستړي و وخو د ستومانۍ نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یو ناا ندوله جنګ ته روان وو خو د په شا ټک او ماټ فکر نه وُ وو سره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د تبا نکونو، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورننوتې کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې تر سترګو کېدل.

له هغې خوا تر غاښونو پورې ډک وسله وال دښمن د ځغرو الوتکو ټانکونو په بهیرکې روان وُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی همداڅرګندوُ که داسې هره ورځ د توپ له آوازې او راټلوسره هغوی کارپرېږدي زراعت به په ټپه ودرېږي ،ځمکې به شاړې پاتې شي . کښتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړوشویو ستونزو او رېړو له لاسه آرام نه مومي اوجهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې اوملاتړڅخه بې برخې شي.

هغوی مجبورؤ. دخپل کار سامان او وسایل يې برابر او روان شول ، خو دومره هریوه وویل ؛ چې که حالات خراب شول اوقوه راورسیده ځوک واړه پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بمباري پرې وشي هغوی پوهېږي اوخپله چاره کولی شي .

د شورا رئیس - مرستیال قومندان اوغرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ځانګړی درانده انداز داولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر شا ناست ؤ لبه ستړګو يې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده . په غونډه کې د ټولوغړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه دمقابلې اومقاومت خبره او تر وروستی سلګی پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تېلفون اندول وګرځا وه او د معمول خلاف يې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسئ اوحرکت امر وکړ. دتېلفون غوږی يې قومندان ته ورکړه اوهغه په یوه سا د عسکری انضباط اونظم څومختصري جملې وویلې اودحرکت بولنه يې ورکړه .

د لږې شیبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا دړئیس دنوي اوترخې موسکا یوې لنډې شیبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د باندې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو کېده دشورا دفترچې څه موده مخکې د خلقیانو دبې جلبه واکمنۍ ، لنډغرۍ او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو وېروونکی مرکز ؤ، دا څه وخت بله بڼه غوره کړې وه،ښېل نظم اونظام پکښې چلېده - ښېلې څېرې پکښې لیدل کېدې اونورې خبرې اوفیصلې پکښې اجرا کېدې .

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خوهغه ورځ نه لکه دخلقیانو دناروا واکمنۍ په وخت کې .

مؤظفین او محافظین ګړندی او په جدی څېره کې دفترونو ته تلل او راتلل او په بېړې سره به یوه لورې ته روانېدل .

دقوماندې په رسېدو دحملې دمخنیوی اومقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسی غبرګېدو اودغزا ډول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه اود مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ .

له پاسه یو دوه ګړو په مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به يې حرکت راکړی وی اوڅومره لاربه يې وهلې اوڅومره به ستومانه وو،په مخونو يې دلاری د دوړو اوګردونو پیکه ښنه ناسته وه - دوی بنه ستړې ووخو دستومانی نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه نااندوله جنګ ته روان ووخو د په شا ټګ اوماتې فکر نه ؤ ورسره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټانکونو، توپونو اوالوتکو مقابلې ته ورننوځدې کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې ترسترګو کېدل .

له هغې خوا ترغاښونو پورې ډک وسله وال دښمن دزغروالو ټانکونو په بهیرکې روان ؤ

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښتی اپیلې په نس وریې مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه.

له هغه لوري د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې پې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه، کولی وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داورګولی واورولی.

سهارلېرلا خېره نه وه وهلې او د دکو غرونو پرڅوکو د لمر طلایي وړانګو لا د نورکرښې نه وې ایستلي چې د غرونو پرامتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او ورپسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب کرس د دښمن د نړېدلې او وارخطا موقف څرګندوي وکړه - لدغولړزوونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان د خپلو پریسترو کې راکښېناستل - دپوښتنو په ډول انداز یې یو بل ته وکتل - زړو پوهېدل - په پته خوله یې یو بل ته څو څو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د پرڅه سره وویل او د یو بل په زړه وپوهېدل - د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پزکوروونو ورختېږي داو بوس په ډزو به یې کورنړېږي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي - په پلار، ورور او نوروخپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي . . . .

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که توه ورانده تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ بنه توده روان و، مجاهدینو په دریو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو - لدې خوا به د مجاهد دټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باروچلېد - سرې به فکرکاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد دټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه څه کوې کاڼي به هم اوره شوي وي او ځمکه به پر یو بل مخ اوښتې وي، خو چې کتل به دې بیا به له همهغه مورچې د مجاهد دټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که به دوربین کې به دې وکتل نړګولی به وختی د د ښمن پر بدن مښتی وه.

ښځو خپلې کاڼې چې د پخوانیو پاچاهانو دوخت کومه نیمه بندکړې روپۍ وه له ځینونورو څیزونو سره یوځای بل ځای ښخولې - چې یو ځای کې به یې خښې کړې نو زړه به بیا څه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یوورې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نورڅه کوې چې دکورونو دزېږو غوږو په لوټلو هم دریغ نکوي.

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خوځګره په ټول قوت سره روانده وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل: ما ته د د ښمن لوبیشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغږېدل او له وحشت څخه د که ښیسته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیونی ښېښتي لذت یاداوه، وبه یې خندل او ږی به یې پورته وغورځولې او په خندا کې په ورک غږ به یې ویل: ما ته یې د ګولیو په باران کې ډوډۍ ابي ایمانه تر یک خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل: زه یې له تندي پرېته بل ځای نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه اولدې خوا پښتی اېپلې په نس ورېږي مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه.

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده ،آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه دحق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه ـکولی وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داورګولی واوروله.

سهارلمرلا ځېږه نه وه وهلې او د دکو غرونو پرڅوکو د لمر طلایي وړانګو لا د نور کرښې نه وې ایستلې چې دغرونو پرامتداد دسرو ګولیو پلوشی خپرې شوې او وریېې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله د الوتکو مهیب کرس د دښمن د نرېدلې او وارخطا موقف څرګندوې وکړه ـ ددغو لړزونکو ډزو او کړسهارسره ماشومان دخپلې پېرستوکې راکښېناستل ـ دپوښتنو په ډول اندازې یو بل ته وکتل ـ زړو پوهېدل ـ په پټه خوله یې یو بل ته څوځواره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د پرڅه سره وویل او دیو بل په زړه وپوهېدل ـ دسترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پزکوړونو ورخېږي داوبوس په ډزو به یې کورنړوي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېزېږي او په دوی به څه حال راځي . . .

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که قوه ورانډې تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ بنه تود روان ؤ ، مجاهدینو په دریو برخوکې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو ـ لدې خوا به د مجاهد دټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باړ وچلېد ـ سرې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه خوځه کوې کانې به هم اوړه شوي وي اوځمکه به پر بل مخ اوښتې وي ، خو چې کتل به دې بیا به له همغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که به دوربین کې به دې وکتل نوکولی به وختی د د ښمن پر بدن ښتی وه.

بنځو خپلې کاپۍ چې د پخوا نیو پاچاهانو د وخت کومه نیمه بندکړې روپۍ وه له ځینو نورو څیزونو سره یوځای بل ځای ښخولې ـ چې یو ځای کې به یې ښخښې کړې نوزړه به بیا ځه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یوورې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نورخوځه کوې چې د کورونو دنېرو غوړو په لوټلو هم دریغ نکوي.

قوه له ورانډې تګ ځنه پاته شوه خوځګړه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل : ما ته د دښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل اوله وحشت ځنه د که تېښته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیونی تېښتې لذت یاداوه ، وبه یې خندل او بیا به یې پورته وغورځولی او په خندا کې په ورک غږ به یې ویل : ما ته یې د هکولیو په باران کې دوی د بې ایمانه تر پکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخۍ له مخې ویل : زه یې له تندې پرته بل ځای نه

په نبنه کوم خودا بې غیرته چېرته په تندي لګېږي دا هر یو په شا لګېږي هر مردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لوېږي په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کېن لاس سنګاره شو ډنګ بجاهد ته یې وویل که مې سترګې کار کولی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه کاوه ته کوره ورته؛ د ټوپک له ډز سره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لارۍ او . . . . . . یو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرما شد کوته نه راکاږله.

خدای خبر چې د کوم بجاهد د ټوپک مردک د جبهه خانې پرموټر ومښت چې د ټانکونو له منځه یو دز اولمبې پورته شوې.

داورلمبې دومره ژبغرانده اوچاودنه رامې سخته وه چې نږدې ټانکونه او لارۍ یې همغلته پخپلو لمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه ګڼله اونه کړه.

اوچې له کابل نه د تبنېتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو هغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ځلورو خواوو او هوا نه څه کوی چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او برید ونه کېدل. داسې چې هر کمو هرې ډېرې، هرې او فې او هر بوټي پرې باړونه چلول.

. . . او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلې حکومت د ې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او نسواتو له لارې ځینې اقوام د هغوی سپین ږیري او مشهور خبري چې په کابل کې د دوی د وحشت ترڅرې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغه ؤ چې په کابل کې یې د ورکو مشهورو خبري او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموریتو نومونه نیول شوي ؤ چې د وړوکو چک ته منسوب اولاد خرخي پله د زندان میلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځو کې د داخله وزارت د ماموریتو د ووډي خوړلو په سالونې راغونډ کړې شول.

دا هغه وخت ؤ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر ؤ، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو لوی قوماندان انجنیر علي شاه پیمان په لاس کې ؤ.

علي شاه پیمان چې یې امیني خلقي او لکه امین د مارغوندې بنایسته ؤ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نبنه کوم خودا بې غیرته چېرته په تندي لګېږي‌دا هر یو په شا لګېږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لوېږي په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له ټانک نه د یوه صاحبمنصب کېڼ لاس سنګاره شو د ځنګ مجاهد ته یې وویل که مې سترګې کارکولی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه کاوه ته ګوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا ټانک، لاری او......یو ځانګړي ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی- او بیله دې یې هیڅکله پرماشه ګوته نه راکاږله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مردک د جبهه خانې پرموټر و منبت چې د ټانکونو له منځه یو دزد اولمبې پورته شوې.

داورلمبې دومره ژبغرانده او چاودنه رامنځته وه چې نږدې ټانکونه او لاری یې همغلته پچلولمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده اولاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه کتله او نه کړه.

اوچې له کابل نه د تښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو هغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ځلاورو خواوو او هوا نه څه کوی چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او برید ونه کېدل. داسې چې هرکوم هرې ډبرې، هرې او نې او هر بوټي پرېې باران نه چلول.

...او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلې حکومت د ب ته ارشو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او ننواتو له لارې ځینې اقوام و ته د هغوی سپین‌ږیری او مشهوري خبرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترڅرې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

همدا و چې په کابل کې یې د ورېکو مشهورې خبرې او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموړینو نومونه نیول شوي و چې د وړکو چک ته منسوب او لاد څرخې پله د زندان میلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په ورو ستیو ورځو کې د داخله وزارت د ماموړینو د ډوډۍ خوړلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت و چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر و، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علي شاه پیمان په لاس کې و.

علي‌شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه امین د مار غونډې بنایسته و د

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېرکړ اوفرکې راننوت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیاته مینه لرم داپې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېرشریف خلک دي په ټېره بیا پرده ډېرګران دي.

ده په شرافت سوګند یادکړچې هغه دردناک حالت چې د وردګو ښځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونوکې داستوګنې څخه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی ورېدی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو ټوله سیمه وربانده په بل ځ واړوي خوزما دا حالت پدغه مېړني اوغیرتي قام نه لوریږي نوداسې یوکار باید وشي چې د دواړو خواوو یعنی حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وردګو په مقابل کې د سختوجګړو اوعسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دي دهغوی په مخ کې دریږم.

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ ځاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هڅه چې د رسره کوئ بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبروکې د چک ماموریتونه تر پلاله لاندې یواخطار اوګواښ هم وړاندې شو او هغه داچې داماموریندې یاله دوی سره ودرېږي او یادې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د زړو —

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبروته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سړی فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي اوهسې یې ستړګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېرمقتدر والي ؤ دغه چوپتیاماته کړه او دنورو په نمایندګۍ یې څوخبرې وکړې ده هم دقام پدغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دځوتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشاره په تېرخ کې وویل حکومت اوس هم د دې دول عملیاتو په برخه کې صرفه نده کړې خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یو د بابالالا شامحمود اوبل د بوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی دېولړ مسکو تیتو — وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نوموونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته دجرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په مازیګر دوه هلیکوپترالوتکې په ډېرلوړوالي سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پرالوتکو یې بنې د ډېرې کولۍ وچلولې هغه ګولۍ الوتکوته رسېدې چېرې شوې اوکېدې شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکوله پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې ترڅوځمکې ته رارسېدې نود ټولو پام هغه خواته وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې اوداالوبه د هغوی دلږې شیبې د ساتېرۍ ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چابه له قهراوخښم څخه ټوټه کړې - چابه بابیزه ایستلواچولې اویونیم به فکر ورته یووړخو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم دماتې سندګانه اویبول ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

حکومت په نمایندګی سالون ته په ډېرکسر اوفرکې را ننوځت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له ورډکو سره ډېر زیاته مینه لرم دا یې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دی په تېرو بیا پر ده ډېر ګران دی.

ده په شرافت سوګند یادکړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو بنځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونو کې داستوګنې څخه ودېپښی شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی ور دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو تهوله سیمه ورباندې په بل څ وارووي خوزما دا حالت پدغه مېړني اوغیرتي قام نه لورېږي نوداسې یوکار باید وشي چې د دواړو خواوو یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وړدګو په مقابل کې دسختو جګړو اوعسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دی دهغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ څاوه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره بنه سلوک ونکړي خوهرڅه چې دسره کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبروکې د چک ماموریتونه تر پلاله لاندې یو اخطار اوګواښ هم وړاندې شو او هغه دا چې داماموریت دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د ژړو —

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبرو ته نه بلکې خپل ژوندته او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سرې فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي اوهسې یې ستړګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه اودنورو په نمایندګی یې څوخبرې وکړې ده هم دقام پدغه دردوونکې حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دڅوتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشارې پرته کې وویل حکومت اوس هم د دې دول عملیاتو په برخه کې صرفه نه کړي خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یود باالله شامحمود او الله دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی د یولړ مسکو تیټو — وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته دجرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشوکولی.

* * *

د ۲۷ روژې په مازیګر دوه هلیکوپټر الوتکې په ډېرلوړوالی سیمې ته ننوتې بجاهدین چې د خپلومورچو دپاسه ناست وو پرالوتکو یې بنې ډېرې کولی وچلولی هغه کولی الوتکو ته رسېدې چېرې شوې اوکېدې شي هغوی پرې خبرشوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل اوهغه یې بې څواته پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلې اوچې ترڅو ځمکې ته را رسېدې نودلولو پام هغه خوانه ووماشومانو به منډې پسې وهلې اودالوبه دهغوی دلرې شیبې دساتېرې بنه مشغولاوه، پاڼې ځمکې ته را ورسېدلې چابه له قهر اوخیتم څخه ټوټه کړې - چابه بابیزه ا یسته واچولې او یونیم به فکر ورته یووړ خوعمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم دماتې سندګانه اوبیوبل ته به یې د دغو پاڼو په بنودلو داسې

څرګندوله چې رژيم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي يې ومنله او د دوی د ايماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.
پر کاغذونو چې په زرګونو يا نهې يې په ټوله دره کې تيت شوې وې ليکل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«د ورد کو کرانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته؛
څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټولو اوسېدونکو د انقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقايع او پېښې چې تراوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبليغاتو ثمره ده نو څکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او بشپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندينو اشخاصو څخه عبارت ده تاسي ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.
جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لاره هواره کړي پوره صلاحيت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:
۱- محترم محمد انور خان واحدي، ۲- غلام درويش خان (ابرګل)، ۳- عبدالغني خان ۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدايداد خان خر، ۶- ميرافغان، ۷- عبدالحنان خان مينه پال، ۸- ډګروال سيد جان خان، ۹- شير احمد خان، ۱۰- وکيل امين الله خان ۱۱- مامور جلال الدين خان، ۱۲- مدير محمد آصف خان، ۱۳- عيد محمد خان، ۱۴- ملک شير آقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- پخواني والي اسمعيل خان، ۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجليل وجدي، ۱۹- عبدالقدير خان، ۲۰- مدير محمد يعقوب خان، ۲۱- رئيس محمد انور خان اکبري او څيني نور.
دافغانستان د موکراتيک جمهوري دولت لخوا»
لدې څخه هم ورد کو ته د وې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو دهغوی د فعاليت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقريباً پټه او غير رسمي بڼه يې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:
۱- حاجي خدايداد خان خر.
۲- ډګروال عبدالحق د شنې په زوی مشهور.
۳- حاجي سيد رسول د تنګي درې اوسېدونکی.
۴- حاجي موسی وردګ د شيخ آباد.
۵- غند مشر کريم خان د سيد آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.
۶- ملک شير اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.
۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.
۸- مدير يعقوب د دوراخيلو اوسېدونکی.
۹- محمد کريم خان د دوراخيلو اوسېدونکی.
۱۰- ډګروال سيد جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)
سيمې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدينو دوې مخالفې نظرې لرلې څوان پاتکي وړ سره مخالف ؤ چې د کمونيزم او اسلام تضاد ونه دخلاپښې ندی او د اد رژيم يوه دسيسه ده خو قومي سپين ږيري چې د جرګو مرکزي پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ويل يې چې که څه هم د انتضادونه د خلاصيدو ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او بيا يې خپله کيسه يې راوغرخوو. دغه اختلاف د مجاهدينو ترمنځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونيول شي او بيا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کيږي او لدې لارې دې هم پر رژيم ديو بل فشار په توګه کار واخيستل شي.

---

(۱) وګ - پرچک او دايمرداد وکې اسلامي پاڅون ليکوال محمد زبير شفيقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

ځوړکندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول .

پر کاغذونو چې په زرګونو پانې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي ؤ :

دلوی خدای په نامه

«د ورد کو کرانو او سپېڅلو اوسېد ونکو ته :

ځرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردکو ټولو اوسېد ونکی د انقلاب سره تضاد نلري . نو هغه وقایع او پېښې چې تراوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردکو ټولو اوسېد ونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او بشپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي .

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی . د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي :

۱- محترم محمد انورخان واحدي ، ۲- غلام درویش خان (ابه کل) ، ۳- عبدالغفورخان ۴- بسم الله علاقدار ، ۵- خدایداد خان خړ ، ۶- میرافغان ، ۷- عبدالحنان خان مینه پال ، ۸- ډګروال سید جان خان ، ۹- شیراحمد خان ، ۱۰- وکیل امین الله خان ۱۱- مامور جلال الدین خان ، ۱۲- مدیر محمد آصف خان ، ۱۳- عید محمد خان ، ۱۴- ملک شیر آقا خان ، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان ، ۱۶- پخواني والي اسمعیل خان ، ۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان ، ۱۸- عبدالجلیل وجدي ، ۱۹- عبدالقدیر خان ، ۲۰- مدیر محمد یعقوب خان ، ۲۱- رئیس محمد انورخان اکبري او ځیني نور .

دافغانستان دموکراتیک جمهوري دولت لخوا »

لدې ځلکې هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو دغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې دغو جرګو کې دغه کسان شامل وو :

۱- حاجي خدایداد خان خړ .

۲- ډګروال عبدالحق د ښځې په زوی مشهور .

۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی .

۴- حاجي موسی وردک د شېخ آباد .

۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی .

۶- ملک شېر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی .

۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی .

۸- مدیر یعقوب د دوراخېلو اوسېدونکی .

۹- محمد کریم خان د دوراخېلو اوسېدونکی .

۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی . (۱)

سېمې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظرې - لرلې ځوان پاڅکې وېرسره مخالف ؤ چې د کمونیزم او اسلام تضاد ونه دېځلاینې ندی او داد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم دا تضاد ونه د ځلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او نبایې ځپله کېټه یې راوغرخوو . دغه اختلاف د مجاهدینو تر منځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیو بل فشار په توګه کار واخیستل شي .

---

(۱) وګ - پرچک او د ایمرباد وکې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸ - ۱۰۹ مخونه .

دغه مباحثو او جدلونو نه یواځې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړیو
مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلې
مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د
راتلو اجازه ورکړشوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي
کې د جرګې د غړو هرکلي وکړ کله چه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی و.
خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شورا غړي
او مجاهدینو د دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د ډار او
وېرې خپسې منګولې نه وې لیرې کړې اوس هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې
قوم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکردو څه وړ انتقام او
غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره
ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له توپلې مشهورتیا، غوری او مشرتوب سره
د ډېر وړوکي ښکارېدل. د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي واک او لږ سیاله مقاومت
له اړخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره داچې سیمې ته د جرګې د غړو
په راتلو مجاهدینو پولس مانوري ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې
په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو د واړو غاړو ته ټوپک په لاس
او په کارتوسو پټ ولاړ وچې د لمر وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پر وخت
یو ډول طلایي وړانګې ښندلې او ځلګونه به یې کول - دوی به یوه ځای کې د
بخاري نل په ډبرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې
ښکارېده لکه اوبوس توپ، چې هر چا یې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه داخوږ
دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږ نیو د جرګې د
غړو هرکلي کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې څېنو
څېنو به یې له کواښه د ګډ عمل هم ترسره کړي.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبد الکبیر خان د جرګې له غړو سره
خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړي
وي په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړ ناجوړ له
احوال وروسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:
د الوتکو نه په اچول شوي کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان
نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان
هم له تاسې سره نه لیدل کېږي مورته پوه کړئ چې هغوی ولې نه دي راغلي بندیان شوي خو نه وي؟
دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولي کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې
سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بېړه او وارخطایي وکتل او ویې ویل:
واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې
ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل
شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد وټاکل شو. خو د ملک عبدالرؤف
په اړه هغوی هېڅ ونه شو ویلای او چوپ پاتې شول. د شورا مشر هم د دوی
د تلولي حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت
ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و، ډېرو د تعجب په سترګه
کتل. خانګل د ناوېو د ورپلو او رپلوله پاره آس ساتلی و او په ودونو کې به د ده
آس پر کرایه نیول کېده او هم پر هېڅ توګه د داسې غلسونو نه و خانګل ځپله موضوع روښانه کړه ویې ویل:
چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان و چې د جرګې موټر
ودرېد او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هېڅ هم ندی خبر.
بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت
نمایندګان. دغه پوښتنه بیا هم د هغوی پر مغزو یو بل د روند ګوزار و چې
سره وې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول. د جرګې غړي په خپلو منځو کې
هم یو پر بل نه وو باوري او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړدو مجاهدینو او د سیمې داوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خبښمېدلې مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د راتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علی خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلی وکړ که څه هم داهرکلی د زړه د پاسه هرکلی و. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه بر کېنول شول او د شورا غړي او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د ډار او وېرې خپسی منګولې نه وې لیرې کړې او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې توم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکړدو څه وړ انتقام او غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، غروری او مشرتوب سره ډېر وړوکی ښکارېدل. د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي ډاډ او بې سیاله مقاومت له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو پولی مانورې ترسره کړې دوی دلاړې په اوږدو کې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو دواړو غاړو ته ټوپک په لاس او په کارتوسو پټ ولاړ و چې دلمر وړانګو به د کارتوسو سره د تکړ پروخت یو پول طلایي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی په یوه ځای کې د بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و دا سې ښکارېده لکه او بوس توپ؛ چې هرچا یې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه دا خوړېر دروند توپ دی - دوی دالله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږونو د جرګې د غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې ځینو ځینو به یې له کواښه د ګډ عمل هم ترسره کړي.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیرخان د جرګې له غړو سره خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی وی په مینه، سړه سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړ نا جوړ له احوال وروسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې ندي راغلي بندیان شوي خو به نه وي؟

دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولي کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بېړه او وارخطایي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفی سلطان محمد و ټاکل شو. خو ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هیڅ ونه ښو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولی حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانکل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و ډېر و د تعجب په سترګه کتل. خانکل د ناویو د ورلو راوړلو له پاره آس ساتلی و او په ودونو کې به د ده آس په کرایه نیول کېده او هم په هیڅ توګه د داسې جلسو نو نو خانکل په دې ډله موضوع روښانه کړه ویې ویل:

چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان و چې د جرګې موټر ودرېده او دی یې هم ورسره موټر ته وخیژاوه نور یې هیڅ هم ندی خبر. بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولې او که د حکومت نمایندګان - دغه پوښتنه بیا هم د هغوی پر مغزو یو بل د روند ګوزار و چې سره ویې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول - د جرګې غړي په خپلو منځو کې هم یو پر بل نه وو ډاډه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري تو د غه پوښتني په ځواب د هر سړه وخوځېدل راو خوځېدل د هري خبري یې وژوولی خوښاغلی وجدي دا مېړانه وکړه چې د جرګې غړي يې قومي وبلل. وروسته د شورا رئيس او نورو مشرانو هر يوه په خپل وار خبري وکړې وې ويل چې نوا به خلقيانو د نژادي توپير پرضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ وليدل چې دوی هزاره د پښتنو او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقيانو به ويل او لا ليکيا دی وايي چې انقلاب پرمخ تلونکی هدفونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنيو جګړو او قبيلوي اختلافونو زمانه بيا په مونږ ووېني او بيا هم دوی لګيا دی او د مرتجعينو ټاپې په مونږ لګوي او س نو تاسي ووایاست چې مونږ مرتجعين يوکه دوی.

د حکومت په ابلاغيه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوي. عفوه خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه يې کړې وی مونږ څه ګناه کړې وه چې زمونږ په سيمه سور اور بل کړې شو.

د شورا رئيس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده يې کړه تاسي زمونږ مشران ياست تاسي پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووينئ چې د څومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زمونږ کورونه چور شول. بيا ځې زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ څاروی هم دا لوټکو په ليدو سره احساسوي چې د محشر ورځ وربا ندې راتلونکې ده. خو مونږ به دغه ړول ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقيان وايي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ ټانک او طيارې له لارې مونږ ته خپل زورښيي د اسلامي جذبې او قومي زړوره مخې سرټيټوب او انسانيت وروښيو.

مونږ فيصله کړې چې د حق او حقيقت په لارکې يوټن هم ژوندي نه پاتي کېږو نو چې مونږ داسي فيصله کړې وی بيا به ولې وسله په ځمکه ږدو بيا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره له دې هم مونږ مسلمان او پښتانه يو د ملامتي بار په اوږو نشو کرځولی که چېرې د سولې جرګه زمونږ ملامتي را برسېره کولی شي راودې نبيي مونږ په پوره حوصله د هغو خبرواترو اورېدو ته چمتو يو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې شوې وې او د زړونو درزا يې لږ څه ناسته وه وې ويل مونږ پخپلو سترګو وليدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسي ته يې زيات تاوان دا رولی دی خو تاسي هم صرفه نده کړې سرکونه موخراب کړيدي او لکه چې حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه موسوځولي دي.

د شورا رئيس وويل مونږ منکر نه يو د چګړه هوټل خو ولسوال خپله عسکري چوني ګرځولې وه چې د جنګ په جريان کې وران شو او بيا ځې يو ښوونځي چې څو ځله حکومت زمونږ پرضد ديوې اډې په توګه تری کار اخيست له مينځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي اشرونو له لارې موجوړ کړې او بيا به يې هم مونږ جوړوو، نور مونږ هيڅ اجتماعي مرکز ته زيان ندی رسولی. د برېښنا فابريکه لکه چې تاسي يې ګورئ فعاله ده او سيمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وايو چې پر کابل مو برېښنا قطع کړې. دا و بوبند او نور ټول تأسيسات فعال دي.

د يو لړ آزادو مباحثو په نتيجه کې مجاهدينو وغوښتل چې جرګه خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وويل شول چې قوم ملامته ندی مونږ هيله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې او به تويې کړو تاسي مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړې کوم چې زمونږ له صلاحيته پوره دی هم دلته به يې فيصله کړو او په نورو به له حکومت سره وغږيږو. د شورا رئيس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه مسئلې په اړه د دوی په غياب کې شورا يو ه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتی د حکومت جاسوس ځای لري نود دغه پوښتني په ځواب د ډېر سره وخوځېدل او خوځېدل د ډېري خبرې یې وژوولی خوښا غلی وجدي دا مېړانه وکړه چې د جرګې غړي يې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو مشرانو هر یوه پخپل وار خبرې وکړې ویې ویل: بخوا به خلقیانو د نړا دي تورپیر پر ضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا لګیا دي وايي چې انقلاب پر مخ تلونکی هدفونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي اختلافونو زمانه بیا په مونږ ووینو او بیا همدوی لګیا دي او د مرتجعینو تاپې په مونږ لګوي اوس نو تاسې ووایاست چې مونږ مرتجعین یو که دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وی مونږ څه ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سور اور بل کړی شو.

د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زمونږ مشران یاست تاسې پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووینئ چې د شوموربي دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زمونږ کورونه چور شول. یوازې زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ څاروی هم دا لوټکو په لیدو سره احساسوي چې د محشر ورځ وربانديې راتلونکې ده. خو مونږ به دغه ډول ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وايي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ ټانک او طیارې له لارې مونږ ته خپل زړورښیي د اسلامي جذبې او قومي زړورتیا مخې سرټیټوب او انسانیت وروښیو.

مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم ژوندی نه پاتې کېږو نو چې مونږ دا سې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه کېږدو بیا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره له دې هم مونږ مسلمان او پښتانه یو د ملامتی بار په اوږو ونشو کرځولی که چېرې د سولې جرګه زمونږ ملامتي را بر سېره کولی شي راودې نیسي مونږ په پوره حوصله د هغو خبرو اترو او ربړ و ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې شوې وې او د زړونو درزا یې لږ څه ناسته وه ویې ویل مونږ پخپلو سترګو ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان دا راوړی دی خو تاسې هم صرفه نده کړې سرکونه مو خراب کړېدي او لکه چې حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئیس وویل مونږ منکر نه یو د چک هوټل خو ولسوال خپله عسکري چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې وران شو او یوازې یو ښوونځی چې څوځله حکومت زمونږ پر ضد د یوې اډې په توګه ترې کار اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي اشرونو له لارې موجوړ کړي او بیا به یې هم مونږ جوړوو، نور مونږ هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسې یې ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو برېښنا قطع کړې. دا وبو بند او نور ټول تأسیسات فعال دي.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې او به تویې کړو تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړې کومې چې زمونږ له صلاحیته پوره دی همدلته به یې فیصله کړو او په نورو به له حکومت سره وغږیږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډۍ حق د جرګې غړو ته هم حاصل ؤ چې بېله غونډه وکړي. په بله کوټه کې کابو یو ساعت خبرې وشوې او لومړۍ شرط داوړاندې شو چې زموږ بندیان راخوشې کړی که چېرې یې زموږ بندیان راخوشې کړل بیا به نورو خبرو ته هم سره کېښېنو.

شورا هم هیله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي څېنې به یې له قوم سره پاته کېږي خو جرګې غړی ویرېدل چې کېنې مجاهدین یې د برمته کولو خیال لري د همدې وېرې له امله ټول غړو ته د تلواجازه ورکړه شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنیو چارو په وزارت کې د پولیسو قوماندان علي شاه پیمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې ؤ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته ناست دي او یوه ته هم کوم زیان ندی رسېدلی. ده ډېره تلوسه لرله چې د جرګې له جریان څخه خبر شي همدا ؤ چې اسماعیل خان مایار د جرګې په نمایندګی د جرګې د فعالیت جریان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه پیمان یې مهم ټکي یادداشت کړل. اسمعیل خان ډېر دلایل لرل چې قوم ملامته ندی بلکې لدې حالت سره ولسوالانو او د خلقي حکومت نورو مامورینو د خلقي کوندغړیو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړیو مخامخ کړېدی.

علي شاه پیمان وویل: ماغوښتل جرګه له امین صاحب سره وګوري خوداسې ښکاري چې امین صاحب له وردګو خپه دی....

مایار په احساساتي بڼه د پیمان خبرې ورپرې کړې او په ماته ګوډه پښتو یې وویل:

... فرق نه کوي امین خپه کېږي کې تږه کې، کې د هر څه قوم مهم دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم یې کې حکومت مهرباني

وکړي ...

پیمان موسکی شو خپلې خبرې یې ترمیم کړې ویې ویل وبخښئ مالکه چې خپل مطلب سم ونشو ویلی امین صاحب له وردګو نه خپه ندی وردګ ډېر وړباندې ګران دی نا ورباندې لري.

بیا یې وویل رېښتیا چې قوم ملامت ندی ما ته دوه ل شوی ولسوال وروڼه راغلل او راته یې وویل: چې زموږ ورور وردګو شهید کړیدی. خو ما ورته وویل شهید نه بلکې مردار شویدی. پیمان وویل ماڅکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غیرت باندې ملندې وهلې دی زه هم پښتون یم که چېرې زما په ولس کې داکار شوی وای او زما خلک په زور په موټروښکې د جګړې له پاره استول شوی وای ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.

پیمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتیا کله د نرمی او د پستي غاړې او کله بیا کوا ښوونکی او شخصي خبرې کولې پدې کې د تیلفون زنګ راغی د هغه له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری یې د مرکزی قوا وو قوماندانی ده چې قوماندان یې د وردګو د ټټکي اوسېدونکی محمد دوست دی.

پیمان په تیلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوری ته وویل نه نه، ګوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې د سولې امید نور هم زیات شوی تاسې عملیات مه کوئ د وردګو مسئله ما ته پرېږدئ زه د وردګو ضامن یم وردګ ښه خلک دی.

دا معلومه نشوه چې د پیمان دا تیلفوني مرکه مصنوعي وه که حقیقي.

پیمان بیا وروځي او اوږې یو ځای وغورځولی غاړه یې تازه کړ چیه سترګه یې لږ چوغه کړه د خولې ښی وښکی یې یوې خواته کوږ کړ ویې ویل د هغه اعتماد له مخې چې زه یې د وردګو د هېوادپالنې پر روحیه لرم که چېرې

غونډې حق د جرګې غړو ته هم حاصل و چې بیله غونډه وکړي. په بله -
کوټه کې کابو یو ساعت خبرې وشوې او لومړي شرط دا و، چې
شو چې زموږ بندیان راخوشي کړې که چیرې یې زموږ بندیان راخوشي
کړل بیا به نورو خبرو ته هم سره کښېنو.

شورا ادا هم هیله لرله چې بېرته جرګه به کابل ته نه ځي ځینې به یې
له قوم سره پاته کېږي خو د جرګې غړي وېرېدل چې کېنې مجاهدین یې د
برمته کولو خیال لري د همدې ویرې له امله ټولو غړو ته د تلو اجازه ورکړه
شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنیو چارو په وزارت کې د پولیسو قوماندان
علي شاه پیمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی
هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې و چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته
ناست دي او هېڅ ته هم کوم زیان ندی رسېدلی. ده ډېره تلوسه لرله چې د
جرګې له جریان څخه خبر شي همدا و چې اسماعیل خان مایار د جرګې په
نمایندګۍ د جرګې د فعالیت جریان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه
پیمان یې مهم ټکي یادداشت کړل. اسماعیل خان ډېر دلایل لرل چې
قوم ملامته ندی بلکې لدې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نورو
مامورینو د خلقي ګوند غړیو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړیو خامخ کړیدی.

علي شاه پیمان وویل: ماغوښتل جرګه له امین صاحب سره وګوري
خو داسې ښکاري چې امین صاحب له وردګو خپه دی....

مایار په احساساتي بڼه د پیمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوزه
پښتو یې وویل:

... فرق نه کوي امین خپه کېږي که تږه کی، کې د هر څه قوم مهم
دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحیږي کې حکومت مهرباني

وکړي...

پیمان موسکی شو خپلې خبرې یې ترمیم کړې ویې ویل و بخښئ
ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ویلی امین صاحب له وردګو نه خپه
ندی وردګ ډېر ورباندې ګران دی ناز ورباندې لري.

بیا یې وویل رېښتیا چې قوم ملامت ندی ماته دوه ځل شوی
ولسوال ورو نه راغلل او راته یې وویل: چې زموږ ورور وردګو شهید
کړیدی. خو ما ورته وویل شهید نه بلکې مردار شویدی. پیمان وویل
ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غیرت
باندې ملندې وهلي دي زه هم پښتون یم که چیرې زما په ولس کې دا کار
شوی وای او زما خلک په زور په موټرو کې د جګړې له پاره استول شوي وای
ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.

پیمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتیا کله د نرمۍ او د پستې غاړې
او کله بیا ګواښونکې او شخصي خبرې کولې پدې کې د تیلفون زنګ راغی د هغه
له خبرو داسې څرګندېده شوه چې مقابل لوری یې د مرکزي قواوو قوماندانی ده
چې قوماندان یې د وردګو د ټنګي اوسېدونکی محمد دوست دی.

پیمان په تیلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وویل نه، نه،
کوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې
د سولې امید نور هم زیات شوی تاسې عملیات مه کوئ د وردګو مسئله
ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن یم وردګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پیمان دا تیلفوني مرکه مصنوعي وه که حقیقي.

پیمان بیا وروځې او اوږدې یو ځای وغورځولې غاړه یې تازه کړه چې
سترګې یې لږې چوغه کړې د خولې بنی ونښکی یې بیرې خواته کوږ کړ ویې ویل
د هغه اعتماد له مخې چې زه یې د وردګو د هېوادپالنې پر روحیه لرم که چیرې

زما په اختيار کې وای ما به ورډکو ته ويلي وای چې ځانته جلا جمهوريت جوړ
کړئ خو زما له واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دی زه
ورډکو ته د هغې لوز ورکوم چې د بنديانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته
وکړم کوم بنديان چې له ما سره دی د هغوی په باب خو هيڅ خبره نشته .
خو له ورډکو نه زما غوښتنه داده چې خپل ښوونځي دې پرانيزي خپل
سړکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د
دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو له والي
اسمعيل خان او ابکل ته مسئوليت ولري - ترڅو چې پر حکومت د ورډکو
اعتماد نه وي راغلی تر هغو دې خپل اخيستل شوي ټوپک حکومت ته نه
تحويلوي او غوښتنه يې وکړه چې جرګه يو ځل بيا قوم ته ورشي . او دی به
تر هغې د ورډګو د بنديانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي .
پدې ډول جرګه بيا ورډکو ته لاړه . خو دا ځل جرګې هيڅ کومه نوې
خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدينو يو ځل بيا هغوی ته خپله پخوانۍ
خبره تکرار کړه چې لومړی دې زموږ بنديان خوشې کړی شي بيا به موږ خپلې
نورې غوښتنې وړاندې کړو .
جرګه چې له ورډکو بيرته ستنه شوه بيا يې طبق معمول علي شاه پيمان
له ټول جريان څخه خبر کړ هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بيا تکرار کړه
پدې ډول چې پيمان به د کورنيو چارو د وزارت لستونه برابروي او
علي خان به کوښښ کوي چې د اکسا د دواړو نظامي او ملکي برخو څخه
د بندي شويو ورډکو لستونه برابر کړي .
جرګې مجاهدينو ته د جريانا تو په اړه يو ليک واستاوه او له دوی
څخه يې غوښتنه وکړه چې دوی هم د بنديانو لست برابر او جرګې ته يې واستوي .
د دوی د ليک په رسېد مجاهدينو دا ډول ځوابيه ليک ور واستاوه .

د سولې د جرګې محترمو غړو !
له يوې خوا ستاسې تر نظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له
بلې خوا د کابل او د ګران هېواد په بيلو بيلو ځايونو کې د ورډکو
ګرفتارۍ روانې دي دغه کار موږ ته وښوده چې حکومت د چل او
دسيسې فکر لري .
تاسې ته معلومه ده چې د ورډکو زيات خلک د مامور، منصبدار،
ښوونکي، کارګر، سوداګر او نورو په بڼه د هېواد په بيلو بيلو برخو
کې ژوند کوي او له بلې خوا د ورډکو خلک په يوه پراخه سيمه کې
استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنيو شرايطو کې زموږ لاسونه نشي
رسېدی نو د ټولو ورډکو د بنديانو د لست جوړول زموږ له پاره امکان نه
وتلې خبره ده - که چيرې حکومت په ريښتيا سره پخپله اعلاميه کې
صادق وي او ښه نيت ولري نو بيا به زموږ شرايط چې د بنديانو -
خوشې کول او په پيشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جريان څخه
عبارت دی سخت کار ندی - د ورډکو د بنديانو شمېر حکومت ته پوره
څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ
وکړئ موږ بالخصوص نه غواړو يوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي .
د ورډکو د سپين ږيرو له خوا
١٤ / ٦ / ١٣٥٨
لدې سره د جرګې غړو د ده بوريو په جومات کې خپله غونډه راوبلله
او څه نويو کسانو هم په غونډه کې برخه واخيسته .
ما يار د غونډې غړو ته ټول جريان تکرار کړ . دا وخت د موسی خېلو
اوسېدونکي د اکسا غړي عمر ورډک چې د پر شيک زلمي او د نوي مود شلث
پتلون يې اغوستی و او ښېتلې طلايي ويښتانو يې د يوې پيغلې له -

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما په اختيار کې واى ما به وردګو ته ويلي واى چې ځانته جلا جمهوريت جوړ کړي خو زما له واکه وتلي خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دى زه وردګو ته د هغې لوز ورکوم چې د بنديانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بنديان چې له ما سره دى د هغوى په باب خو هيڅ خبره نشته.

خوله وردګو نه زما غوښتنه داده چې خپل ښوونځي دې پرانيزي خپل سرکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوى خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لخوا والي اسمعيل خان او ابه کل ته مسئوليت ولري - ترڅو چې پر حکومت دوردګو اعتماد نه وي راغلى ترهغو دې خپل اخيستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحويلوي او غوښتنه يې وکړه چې جرګه يو ځل بيا قوم ته ورشي. او دى به ترهغې دوردګو د بنديانو لستونه او نورکار او بار برابر کړي.

پدې ډول جرګه بيا وردګو ته لاړه - خودا ځل جرګې هيڅ کومه نوى خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدينو يو ځل بيا هغوى ته خپله پخوانى خبره تکرار کړه چې لومړى دې زموږ بنديان خوشې کړى شى بيا به موږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له وردګو بېرته ستنه شوه بيا يې طبق معمول علي شاه پيمان له ټول جريان څخه خبر کړ هغه ظاهراً دلستونو د برابرولو خبره بيا تکرار کړه پدې ډول چې پيمان به د کورنيو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې داکسا د دوارو نظامي او ملکي بر خو څخه د بندي شويو وردګو لستونه برابر کړي.

جرګې مجاهدينو ته د جريانا تو په اړه يو ليک واستاوه او له دوى څخه يې غوښتنه وکړه چې دوى هم د بنديانو لست برابر او جرګې ته يې واستوي. د دوى د ليک په رسېد وه مجاهدينو دا ډول ځوابيه ليک ورواستاوه،

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له يوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او دګران هېواد په بېلو بېلو ځايونو کې د وردګو ګرفتارۍ روانى دي دغه کارموږ ته وښوده چې حکومت د چل او دسيسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د وردګو زياتره خلک د مامور - منصبدار ښوونکى - کارګر - سوداګر او نورو په بڼه د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردګو خلک په يوه پراخه سيمه کې استوګنه لري چې هغوى ته په اوسنيو شرايطو کې زموږ لاسونه نشي رسېدى نو د ټولو وردګو د بنديانو د لست جوړول زموږ له پاره امکان نه لري وتلې خبره ده - که چېرې حکومت په رښتيا سره پخپله اعلاميه کې صادق وي او ښه نيت ولري نو بيا به زموږ شرايط چې د بنديانو - خوشې کول او په پيشنهاد شوى چوکاټ کې د خبرو اترو له جريان څخه عبارت دى سخت کارندى - د وردګو د بنديانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دى نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړئ موږ بلڅه نه غواړو يوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپين ږيرو له خوا

۱۴ / ۶ / ۱۳۵۸

لدې سره د جرګې غړو د ده بوريو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوي کسانو هم په غونډه کې برخه واخيسته.

ما يار د غونډې غړو ته ټول جريان تکرار کړ. داوخت د موسى خېلو او سېدونکى داکسا غړى عمر وردګ چې ډېر شيک زلمى ؤ او د نوى مود مثلث پتلون يې اغوستى ؤ او ښيتلي طلايي وېښتانو يې د يوې پېغلې له -

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالي کې یوځه وړاندې هم ؤ. د روشنفکرانو (۱) په نمایندګی پداسې حال کې چې ژاولې یې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورکړ یې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سردارمو وپښتانو دلیرې کولوله یوه جانانه حرکت سره دوړځو او سترګو په بېلوبېلو اشارو ویل: ورکړکوله بشریت سره خیانت کېږیدی د برسیتر جنایتکاران دي چې د افغانستان پوزه یې پرې کړې ده. خارجي اتباع یې وژلي. جنایت ورکړکو کړي خوتوراوتومت یې په خلقي دولت ورتپل شویدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او جدیت په کډه انداز کې زیاته کړه: داخبره دروغ ده چې د ورکړکو بندیان به خوشې کېږي. جنایتکاران څوک نه خوشې کوي ورکړکو داسې جنایتونه کړیدی چې که حکومت د خپلو ناز ولو سترګو نه ونه کوري دوورکو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي. همدغه څوناز ولې دی چې پرحکومت ګران دي او د هغوی په خاطر ورکړکو ته صبر کوي خو دا حوصله د پردوام نشي کولای.

مایار د عمرخبرې ترهغه ځایه چې ورکړ یې جنایتکاران بلل ردکړې او بوځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شویدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیایې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه او کتنه د دوی په وسیله برابربده مخ ورواړاوه ویل ویل: د عمرجان په خبرو کې ځینې داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمرخبرې ردکړې او د پیمان په اړه یې وویل چې ورکړکو ته د ده نیت سنه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي

خو عمربیا له سترګو نه د سردوپښتانو دلیرې کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه وې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو ورور یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور یې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایدادخان دلته دی او ورور یې مدیر غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

همدارنګه زمونږ د اوښخي یو ډګروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومېږي زه یې سنه پېژنم لاس یې داشارې په توګه هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر ورورې په اوښخي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان د اځل هغه پخوانۍ پیمان نه ؤ، په غوسه ناک ډول د غږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه بېخي د چین او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ اولا یې غوړېږوئ او ددې له پاره چې دورکو په باب خپل سنه نیت ثابت کاندي او وښیي چې پدې مساله کې څومره ترڅشار لاندې دی خپل یاوریې راوغوښت او هغه ته یې سوګند وکړ چې څو شیبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تیلفون کې څه وویل، یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل: چې چیرون نور ورکړکو ته حوصله نشو کولی د عملیاتو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وویل: چې د سولې په

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالي کې یوځه ورانده همو د روښنفکرانو (۱) په نمایندګی پداسې حال کې چې ژاولې یې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورډګ یې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه دسردنمو وپښتانو دلیرې کولوله یوه جانانه حرکت سره دوژخوا او سترګو په بېلوبېلو اشارو ویل: ورډکوله بشریت سره خیانت کړیدی د پرستو جنایتکاران دی چې دافغانستان پوزه یې پرې کړې ده - خارجي اتباع یې وژلي - جنایت ورډکو کړی خوتور او تومت یې په خلقي دولت ورتپل شویدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او جدیت په کډه انداز کې زیاته کړه: داخبره دروغ ده چې د ورډکو بندیان به خوشې کړېږي - جنایتکاران ځوک نه خوشې کوي ورډکو داسې جنایتونه کړیدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه ګوري دوروکو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي - همدغه ځونازولي دي چې پرحکومت ګران دي اود هغوی په خاطر ورډکو ته صبر کوي خو دا حوصله دپردوام نشي کولای.

مایار دعمرخبرې ترهغه ځایه چې ورډک یې جنایتکاران بلل رد کړې او بوځل بیا یې دقوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شویدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه اوکتنه ددوی په وسیله برابره شوه مخ وروااړاوه وې ویل: دعمرجان په خبرو کې ځینې داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً دجرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم دعمرخبرې رد کړې اود پیمان په اړه یې وویل چې ورډکو ته د ده نیت سنه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دوارو خوا وحیثیت پکې خوندي شي.

خو عمربیاله سترګو نه دسر دو پښتانو دلیرې کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه وې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړې او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو ورود یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل وروریې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایدادخان دلته دی او ورور یې مدیرغمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زمونږ د اونغي یو دکروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومېږي زه یې سنه پېژنم لاس یې داشاري په توګه هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر ورورېې په اونغي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان دا ځل هغه پخوانی پیمان نه ؤ، په غوسه ناک د د غږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه ښخي د چین او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ اولا یې غځوئ او ددې له پاره چې دورکو په باب خپل سنه نیت ثابت کاندې او وښیي چې پدې مساله کې ځومره ترنفشار لاندې دی خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ چې ځوشېږي د مخه دمرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په ټیلفون کې څه وویل، یاور په خدای سوګند یاد کړ چې دمرکزي قواوو قوماندان وویل: چې چېرونږ نور ورډکو ته حوصله نشو کولی دعملیا تو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وویل: چې د سولې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

جریان کې وردکو خپلې پښې لا اوږدې کړې - په میدان، نرخ کې يې بې امنیتي لا زیاتي کړې دي حتی په پنجشیر کې هم د اشرارو - (مجاهدینو) ځینې ډلې د وردکو په کډون تخریبکاري کوي.

ده له چاسره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه مونږ دقیق اطلاعات ترلاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار د جرګې له اصولو سره د بې معنی معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو د هغه بل په برخه کې به دادي ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون يې را واخیست او وې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو يې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو پدې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ما ته راولېږئ وروسته څرګند شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړي لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و، پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې د اجرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو وویشل شي او د وردکو نورو برخو لکه جغتو، اونخي، شنيز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و، بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره رالېږلی و او ما ته يې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر يې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به څرګه بیا په نهو بجو د ده بورې په جامع جومات کې راغونډېږي خود مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه مخه د اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږئ او د فرصت نه په استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سخت اختناق کې شرایطو کې د ساعتونو د انتظار اګر هغو کسانو ته معلومېدای شي چې د یوه چپې نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وویست پدې دومره موده کې د ډېرو کسانو نه پوښتنه او کتنه وکړم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شیبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده زړه ته مې ورسېده چې دغه سړي يې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه يې نه و نیولی او بالاخره دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چې ته هیڅا هم زړه نه شو ښینګولی ځکه د اځل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه د ورلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

جریان کې وردکو خپلې پښې لا اوږدې کړې - په میدان، نرخ کې یې
بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتی په پنجشېر کې هم د اشرارو -
(مجاهدینو) ځینې ډلې د وردکو په ګډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه
موږ دقیق اطلاعات تر لاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې
دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار
د جرګې له اصولو سره د بېمنی معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو د هغه بل په برخه
کې به دا دی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او
وې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي
سلطان محمد ...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو یې ورځ کې
د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولېږئ
وروسته څرګنده شوه چې هغه نه و نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی
و، په دې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې
په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات
شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو ووېشل شي او د وردکو نورو برخو لکه
جغتو، اوڼخي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر
چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجو خپل ورور رحیم زما د
حال احوال اخیستلو له پاره راولېږلی و او ماته یې وویل: چې د جرګې
یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې
یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورۍ په جامع
جومات کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه دمخه د
اوو بجو په شاوخوا کې له تاسو سره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګوري
که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږو او د فرصت نه په
استفادې سره به خپلې پښې وباسو!

سهار د اوو بجو نه دمخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سخت
اختناق شرایطو کې د ساعتونو د انتظار له کړاو هغو کسانو ته معلومېدای
شي چې د یوه چپي نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو
تر اته نیمو بجو پورې مې دلته انتظار وویست پدې دومره موده کې د ډېرو کسانو
نه پوره او کښته وکتل دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان
وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شېبې یوه په
بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده
زه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه
چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه
چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چې تر څو
هم زه په نه شو ټینګولی ځکه د احل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره
د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه
د وړلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د -
ملاقات په ورځ له یو لړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا
ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.
د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د
چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - مونږ د زما نخبلو
کلي ستاسې له پاره انتخاب کړیدی مونږ پخپله یو نامعلوم ځای ته روانېږو
نو ستاسې خوښه ده چې مونږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه د ډېر وارخطا وو. له دوی
سره دا ویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د
اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي.
او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه
په اغفال کې ساتلي وو خو داسې و نه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د
اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی
دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه
پوښتنه وکړه وې ویل: زمونږ خو هم دا حال دی چې تاسې خپه شوی نه
واست نو د مشرانو هم دا د ولس د مهربانۍ او داړ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په
شنو شنو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په زړه پورې
مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د
له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او
په سبا یې هغوی ته وویل: مونږ ته ثابته شوه چې تاسې هیڅکله هم د -
حکومت نشئ کېدی (په رېښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول. ښاغلی عبدالجلیل وجدي
همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان مایار هم وروسته د -
هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او ډېر نور وهم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو
سره یو ځای شول. او اوس یې کږ شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري.)
ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې مونږ ته معلوم دی مونږ جهاد هم کوو
او سیاست هم. تاسې حکومت مونږ ته تش لاس را ولېږلې که څه هم مونږ ترې
د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زمونږ مشران یاست خالي لاس مونږ نه لېږو مونږ
د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو
بیا یې دومره مهم څه پکې نه وي خو مونږ ته هغوی یواځې دومره اهمیت لري
چې د هغه په وړلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ
واخلي ځکه د حکومت حملې د دوی د ډېر پارولو ځو مشرانو یې پرېښنو د ل
هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کواښ او توطیه ګڼله او دلایل یې هم
وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده
د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپېټي لیک وړاندې کړې شو د لیک له
لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاوراتاو شو چې تا به ویل غومبسو
وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې
او ودې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت
کولو ته رابولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې و:

د سترګو نور علي شاه جان پیمان!

مونږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د
پښتني میني لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې مونږ ته د قومي جرګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیدلې وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د ملاقات په ورځ له یولړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنک نه چې د چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړې ده - موږ دزما نخبلو کلي ستاسې له پاره انتخاب کړیدی موږ پخپله یو نامعلوم ځای ته روانېږو. نو تر نو ستاسې خوښه ده چې ګله موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ وېرې پرده غوړولې وه د ډېر وارخطا وو. له دوی سره داوېره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یوازې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خوداسې و نه شوه د دوی د وېرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لګه چې د دوی دغه وېره یې درک کړې وي دلطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه وې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوې نه واست نو رو مشرانو هم دا دولت د مهربانۍ او داډ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په شو شو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په نړه پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د وېرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هیڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یوځای شول مناغلي عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان مایار هم وروسته د هجرت لاره ونیوله - خدایداد خان او ډېر نور وهم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یوځای شول. او اوس یې کېن شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري.)

ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یوازې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم - تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلي که څه هم موږ ترې دخیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یا ست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو. بنایي دوموږ مهم څه پکې نه وي خو موږ ته هغوی یوازې دوموږ اهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت حُسینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پارولي ؤ خو مشرانو یې پر ښنو د ل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کوابښ او توطیه کښله او دلایل یې هم وړاندې کړل چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بنه درلوده.

د جرګې لخوا پیمان ته د ولس سرپېتي لیک وړاندې کړی شو دلیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاوراتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سارو سلوک قضاوت کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې ؤ:

دستګیر نورو علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتني میني لقب مو درته غوره کړ - دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی و او لکه چې د جرګې غړومونږ ته - وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپټرونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو - زره پوښو - درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي نړونه یې سوري کړي او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي. ښځې او ماشومان یې په غرونو کې د روزګار سړو او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړي، کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یوڅه ژړلي وو او زمونږ په غم کې موځان راسره شریک ښودلی و. دادیوه ریښتیاني افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکې ګناه ده، پښتانه د دوه او پېغور پوړې دي چې ته په هغه دوردګو غوندې بې دفاع قوم هم وي، دومره کولی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه د خپل ایمان او افغانیت په ځای کولو ډپاره قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نه شي زغملای خوبنه کار و شو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پیښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولی له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه - نو ونو په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه؟

باقې شوه دروغجې جوړې خبره که چیرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه او کاڼې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې تر سره کړئ نو زمونږ نورې غوښتنې او شرایط به هم ولاړې کړې شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته دا او دوکولی

کېږي مونږ هېڅکله د ملامتي تو لو پېغور په ځان نه منو.

کرانه! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړي دي - هماغسي خپلو سترو مقامو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې وویل چې دوردګي مظلوم او خپل شوی قوم به هېڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه

د چګ د سپین ږیرو له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د ښارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندې د ستر ګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب شوی پدې دول د مخاطب د ماطبوعنا داو چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې د ډېر کوچني دی. په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوازې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږه وجرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو سپین ږیرو تاسې ته په درنښت کتلي او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو دهیلې او آرزو سره سم درته وظیفه وسپارې ترڅو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستل شوېو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ!

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو خو قدمه یې وړاندې ورو ستل او اخیستل پېرته میز ته راوګرځېد سترګې یې را وایستلې او برمینې یې د سوکړ له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی ؤ او لکه چې د جرګې غړومونږ ته -
وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو
کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو -
زره پوشو - درنو او سپکو ماشینګڼو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي
ندرونه یې سوري کړي او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي . ښځې او ماشومان
یې په غرونو کې د روزګار سره او تو دو ته سپارلي دي او په ځای د دې
چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړشي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه
یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوي ده یو څه ژړلي
وو او زمونږ په غم کې موځان راسره شریک ښودلی ؤ . دا دیوه رښتیاني افغان
وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي .
خو کوم چې په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکی ګناه
ده، پښتانه د ننګ او پیغور پوره چاته نه پرېږدي که هغه دوردګو غوندي بې دفاع
قوم هم وي ، دوم کولی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه د خپل ایمان
او افغانیت په ځای کولو دپاره قرباني کړي .
البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نه نشي
زغملای خو بنه کار و شو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو
پیښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود .
مونږ خپله قامولي له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه - نو ونو په تاسې ار لري
چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟
پاتې شوه دروغجې جوړې خبره که چېرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي
پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه او کاڼي په نظر کې ونیسئ او دبندیانو
او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې تر سره کړئ نو زمونږ نوري غوښتنې او شرایط
به هم ومنل شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته داو درکولی

کېږي مونږ هېڅکله د ملامتي تورلو پیغور په ځان نه منو .
کرانه ! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه
لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه
څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړې دي -
هماغسې خپلو ستر و مقامو ته وړاندې کړئ .
په پای کې بنا یې وویل چې دوردګو مظلوم او خپل شوی قوم به هېڅکله
هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي .
په ځواني دې برکت شه
د چک دسپین بږیوله خوا
وګورئ د لیک په سرخط کې د ځارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر
علي شاه پیمان د ماشوم غوندې د ستر ګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب
شوی په دې ډول د مخاطب د معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه
داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې د درکوچنی دی .
په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یوازې د علي شاه جان
پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی .
دلیک د متن په اوږدو کې جرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو
سپین بږیرو تاسې ته په درلښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه
پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلو او آرزو سره سم درته وظیفه وسپارې تر څو
تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستنل شوېو
بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !
علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې
وروسته واخیستل بېرته میز ته راوګرځېد سترګې یې را وایستلې او پر مینز
یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل ، زه خپلې پښتو او پښتونولی نه تېر

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو په عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا ایللو په اړه درڅم دا حربه هم د وردګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې زړېندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره ؛

یا تکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب (په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شویدي.

د نوموړي کتاب یو فصل د وردګو د همدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وکښېنل شویدي لوستونکی کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلې هغه سرته رسوم. زه د وردګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم، که د دوی دلته راځې مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورېولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوندانه تضمین هم ضروري نه چې داخبره کوم له مرګه نه وېرېږم - یواځې د وجره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مړ کړي زمونږ د بین المللي دښمنانو نړونه به یخ شي او په خپلو اړیکانو کې به ووایي چې وردګو د داخلې وزارت د امنیې یو ستر قوماندان ووژه - بیا یې قلم را واخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتي بڼه یې درلوده ولیکه ؛

درو قدرمنو پښتنو زړورو سپینږیرو او نازولو د وردګو د چک سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم !

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه د پرېشیان نه لیکم - خو د پښتانه یوه خبره وې زه هم یو پښتون یم په پښتنو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوندتا سې سره کوم مخالفت تر یو رګلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیاب اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لیدو انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې وړی وو وویل ؛

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارزښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې دول د ولسونو دا ایللو په اړه درنیم دا حربه هم د ورډکو مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې نه ېندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

یاتکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کارتمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب د په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیات استفاده شوي او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شوېدي،

دنوموړي کتاب یو فصل د ورډکو د هدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وُ کښل شویدی لوستونکی کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلی هغه سرته رسوم، زه د ورډکو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم، که دوی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو. تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما وربولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند انه تضمین هم ضرور دی نه چې دا خبره کوم له مرګه نه ویرېږم - یوازې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې ورډګ ما مړ کړي زمونږ د بین المللي دښمنانو نیوونه به یخ شي او په خپلو ادېوکانو کې به ووایي چې ورډکو د داخله وزارت د امنیې یوستر قوماندان ووژه - بیا یې قلم را واخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتې بڼه یې درلوده ولیکه:

د پروقد رمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د ورډکو د چک سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم!

ستاسو خط ما ته راورسید د ستاسو د خط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه ډېر شیان نه لیکم - خو د پښتانه یو خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتنو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتې بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوندتا سې سره کوم مخالفت ترېور کلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیا به اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې وړی وُ وویل:

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارځښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ دول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو، خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

... او حق د سربښندونکو خپل او د توپکونو ږغ دکې پاتې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین پښپل کومان تس نس کړې وو - د قانونیت عدالت او مصئونیت ښکتې یې یکنواخته غږ ولږ - پښوانی جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پرتره کې ورتپلی ؤ - او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړی زندان کې د دوولس زره بندیانو د وژنې تور لست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت مرمخې ځړولی ؤ.

هرمازیګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه ترا باسینده د عزیز ولی سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرګیده خو لدې ناخبره چې د آمو او ا باسیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغو یې د بد مرغې کودتا د خونړی سباوون قوماندان ځان له نوره هر ډول خطر څخه بې غمه ګڼله د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي د ولکې یې د روسیې پرسفارت ورتبیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی ؤ خو د روسانو غلچکي برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې تړلې ورو ورو دو رلېښمنو

ږیندی ورا چوله.

د ده پر وړاندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاتې ؤ له نورو ګردو د ننیزو مخالفینو او کوابښونو ږد هغه ږغ تږول ؤ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت تکولو ته مخه وکړ ځوله.

ورد کو ته یې له پخوا زره ډک ؤ ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د لس په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولی وه له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په وردګو تا نکونه او الوتکې وربارش کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ ؤ، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګن هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې ږبغرانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرمانې یې اور بل کړې ؤ د احساساتو غرغړېزه څپې یې په بله پسې د خوځښت سېلابي موجونه تو پاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج)، رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لېوالتیا غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کورکې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سپدونکي چې د سیمې په لومړي برخه کې او سېږي له یوې مخې بې وسلې وو او ددې له پاره چې له خپلې سیمې پخپله دفاع وکړای شي یو جبهه ولري که څه هم په چرې او موشکش توپکونو هیڅ نه شوی کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نېږندل او د دغې متل پر بنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه ورتوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنې دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنې دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او تانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غوړمبې سره ځمکه لکه د زلزلې رپېده - جازونو داو بارا ن اوراوه - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت ګولیو خولې

... او حق د سربښندونکو خپل او د ټوپکونو ږغ دې کې پاتې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان
د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چڼیل کوچمان ښه نس کړې وو - د قانونیت
عدالت او مصؤنیت بګتی یې یکنواخته غبرول - ټولي جنایات ، نیونې ، وژنې ، وحشت
او دهشت یې پر ترو کې ورتیلې وُ - او په همدې توسه یې د غرخې پله په خونړې
زندان کې د دوولس زره بندیانو د وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په
تمه د داخله وزارت مرمخې ځړولې وُ .
هرمازیګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه ترا باسینده د عزیزولي سندره
د هغه په ستغ آواز سره غبرګېده خو لدې ناخبره چې د آموا وا باسیند همدغه اسره به
د ده سر خوري .
دغوېي د بد مرغۍ کودتا د خونړې سباوون قوماندان ځان له نورهر ډول خطر
څخه بې غمه ګڼله د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کې ډلګې یې د روسي
پر سفارت ورننېستلې وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شرلې وُ خود روسانو غلچکی
برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې وروورود ورپښسو

زړیندۍ وراچوله .
د ده پر وراندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاتې وُ له نورو ګردو د ننیزو بهرنیو غالفتونو
او کوابنو نېږد هغه زړه تول وُ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ
کې د مقاومت ټکولو ته ځه وکړ ځوله .
ورد کو ته یې له یخول زړه ډک وُ ځکه له ده سره یې د وکه کړې وه او د لس
په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرموني وُ له همدې امله یې
د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په وردکو تا نکونه اوالوتکې وریارش کړې . هغه وخت له
مجاهدینو سره نه راکټ وُ ، نه د هشکه او نه هاوان . ماشین ګڼې هلته د اسې ښکاریده لکه نن
چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري .
خو د جهاد د جذبې زړه غرانده لمبې پر آسمان لګیدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د
استبداد پرمانې یې اوربل کړې وُ د احساساتو غرغړنده څپو یې په بله پسې دخو ځښت
سیلابې موجونه تو پاتي کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد
تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوبه لې
غوښتنې . وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په تول سیمه کې اعلان
وکړ چې که هر څوک په کورکې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري
د خوات او سیدونکی چې د سیمې په لومړي برخه کې او سېږي له یوې مخې یې وسلې
وړ اود دې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي بنا یې یوه جبهه ولرې که څه هم په
چړیې او موشکش ټوپکونو هیڅ نه شو ی کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نېږندل
او د دغې متل پربنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه وړ ټوپکونو
جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنۍ دفاعي کرښه کې .
د سیمې پر لومړنۍ دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او ټانکونو ، توپونو او
الوتکو مقابله پیل شوه - کردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورهېې سره ځمکه لکه د زلزلې
رپېدېده - جاروېونو د او ربا ران او راوه - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت کولیو خولې

بنخولی او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیان نورهم د انتقام اوکسات دجذبو توپاني څپوته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګولیو په بارانکي تورېسرو زخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهیدو د کې خمرې به یې ترنیمایي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته ورسول.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړنۍ ګروپونه دکنړ شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تر څو نه پر تشو مورچو ورو ختل خو په دوهمه ځلکې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یوځایېږي سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه دلیری لیږی سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته راورسول په دوړو اوګرد ونوکې به د اسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یواځې څېرو او عقابي سترګو د ناخوالو او بې وسیو تر شا د وروستي برې د سوبې او د اوږد امیدونو ها شنده او د انتقام بڅرې تر بادېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یو توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې بارونه چلول او د اوربارلیې وروایي او هلیکوپترونو د مجاهدینو د سرونو چلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشیندارې یې چلول. جګړې د ومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د ورتګ او ورتلل نا ممکن وګرځول. غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د د دښمن د اور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګرو ؤ. هغوی چې یو ډول نه یو ډول وسله درلوده تکلیف یې نه و هغه ؤ او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړې وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځواني او د خپلو همځولو سربښندنې او میړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ور ته پیکه بنکاره شول خو چې لاس یې تش

ؤ نو بیا:

اوکه خدای مکړه سیمې ته قوم ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوي له آوازې سره ټګ او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوږونه یې ویلول.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوي آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غوږونه لیږدول. کورونه به ټول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوي پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوی هغوی به په غوږونو کې تر وبروا او کمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیری به په کورونو کې وه وسله وال او به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نژدې غوږونو کې قوم ځاله او ځانونه به یې ګوښه کول. مجاهدینو ځای پر ځای سرک بند کړی ؤ. او همدغه ځایونو ته شېږمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو پر مناسب وخت ؤ. مجاهدینو به پر دغسې وخت او ځایونو کې بنه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو زېړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پرتنو به یې سره مرګ یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نژدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده. د اکلي او کورونه طبعاً د سرک غاړې ته نژدې پراته وو ځکه لیری ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نژدې کلیو او کورونو کې سره له دې چې د پوځیانو د برید او تالاشي او د ټول کور او کلي د تباهي ویره وه د تور سرو له خوا به کلک هوډ او څه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمرا او شېلې څخه د جنګ، وینو او اور فوارې اوشړ بغړانده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور. د هر بود ا، هرې تورسرې او هر ماشوم د ورانۍ، بربادۍ

بنځولی او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیان نور هم د انتقام اوکسات دجذبو توپاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سر ولمبو او د ګولیو په ږلی کې تور سرو زخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهیدو د کې خمرې به یې ترنیمایې لارې دماشومانو په لاس مجاهدینو ته ورسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړني ګروپونه دکتنو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تانکونه پر تشو مورچو وروختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت دلومړنیو ګروپونو له یوځاینې سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه دلیری سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه دجګړې ډګر ته رارسول په دوړو اوګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یواځې ځیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او بې وسیو ترشا د وروستی برې دسوبې او د ژوند دامید رڼا ښندله او د انتقام بحري تړې باد ېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو۔ د سیمې په کوټ کوټ کې دغزا چیغه پورته ؤ او دغزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یو توپک په وړاندې تانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې باړونه چلول او د اورږلی یې وروله او هلیکوپترونو د مجاهدینو د هورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشینډار یې چلول۔ جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د دوړې ورل ناممکن وګرځول۔ غازیان د دووشپو نهر په سنګرونو کې د د دښمن د اور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ۔ هغوی چې یو ډول نه یو ډول وسله درلوده تکلیف یې رونبا نه ؤ او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړی وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانی او د خپلو همځولو سربښندنې او میړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه ښکاره شول خو چې لاس یې تش

ؤ نو بیا:

اوکه خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

دهرې قوې له آوازې سره اتک او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو هم دغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله دقوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول۔ کورونه به تول تش پاته وو او ترهغې به چې دقوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوی هغوی به په غرونو کې ترېږو او کمرونو لاندې شپې تېرولې. خووروسته بیا داسې نه وه سپین ږیری به په کورونو کې وو. وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نژدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به یې ګوښه کول.

مجاهدینو ځای پر ځای سړک بند کړی ؤ. او هدغه ځایونو ته څېرمه به چې پوځ او تانکونه دلارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو د پر مناسب وخت ؤ۔ مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې بنه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو زړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پرتنو به یې سره مردک یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نژدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تور سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غمخوړنه کېده۔ داکلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نژدې پراته وو ځکه لیری ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نژدې کلیو او کورونو کې سره لدې چې د پوځیانو د برید او تالاشی او د ټول کور او کلي د تباهی ویره وه د تور سرو له خوا په کلک هوډ او پخه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمراو شېلې څخه د جنګ، وینو او اورفوارې اوشږ بغرا نده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور۔ د هر بوډا، هرې تورسرې او هر ماشوم د ورانۍ، بربادۍ

اومرګ انتظار ته سترګې ختلې وې.

له بمباريو سره د کورونو د کړکيو ښيښې ماتېدې او له هرې سره به ځمکه داسې ولړزېده چې سړي به ويل پرسرېې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدينو تلفات په همغه جبهه کې زيات وُ چې د سيمې په لومړۍ کرښه کې وه او وسله يې چړې او موشکش ټوپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سيمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معين مجاهدين يې نه لرل.

قوه تروليسوالي ورسېده مجاهدين هم په يوه يوه نيمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه يې د يوه کاري بريد له پاره چمتو کړل دلته وه چې د دغه قوه به همله کې مغکنې قوې تس نس کړې او لکه د پخوا په څېر به د مجاهدينو د ايماني پرتم پر وړاندې پوځيان يوځل بيا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کړې او د حق د لارې د سربښندونکو د ډلې په مقابل کې به يوځل بيا د باطل او ناروا د سرټيټي او شرمېدلي ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدين د همدغسې يوې حماسې په لارکې په خپلو ليکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو يوه بله و يا پرمنه سره او رسوا شکست يوله بل سره سترګې لګوي او هود به ازموېي نو د ټانکونو کتار د دوړو او لوخړو په توپان کې د تېښتې مخه اخيستې وه او دغسې د حق د لارې ...رتېرو خپل او د ټوپکو زړونه ډک پاته شول.

...اوتول يې د روس پرضد يوه کوټلې سرتاسري قيام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده - پرځمکه د واورې سپينه برېښتن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو ګړي په بېکارۍ او د ساده کليوال محيط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پيتاوته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جوماتونو تاواخانې ښې تودې وې - د مجاهدينو په مرکزونو کې د پېرې لړې دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شونو د جومات د تبي سر او پيتاوګي بندوار به د هغې په ليدو نوي کتنو ښه ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او دا يې نه منلې وه چې د يخني په تېرېدو به مجاهدين پر کابل يو عمومي يرغل کوي، په ځانګړې اندازې به يې ټولېږي لېږي د داوړې غورېدلې ځادرته وکتل او بيا به يې په داد منه لهجه وويل چې پر وار دا د واوري لمن ورټوله شي بيا به وګورې چې پر کابل د اسلام بيرغ رپېږي او نور د کابل په فتحې پاته څه دي. تر اوغندي شاو خوا سيمه ټوله مجاهدينو نيولې، له قضا ما پښين ورورسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بېله مجاهدينو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مرګ انتظارته سترګې ختلې وې.

له بمباریو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هر یو سره به څمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پرسرېې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لومړي کرښه کې وه او وسله یې چړې او موشکش توپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه تر ولسوالۍ ور سېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کول دلته وه چې د غه قوه به هم لکه مغکنی قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شېر به د مجاهدینو د ایماني پر تم پر وړاندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په شېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د ډلې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټيټي او شرمېدلي ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله و یا پرمنه سره او رسوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هوډ به ازمویي نو د تانکونو کتار د دوړو او لوخړو په توپان کې د تیښتې مخه اخیستې وه او د غسې د حق د لارې سرتېرو خپل او د توپکو زړونه ډک پاته شول.

... او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلی سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده. پرځمکه د واورې سپینه بړستن غوړېدلې وه. خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو. هسې هم د کلو ژمي په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي څکه خو پېښاور ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جومات ونو تا واخاني بنې تر وږي وې. د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېښو لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نو د جومات د تبې سر او پېښاور بند او به د هغې په لید نو کتنو بنه ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او دا یې نږه منلې وه چې د یخني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي، په ځانګړې اندازې به یې ترلېږې لیږې د اوږې غوړېدلې خادرته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې یو وار د واورې لمن ورټوله شي بیا به وګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ رپېږي او نو د کابل په فتحې پاته څه دي. ترا رغنده یې شا و خوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې، له قضا ما ښين ورو سته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

څوک پرهم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند ؤ. په کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې ؤ او چې څوک مامور به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورو د ضرورت ورلو مهیو موادو له سختې کاختی سره مخ ؤ له کابل څخه وروکوته د دغه وړ مواد وړ په ورن سخت بندیز لګول شوی ؤ او پدې نامه چې «تاسې اشرار چاغوئ» د سودا گرو توکو مالونه ضبطېدل.

په هغه ورشرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او اباسیند سندرې او د هغه ستونې شلول یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک ناړې سورې پورته شوې او چې پر سبا یې خلک پیټا ووهنو ته راووتل نو د اخبره خوله په خوله کرځېده چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د کابل پر تخت یې کېنولی دی.

سیمې ته لدې ځکې هم دا آوازې را رسېدلې وې چې په کابل کې څه ـ کېدونکي دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې څو ورځې مسلسل د ا اعلان او خبرتیا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول شي نو سمدستي به د کورو توخراغونه وژني او پر کړکیو به پردې ځړوي.

د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی ورځ خپرونې وکړې او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سرې د کابل راډیو نشرات او د مجاهدینو د راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړۍ ورځې څخه د مجاهدینو موقف. مورال، عظمت، بری او برلاسی او د ببرک د رژیم او بادار وار خطایي دوه نرې. رسوایي او شرمېدلې ما ته جوته وه د

روسانو پیرغل د خلکو د جذباتو په انکار داسې کارونکی لکه چې په دغه ساړه او کرخت ژمي کې بېرته پېټرول وشیندل شي.

اوس نو هیچا ته هیڅ ډول سوال او شک نه ؤ پاته ـ کافر روس پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض دی لکه لمونځ او روژه ده د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سرغونه شول او د مرکز لوری یې ونیو ـــــــــ مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه ورسول څوله حالاتو او راتلونکي له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبرکاندي.

مازیګر خواته د توپ پر پوځې څوکی د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدین په ډېره قهرماني په نیم مترواړه کې چې نه سنګرؤ او نه کوم کمر او د بره برید وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځې څوکې زیاتره برخې یې ونیولې.

له حملې ځکې مجاهدینو په لوډسپیکر کې د څوکې پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ وکړ چې پر وطن روسي یوځونو تېری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنایي په ګډه د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره یو ځای شئ، تاسې زموږ ورونه یاست موږ باید له همدې لارې دخپل وطن او شرف د دښمن پر ضد په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو د هغوی ضمیر یرګې داسې خپسې لاندې کړې ؤ چې د وطن ناموس او شرف په معنا نه پوهېدل او د اهرڅه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادی احساس داسې کډه کړی و! چې بېرته راکرځېدل یې ناشوني ؤ.

مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له منځه تلو او پسرلي په رارسېدو دخپلو برید وتو د پراختیا او پیا ورېتیا طرحې ترلاس لاندې لرلې خو د روسي پرځونو وحشیا نه یرغل نورهم دې ته اړکړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

څوکۍ پرهم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې څوک مامور به سیمې ته راغی نو د بیرته تګ اجازه یې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورو ضرورت ورلو مرهنیو موادو له مخې کاختي سره مخ و له کابل څخه ورد کوته د دغه وړ موادو په وړو سخت بندیز لګول شوی و او پدې نامه چې "تاسې اشرار چاغوئ" د سوداګرو توکي مالونه ضبطیدل.

په هدغه ورشرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او اباسیند سندرې او د هغه ستونې شلول یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرونو څخه د ببرک ناري سورې پورته شوې او چې پر سبا یې خلک پیټا وو هغو ته راوویل نو د اخبره خوله په خوله کرځیده چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د کابل پر تخت یې کینولی دی.

سیمې ته لا دې ځکې هم د آوازې رارسیدلې وې چې په کابل کې څه - کیدونکې دی ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خورو ځې مسلسل د اعلان او خبرتیا خپرولې چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول شي نو سمدستي به د کورو تو څراغونه وژنئ او پر کړکیو به پردې خروئ.

د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی ورځ خپروني وکړې او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سره د کابل راډیو نشرات او د مجاهدینو د راډیو خپروني سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي ورځې څخه د مجاهدینو موقف - مورال، عظمت، بری او برلاسي او د ببرک د رژیم او باداري وار خطايي دوه نري - رسوایي او شرمیدلې ما ته جوته وه د

روسانو یرغل د خلکو جذباتو په انکار داسې کارو کړه لکه چې په دغه ساره او کرخت ژمي کې یې اوبه تیرولی وشیندلی شي.

اوس نو هیڅا ته هیڅ دول سوال او شک نه و پاته - کافر روس پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض دی لکه لمونځ او روژه د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سره راغونډ شول او د مرکز لوري یې ونیو ـــــــ مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه ورسول څوله حالاتو او راتلونکې له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.

ماز یګر خواته د توپ پر پوځي څوکۍ د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو په ډېره قهرماني په نیم متر واوره کې چې نه سنګرو او نه کوم کمر او ډېره برید وکړ په میړانه وجنګیدل او د پوځي څوکۍ زیاتره برخې یې ونړولې.

له حملې مخکې مجاهدینو په لوډسپیکر کې د څوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تیری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودریږي، موږ او تاسې بنا یې په ګډه د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو وروڼو سره یو ځای شئ، تاسې زموږ وروڼه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو د هغوی ضمیر داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او شرف په معنا نه پوهیدل او دا هر څه یې له هغوی څخه هېر کړی وو او له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزونو یې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی و چې بېرته راکرځیدل یې ناشوني و.

مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له مخه تلو او د پسرلي په رارسیدو د خپلو بریدونو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي پوځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړ کړل چې خپلې لیکې غښتلی او ځانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سنه چمتو کړې څکه له روسي ججهز پوځ سره مقابله زړوانه وه دوی داهم اټکل کړی و چې روسي لښکرې به پر دوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړې به دوام پیدا کوي. هلته روسانو ډېرګ په واسطه یو لړ مانورې تر لاس لاندې ونیولې خو بیا هم دینو ته د هغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوا، وخوړ، ولو مانورو ته ډېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې د سیمې ګرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کېږي - داسې وسلې یې راوړې چې له کابله هر ځای چې وغواړي په ځنبه کولی یې شي پدې دول هر مرکز او حتی هر کور په آسانی سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې د یوې سیمې وګړې دیوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانی سره به ټرې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوې سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند و چې د زور پله یې درېنده وه، ددې په څنګ کې یې د تزویر دا مونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسېدلی دا د خلقیانو غوندې وحشیان ندې چې وژنه او جېل ته واچوه - دا ښاري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقیانو د غرو او شپنو زامن ندی دوی هر څه لیدلی په غمو غمو کورونو کې لوی شوې او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. څنګه ببرګ د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله و چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشي لړې تربیوه وخته ختمه کړه ورډګو ته له کابل څخه د غذایي او نورو لومړنیو موا دو له ورلو څخه بندیز و نه لیرې کړې شول.

خود ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هېواد تېری کړی او س که روس دوی ته د نیویارک او پاریس غوندی ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

د ولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تېری هیڅ ډول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولی هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، دغو خبرو او پیښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسۍ کوښښو د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هېرولی. په رښتیا هم چې د ولس ونې حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نر او ښځې واړه او زاړه ټول په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند سانحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کله نه پرېښودل او دغه وریې ټول د روس او د هغوی د برېښو پر ضد یوه کوټلې سرتاسري او نه ماتېدونکی قیام او مقاومت ته چمتو کړي او داسې مقابله او مقاومت چې بری یې په تقدیر کې کښل شوی و.

سنه چمتو کړې څکه له روسي جګړن پوځ سره مقابله ړاروانه وه دوی دا هم اټکل کړې و چې روسي لښکرې به پر دوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کوي، هلته روسانو د ببرک په واسطه یو لړ مانورې تر لاس لاندې ونیولې خو بیا هم دېښمنو ته د همدغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوانړ وخوړ ولو مانور ته ډېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسیمې کرد استوګن په سیل یا سرطاني نارو غیو اخته کېږي - داسې وسلې یې راوړې چې له کابله هر ځای چې وغواړي په نخښه کولی یې شي پدې ډول هر مرکز او حتی هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې د یوې سیمې وګړي د یوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ترې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوې سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند و چې د زور پله یې درینده وه، د دې په څنګ کې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسېدلی دا د خلقیانو غوندې وحشیان ندي چې وژنه او جېل ته واچوه - دا بناري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقیانو د غرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه لیدلي په غټو غټو کورونو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. پخپله ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله و چې د هغوی د وحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشي لړې تر یوه وخته ختمه کړه ورڅکو ته له کابل څخه د غذایي او نورو لومړنیو موادو ورډلو څخه بندیزونه لیرې کړې شول.

خو دولس په مغزو کې د «روس ړاغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هېواد تېری کړی او س که روس دوی ته د نیواړک او پاریس غوندې ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

دولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تېري هېڅ ډول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولې هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړې، د غو خبرو او پېښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسۍ کرشمو د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هېرولی. په رښتیا هم چې د ولسونو حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نړاو ښځې واړه او زاړه ټول په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند سانحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هېڅ کړاو نه پرېښودل او دغه ورپې ټول د روس او د هغوی د ببرکي پرضد یوه کوټلې سرتاسري او نه ماتېدونکي قیام او مقاومت ته چمتو کړي و داسې مقابله او مقاومت چې بریا یې په تقدیر کې کښل شوې و.

... اوښکې په غوړځنګ وې!

بیا هم داسد میاشت وه- یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوبه
شپه چې هېڅ سبا کېده نه.

ستورې ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او
تک شین نه معلومېده- سپوږمۍ د دوپچن آسمان پر وړېتهتو ورووړو
او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوپچنې شپې په -
سبا کېدو نه وې خوښه- نن د سپوږمۍ وړ پښېمنېو وړانګو هغه ځواني
ځلا نه درلوده، داو رتکه سره برېښېده لکه چې همدا اوس د
وینو له سیند څخه لېه لغړه راختلې وي.

بیا هم دروژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې- پېښې د هغه داسې یوې
هیبتناکې او درندې شپې د تېر بدو مېزې رالندو ول او یوې ویرجنې
اوغملړلې ورځې ته یې مخه پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې تورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ
په زړونو او خولو لاسونه ایښي وو- اوږدو سوچونو او بوږنوونکو

خیالونو په سرونو او مغزو ونو غوړولي وو.
نن د پښېمنۍ په چرګ بانګونوکې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده
داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مریو هم چا منګولې ښخې کړې وي -
د سپو غړونو نه یې تپ توپ وو یوازې ستغې او سوړې انګولا به یې د درې
په اوږدو کې څه ویروونکې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زوږ
نه وو. داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له
پاڼو سره کوتې نه خوږوي سرې به وېل چې نن دا هرڅه یوه خوږجن
ویر پخپله غېږ کې نغښتي دي او یوازې همدا سترې او ناکراره انسانان
دي چې خپلې ځوانیمرګه او تنکۍ هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنوونکو
سوچونو په سر اخیستي- ترخو خاطرو او یادونو یې مخې ته داړې جنګي
کړي او پر هرڅ زړلي خیالونه یې سترګې پټېدو او دمې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې د روند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار
د لمانځه یوه په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوماټه بزګرانو له پاره
یوه بله سترې ورځ د کار او هڅو د ورې د درانده پېټي او چټولو
ته رادبره شوه.

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې
دناکراره لمحو د هغوی پر اوږو د دیوه وړې درانده بار نه هم درنده
او زړولووونکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستوماټه او سرګردانه ورځې
راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داو داسه له پاره کلیوال یو یو دو یا لې غاړې ته راتلل، داو بو
ناندو له حرکت او د څپو نا کرار آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن
ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خولو ژوند یې
یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شېبه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

. . . اوښکې په غوړځنګ وې!

بیا هم داسد میاشت وه - یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوه په شپه کې هېڅ سبا کېده نه .

ستوري ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او تکشین نه معلومېده - سپوږمۍ د دوپچن آسمان پروېرېتن وروورو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوپچنې شپې په - سبا کېدونه وې خوښه - نن د سپوږمۍ وړ پښمینو وړانګو هغه ځوانې ځلا نه درلوده، داوړتکه سره برېښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لېه لغړه راختلې وي .

بیا هم دروږې میاشت وه د ۱۳ مې روږې - پېښې د همداسې یوې هیبتناکې او درنده شپې د تېرېدو مزې رالنډ ول او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې ځه پرانستله .

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درنده خاموشۍ په زړه ونو او خولو لاسونه ایښي وو - اوږ دو سوچونو او بوږنونو ونکو

خیالونو په سرونو او مغزو ونړونه غوړولي وو .

نن د پښېمني په چړګ بانګونو کې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده داسې سنکاربېده لکه چې د چرګانو په مریوهم چا منګولې سخې کړې وي - د سپوږمۍ ونه یې ټپ ټوپ وویواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویرونکې انګازې خپرې کړې . د سیند د څپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له پاڼو سره کوټې نه خوږوي سرې به ویل چې نن د اهرڅه یوه خوځښ ویرېښېله غېږکې نغښتې دی او یواځې همدا ستړې او ناکراره انسانان دي چې خپلې خوانیمرګه اوتنکۍ هیلې یې آرام نه پرېږدي - بوږنونو کې سوچونو په سرانیستي - ترخو خاطرو او یادونو یې مخې ته داړې جنګې کړې او پرېشانې خیالونه یې ستړې پتهډ وا ودې ته نه پرېږدي .

د دغې غمجنې شپې دروند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار دلمانځه یوه په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوماننه بزګرانو له پاره یوه بله ستړې ورځ دګار اومزدورۍ د درانده پېټي او چټولو ته رادبره شوه .

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکراره لحوږ د هغوی پر اوږ و دیوه دېر درانده بار نه هم درنده اوزه ولوونکې ته ښکېده او اوس بیا د یوې ستومانه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله .

داو د اسه له پاره کلیوال یو یو د ویالې غاړې ته راتلل، داو بو ننااسه وله حرکت او دڅپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړولوجن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پردردمند او خوارژوند یې یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لږه شیبه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ هم شو- دعا ګانې وشوې، وظیفې او تلاوتونه خلاص شول. خلک راولاړ شول راووتل. د سهار څرک لا نه وه ایسته شوی د غرونو په څوکو لا پروني پرېوتې لمر ځیلې وړانګې پوره نه وې غوړولې چې کږ سهار شو داکږ سهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جیټ الوتکې په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړه ومنله چې د قوې درانګ دا څو ورځنۍ اوازې حقیقت ته نږدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اونۍ له سهاره تر ماښامه اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي- له څه سره به مخامخ کېږي او څه به پېښ راځي.

د سوالونو او اندېښنو پدغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هره یوه سر مخابره ده او چا د تیارسئ او برید قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سر وپوښتي، بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه پلوه راغونډ شول- کمربندونه یې وتړل، د ټوپکو مجورې یې ډکې کړې، ټوپکونه یې سنبه وکتل، خپلې یې کش کړې- ملاوې یې ټینګې کړې، پټکي یې سم کړل او پایڅې یې بډه وهلې. د حرکت لوری معلوم و، د دغې ډګر منکاره ګډا او د قربانۍ او ازموینې مهال راد بره. داسې لکه چې څوک بولنه ورکوي، وخت غږونه کوي، جذبات ورته لوری ښیي، احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لاره جارو کوي- حالات یې د انتقام او مقابلې ولولې توپاني کوي او وینې ورته د توېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک- دا د کوم تنظیم دی او هغه د کوم. ...

هرڅه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او ښخه وه، دښمن معلوم و، مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتي. سړي فکر کاوه چې یوه روحاني تړون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل- دورې پورته شوې- د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته- د حق د شمعې پتنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مینه او جوش یو له بل مخه وړاندې کېدل ته به وایې د چاپه وړ روان دي د خوښۍ ډزې کوي او د ساتېرۍ نخښې ولي.

ښې دغه لار داسې درنډو، پخوا او قوي قدمونو لنډوله چې منزل یې د ایثار او سربښندنې هغه تلپاتې مقام و چې د حق شمع یې د خپلو وینو په تېلو بله ساتله.

ن په سینو کې د زړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو ګولیو مخې ته په ډېر هوس له سینې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی و، یو سیلاب و چې په غرمبېدو راروان و، یوه سمندر دې خوا ته اخیستې وه د انسانانو یوه ځپاند سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غړغړې وهلې، څپې په غورځنګ وې قربانۍ سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ یوه طغیاني ورېنه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر ګر، هره تره، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ هم شو- دعاګانې وشوې، وظیفې او تلاوتونه خلاص شول. خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خپره لا نه وه ایسته شوې د غرونو په څوکو لا پروني پرېوتي لمر ځیلې وړانګې پوره نه وې غورځولې چې کرسهار شو داکرسهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جیټ الوتکې په دوه موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړو ومنله چې د قوې دراتګ دا شور ځوږ اوازې حقیقت ته نږدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اونۍ له سهاره تر ماښامه اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او څېرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي. له څه سره به مخامخ کېږي او څه به پرې راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هره یوه سره مخابره ده او چا د تیارسۍ او برید قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سر وپوښتي، بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه پلوه راغونډ شول. کمربندونه یې وتړل، د ټوپکو مجورې یې ډکې کړې، ټوپکونه یې سنبه وکتل، څېلۍ یې کش کړې. ملاوې یې ټینګې کړې پټکي یې سم کړل او پایڅې یې بډه وهلې. د حرکت لوری معلوم و. د دغرې ذکرمنکاره ګو او د قربانۍ او ازمویښت مهال راد برو. داسې لکه چې څوک بولنه ورکوي، وخت غږ پرې کوي، جذبات ورته لوری ښیي، احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لار جارو کوي - حالات یې د انتقام او مقابلې ولولې تودپایي کوي او وینې ورته د تویېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک - دا د کوم تنظیم دی او هغه د کوم...

هر څه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او ښخه وه، دښمن معلوم و، مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتمي. سړي فکر کاوه چې یوه روحاني ترون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یو ځای، یوې خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل - دوړې پورته شوې - د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته - د حق دښمن پتنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مینه او جوش یو له بل مخه وړاندې کېدل ته به وایې د چاپه وړا روان دي د خوښۍ ډزې کوي او د ساتېرۍ نخښني ولي.

نن دغه لار داسې درنده، پخوا وقوي قدمونو لنډوله چې منزل یې د ایثار او سربښندنې هغه تلپاته مقام و چې د حق شمعه یې د خپلو وینو په تېلو بله ساتله.

نن په سینو کې د زړونو دربا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو ګولیو مخې ته په ډېر هوس له سینې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی و، یو سېلاب و چې په - غورځېدو راروان و، یو سمندر دی خوا ځکه اخیستی وه د انسانانو یو څپانده سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غرغرې وهلې، څپې په غورځنګ وې، قربانۍ سرپه تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ یوه طغیاني ونږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تړه، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناو او هر بوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمونو ته ځان رسوي.

کولې وچلېدلې، ټانکونه وغورځېدل او هزایل په غرمبېدو شول، سیمه داو رلمبه شوه د کولیو بزلې او د بمونو باران په اورېدو شو. د آسمان پرمخ د الوتکو ټولي او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان په دغه کرد جنه فضا کې د خپل سفر لار لټوي دورې شوي، لوګي شول نه دیو بل غږ اورېدل کېده او نه یو بل سره لیدلی او پېژندلی شوای.

جیټ بمبارۍ کولې آتشي ... نپام ... او کیمیاوي بمونو داسې محشر جوړ کړی و. لکه چې ځکه یې سټوله په بلغ ارولې وي هر سړي فکر کاوه چې همدا دې ژوندي دی نور به نو د ځمکې پرمخ هیڅ هم نه وي پاتې.

هلیکوپټرو راکټونه اوروول او کوماندويي پوځیان یې کوزول تر مازدیګره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندويي پوځیانو بهیر لمات و. او په هره غونډۍ او هر خوړکې پنډ ووښن له دبرو او کمرونو پوځیان زیات معلومېدل - هره دبره به چې سرې ولیدلی شوای نو و به نښورېده او پوځي به تری جور شو له الوتکو ټانکونه او نورې درنډې وسلې هم کوزې کړې شوې، ټانکونه، توپونه، میزایل او ... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یوې ځانګړې او غوندارې وي.

بنایې پوځي متخصصین او عسکري ماهرین پېوڼه منسي - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیو له مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي وایې به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین دا نشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او ...

خو دا ستر کولیدلی واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اپوتې، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو وړاندوینې کړې وې او د افغانانو غورځ او ورمقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنو فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد باید له سره پیل شوی او بري تر درشل هدو رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوته وښودل ډېرې ځکې وهېنې او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او ډېر نظریات او موضعګیرې یې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هڅونه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او امکانات ندي چې د پوځي زېرمو له تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شومېخانیکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډې ستر او وحشي قوت په کونډو کوي - دوار سابلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندی درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم دړې وړې کوي او د نړۍ اسکېلو او محیلو ته په ګوته کوي چې د وینې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

ناو او هر بوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته ځان رسوي.

کوڅې، ودانۍ، ټولې، ټانکونه وغر بدل او هزایل په غرمبېدو شول، سیمه داوړلمبه شوه د کولیو برلی او د بمونو باران په اوریدو شو، د آسمان پرمخ د الوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان پدغه کرجنه فضاکې د خپل سفر لارلټوي دوري شوي، لوګي شول نه دیو بل غږ اوریدل کېده او نه یو بل سره لیدل او پېژندل شوای.

جیټ بمباری کولې آتشي ... نیپام ... او کیمیاوي بمونو داسې محترق کړي ځي لکه چې ځمکه یې ستوله په بلغ اړولې وي هر سړي فکر کاوه چې همدا دې ژوند دی نوربه نو د ځمکې پرمخ هیڅ هم نه وي پاتې.

هلیکوپترو ټانکونه او رول او کوماندویي پوځیان پې کوزول ترماز دیګره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندويي پوځیانو بهیرلمات و. او په هره غونډۍ او هرځوکۍ پېندوونن له دبرو او کمرونو پوځیان زیات معلومېدل - هره دبره به چې سړي ولیدلی شوای نو وبه بنوربېده او پوځي به تر ېې جوړ شو له الوتکو ټانکونه او ټوپې درنډې وسلې هم کوزې کړې شوې، ټانکونه، توپونه، میزایل او ... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یو یو ځوقې او غونډ اړولي وي.

بنايي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین پې ونه منسي - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیو له مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي والیې به، د اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین دانشي منلی د اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او ...

خو دا د ستر ګو لیدلی واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اپوته، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د تګولو او له منځه وړلو پیشبینۍ کړې وه او د افغانانو غورلو او مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً د غه شمېرنو فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد بایدله سره پیل شوی او بریې تر درشل هدو رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ټولو شمېرنې او اټکلونه اپوته او نیول د ټولو څکي وپېنې او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او د ټولو نظریات او موضعګیرۍ یې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هڅونه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او مهمات نه دي چې د پوځي زبرمولو تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شوميخانيکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډي ستر او وحشي قوت په کوندو کوي - دوار سا بلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوند درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم د ړي ورې کوي او د نړۍ اسکېرلو او محیلو ته په کونه کوي چې د وېنې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

... او هغوی خپل ارمانونه ترو رسیدل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه - دلمر سترګې سه نه ښکاریده - دباروتو
سوی بوی له هر لوري پورته کیده - له هرې خوا داوربارانو د ګولیو بزلې
اوریده په سترګو کې اوښکې وچې وې خو وینې بهیدلې - سرونه ستي کیدل -
سینې غلبیل کیدلې - هډونه په هوا الوتل - غوښې باد بدلې او لمبو او لوګي وار په
وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله.

نن وینې وې - اورونه وو - لوګي وُ او دبارودو سوځنده بوی. نن هرڅه
لوهر تصور دقربانۍ وُ، دجنګ وُ، د دعرې وُ، دشهادت وُ، دبرید وُ، دیرغل وُ، د
بمونو، دټانکونو، توپو، دزخم وُ او د تپ او پرهرو.

له کومې پرته، له کومې دبرې او له کوم لوري به چې د توپک د زیش هلته
به بیا اوربل وُ - دبمونو باران او دګولیو د ندوکارونه وُ - هلته به بیا نه بوټی
پاتې وُ نه کس او نه دبره - هغه ځای به سور او ور شو، لمبه به شوله، ګی
به شو او وران او ویجاړ.

دهر سړي دا خیال وُ چې ترڅو ساه وي او ګوله بار یو لاندې به نه څوک
روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هریوه دا فکر کاوه او همدا یې انګېرله
چې یوازې دغه ژوندی دی، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

اود ګولیو په بزلې او د ندوکار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې دهر دوزخ خواب مرګ - دهرسنګر انجام به اور ستي کیدل او د دوی
لږ مقاومت قیمت د سر حتي قربانۍ وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلبدو سره د هغوی د
برېښو د دهشت خپرونکو پروپاګندونو زړونه هم همدا ور چلبدې او هداسې
زغرانده لسې بې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم وُ او هلته چې مقابله د مرګ
غیږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه وُ.

هلته او په همغه ځای کې د خدای دلاریا سرښندونکي د وطن له مینې
سرشار، دحق په میو مست او د شهادت لیوالتوله مقاومت اخوا - له شهادت پرته
اوله دغرې او مقابلې نه دبخوا بله لاره، بله اسره، بل لوری او ګودر نه لیده.
نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - دمرګ پر لوري
دشهادت په طرف، دوینو تویونې پرخوا او دسرښندنې په لاره یې پاخه،
درانده او دلاوس قدمونه اوچتول - داوړ لکه چې هغوی یو تجارت په
لارا چولی وي - داسې تجارت چې ځانونه یې پکې ګټندوي بلل او هغه دخپلې
وینې په بدل کې دخپل سر په عوض کې دخدای ج، د رضا ګټل وُ - سبحان الله
څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یوازې دیوه سنګر کیسه دهغه سنګر
خبره چې دخپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت
او به او به کړ او بو خپل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت اداکولی شي هغه غلام کیدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او هغوی خپل ارمان ته ورسیدل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه - د لمر سترګه سمه نه ښکارېده - د بارودو سوی بوی له هر لوري پورته کېده - له هرې خوا د اوربیاران او د ګولیو ږغ اورېده، په سترګو کې اوښکې وې چې وې خوږېدې. هېبتې - سرونه ستي کېدل - سینې غلبېل کېدلې - هډونه په هوا الوتل - غوږونه کاڼه کېدل او لمبو او لوګي وار په وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله.

نن ورځ وه - اورونه وو - لوګي و او د بارودو سوځنده بوی. نن هر خبره او هر تصور د قربانۍ و، د جنګ و، د ډغرې و، د شهادت و، د برید و، د یرغل و، د بم و، د ټانک او توپ و، د زخم و او د تپ او پرهر.

له کومې پرته، له کومې ډبرې او له کوم لوري به چې د ټوپک ډزشو هلته به بیا اور بل و - د بمونو باران او د ګولیو د ندوکار به و - هلته به بیا نه بوټي پاتې و نه کس او نه ډبره - هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو لوګي به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال و چې تر دغو بمبارونو او ګوله باریو لاندې به نه څوک روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګیرله چې یواځې دې ژوندی دی، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران او د ګولیو په ږغ او د ندوکار کې هېڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر دوزخ خواب مرګ ـ د هر سنګر انجام په اوربستي کېدل او د ډېر لږ مقاومت قیمت د سر حتمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د بریڅو د دهشت خپرونکو پروپاګنډو ونو ږ یې هم همدا ور چلېده او همداسې ژبغراندہ لمبې یې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و او هله چې مقابله د مرګ غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.

هملته او په همغه ځای کې د خدای (ج) دلاري سر ښندونکي د وطن له مینې سرشار، د حق په مینه مست او د شهادت لېوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته او له ډغرې او مقابلې پرته د بل خوا بله لار، بله اسره، بل لوري او کود رنه لیده. نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري د شهادت په طرف، د وینو توییونې پر خوا او د سر ښندنې په لاره یې پاخه، د رانده او ولاړ مزن قدمونه اوچتول - دا هر لکه چې هغوی یو تجارت په لارا چولی وي - داسې تجارت چې ځانونه یې سپکي ګټندوي بلل او هغه د خپلې وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای (ج) د رضا ګټل و - سبحان الله څومره وياړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت او به او به کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کېدلی نشي. وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

د هغو سرتیرو د سربښندنې یاد چې له یوې خوا په خپلو وینو کې ولمبېدل
دغه سنګر یانې چې ټولو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غیږ کې سر ورنه
کېښود ل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه ځګره کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرېدلې ماتې تاریخ یې اغوږ
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
ټولې سرې کړې.

نه اوس هم دغه پوښتنې ته ځواب نه یم چې څه ور په دغه سنګر
کې د دغو لیرو سیمو او بېلا بېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو. چا قوماندانه ورکړې وه. کله څه ور او چېرته یې دا
پریکړه غوڅه کړې وه. دا چې لکه چې قدرت پخپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي. یو یو یې له هر حزب او هرې سیمې راغونډ او ټا کلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې ستر مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا د وله به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار.

په ریښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لور بینه.
سړی حیران شي. اوس هم یې دې سم نه شي پوهېدلی او نه یې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت. الوتکو د وسپنو او اور باران
پیلاوه او ټانکونو، د کوليو بزلې، خو حق په مینه مستوځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې. غرمه شوه تکنده غرمه. ځمکه داور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او سوړ لوګي. کمرونه رغرېدل. غرونه نړېدل د
ډبرو پرخچې یې هوا ته پورته کېدلې خو خدای د لارې دغه قهرمان سربښندونکی له ځایه
نه خوځېدل. د دوی ګونه له ماشي نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پرماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سرګولۍ به یې په تندي
کې سره شوه.

ژرې په تالو پورې کلکې نښتې وې خو د دوی د توپکونو بارونه چلېدل.
د مرګ ویرووونکي هیولا ورته ځانګړی خپلې دارې را ییستلې وې خو د دوی.
سترګو هغه نه لیده. د دوی نظرونو نورې لیرې بل څه لیدل. بل څه یې
تصور کول او د هغه لېوال وو.

تر دې وخته نه. لس کسه شهیدان شوي وو. ماسپښین وُ چې دری
نور ملګري یې هم شهیدان شول. دراکټ او د هشکې مرمۍ خلاصې
شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر وُ چې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي. په ډېر اطمینان یې یا یې بېرته کړې. بیل یې
خلاص کړا و په بوتو او شکو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل ورځتم کړ خو د دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلې نشوی کړی. د کومک غابرې چالانې وې. دسر سپوږ
هغو ستر و جنرالانو ته یې خبره ورسوله. نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسې یې وتر شرح کړه ماښام نږدې کېدونکی وُ او که یو ځل بیا ن خبره
شوې وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې وُ. زر زر بیا
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم را وویست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: "... اوس قضا ماز یګر دی زموږ د د هشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او تر هغو بوټو او شکو لاندې ... کړې. تر اوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ ... خپل لوری هلاکت ته نږدې کېدونکي یو ... "
دا کاغذونه یې له ... سره دیوه نړېدلي کمر په

UKOA

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې خوا په خپلو وینو کې ولمبېدل
د هغه سنګر بانډې چې تېولو سانتونکو بې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سر ونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود بې په هغه جګړه کې د دښمن
د زور او وحشت ستني ونړولې او د هغوی د شرهېدلې ماتې تاریخ یې اغوږ
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو بې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
ګرځېدلي سرې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته بې ځوابه یم چې څه ورپېدغه سنګر
کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو څخه راغونډ شوي وو. ـ چا
راغونډ کړي وو. ـ چا قومانده ورکړې وه ـ کله څه ور او چېرته بې دا
پرېکړه غوښته کړې وه. داسې لکه چې قدرت پخپل لاس را ټول کړي او
انتخاب کړي وي ـ یو یو بې له هرې حزبه او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې بې دداسې سترې مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا د له به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار.

په ریښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېنه.

سړی حیران شي ـ اوس هم بېدې سم نه شي پوهېدلی او بې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لیا تر څه مهاله ونښت ـ الوتکو د وسپنو او اور باران
بیا وه او ټانکونو، د کولیو بارانونو ، خو حق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې. غرمه شوه تکنده غرمه ـ خمکه داور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او سترولوکې. کمرونه رغړېدل ـ غرونه نړېدل د
ډېرو سرخونو چې بادېدل ، خو خدای دلاړي دغه قهرمان سربښندونکي له ځایه
نه خوځېدل. د دوی ګوته له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پرماشه د دوی ګوته حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سره ګولۍ به یې په تنتو
کې سره شوه.

ژر بې په تالوېدو کالي نښتې وې خود دوی د توپکونو بارونه چلېدل.
د مرګ وېروونکي هیولا ورته ځاځ خپلې دارې را بیستلې وې خو د دوی ـ
سترګو هغه نه لیده. د دوی نظرونو تر لیرې بل څه لیدل ـ بل څه بې
تصور کول او د هغه لیوال وو.

تر دې وخته نه ـ لس کسه شهیدان شوي وو ـ ماسپښین وُ چې دريو
نورو ملګرو یې هم شهیدان شول ـ دراکټ او د هشکې مرمۍ ـ خلاصي
شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر وُ چې له شهادت وروسته بې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي ـ په دې ډاډ اطمینان بې یا یې ښه کړې ـ بیل بې
خلاص کړاو په بوتو او شکولو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، تو پونو او ټانکونو خپل ورځ ختم کړ خو د دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی ـ د کومک غابر چالاني وې ـ دسره پوځ
هغو سترو جنرالانو ته بې خبره ورسوله ـ نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله بې وسې یې ورته شرح کړه ما پام نېژدې کېدونکې وُ او که یوځل بیا د خپره
شوی وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې وُ ـ زر زر یې
دقوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم را و یوست د کاغذ پر یوه ټوټه بې په ډېر
اطمینان ولیکل: "... اوس قضا مازیګر دی زمونږ د د هشکې او راکټ مرمۍ خلاصي
شوي او تر هغو بوټو او شکولا [illegible] کړې ـ تر اوسه زمونږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ [illegible] خپل لوړ هدف ته نژدې کېدونکي یو..."
دا کاغذونه یې له [illegible] سره دیوه نهېدلي کمر په

(c) ketabton.com: The Digital Library

چوله کې کېښودل. تا یې ویل چې هیڅ هم ندي پېښ شوي، هیڅ خبره نشته او د چا نوک هم ندی ویني شوی. دومره زاده، داسې مطمئن او داور باوري لکه چې د هیڅ کوم اوخطر هیڅ ډول اندېښنه ورسره نه وي.

د مازیګر وروستۍ شېبې وې دوه نوي الوتکې راوالوتې. په نوي بنه او خونړي الوت. په دغه سنګر یې دري ځلور دوري وخوړلې او بمبارۍ یې پیل کړه. یو شین بخون لوګی پورته شو او دغسې وررو وررو د سنګر د زړې کوار بدلي.

بله ورځ چې خلک ورغلل هلته یې د کمر په چاک کې دا کاغذونه وموندل. هلته له ډېرو داو سپینو تورتې ډېري معلومېدې. له کانو د تشو مرد کونالې ډېري پرتې وې. د هر شهید خنګ ته د تشو مرد کوانبارونه پراته وو. تراوسه هم او سپینې او تشو نالیو هلته پس د ډېرو اوکانو خپله غلبه تینګه ساتلې ده. هلته اوس دغه ویارمن سنګر د شهیدانو قبرونه د حال په ژبه د خپل سرلوړی شهادت او ویارمن مقاومت ترانې غږوي، د جهاداو شهادت د کاروان جرس زوبنند ساتي او د قبرونو ډیوې یې د آزادۍ لار څلنده او روښانه.

د ډېریا د غیرت کیسې یې خوله کښې د هر زخم دی
چاویلي داچې شهیدان خبرې نه کوي

PROPERTY OF ACKU 5657

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library